

TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXVI. ročník • Číslo 7/2026 • Cena 20,- Kč

VELKÝ
TÝNEC

4

Fotoreportáž
ze setkání Týnců
v Mariánské Týnici

7

Týnecké komunitní
a informační centrum
bylo otevřeno

14-15

Co jste hasiči,
co jste vše pro nás udělali?

24-25

Velký plakát
absolventů devátých tříd

Přesahy

Jan Zatloukal
píše o významu
Les Bleus pro Francii

EDITORIAL

Milí čtenáři a čtenářky Týneckých listů, léto je konečně tady, prázdninový čas se rozběhl na plné obrátky a s ním přichází i naše červencové číslo.

Hned na úvod vás chci pozvat k prohlédnutí naší fotogalerie zachycující dvě červnové události. První z nich je letošní Setkání Týnců, které tentokrát proběhlo v malebném Mariánském Týnci u Plzně. Bylo to inspirativní setkání plné přátelské atmosféry, které navíc slouží jako skvělá pozvánka na rok 2027, kdy budeme toto velké setkání hostit přímo u nás. Druhým momentem bylo očekávané slavnostní otevření našeho nového Komunitního a informačního centra. I přes nepřízeň počasí dorazilo obrovské množství z vás, což nám udělalo obrovskou radost. Protože se otevření protulo s koncem školního roku, první zatěžkávací zkouškou budovy byla úspěšná akce „Zmrzlina za vysvědčení“, kde jsme odměnili naše šikovné školáky. Když už mluvíme o dětech a škole, v tomto čísle přinášíme tradiční ohlédnutí se za jejich bohatým programem v bloku příspěvků ze školky a školy. Dočtete se zde nejen o tom, jak dopadly přijímací zkoušky, ale také o slavnostním loučení s našimi předškoláky a mnoho dalšího.

Za přečtení určitě stojí i zpráva od Sdružení dobrovolných hasičů, ve které shrnují první polovinu letošního roku. Text přibližuje jejich činnost – od zimního výcviku na zamrzlé hladině přes jarní údržbu techniky až po prevenci a práci s mládeží. Dočtete se také o nedávné exkurzi dětí z naší mateřské školy, které si přímo ve zbrojnici prohlédly vybavení a seznámily se se základy bezpečnosti.

Nezapomněli jsme ani na sport, kde se dařilo týneckému fotbalu i našim moderním gymnastkám. Zajímavým čtením je rozhovor s teprve šestnáctiletým tenisovým talentem Tobiášem Horským, který nedávno získal svůj první titul na juniorském okruhu ITF v litevském Kaunasu.

V pravidelné rubrice Přesahy najdete rozhovor se známým španělským sochařem Jaumem Plensou. Mimo jiné se v něm dočtete, proč své sochy, včetně té nejnovější na pražské Bořislavce, vnímá jako dary poklidu pro veřejnost. Na závěr si vás dovoluji pozvat na další týnecké Filmové léto pod širým nebem. Čtyři večery si budete moci na zámecké zahradě vychutnat komedie i rodinné filmy, jako jsou *Dream Team*, *Po večerce*, *Cukrkandl* nebo animovaný hit *Jak vycvičit draka*.

Za celou redakci vám, milí čtenáři, přeji klidné červencové dny, příjemný letní odpočinek a pěkné čtení!

Vendula Vránová

Foto na titulní straně

Týnecké gymnastky se zase předvedly ve skvělém světle! Tentokrát reprezentovaly ve městě nad Seinou. Foto: archiv Gymnastického klubu VT

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zvážení, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčas na podatelně obecního úřadu.“

ČERVENCOVÝ ÚVODNÍK

Několikrát jsem ten jednoduchý nadpis přemazal a nad jeho konečnou podobou strávil zadumanou chvilku. Pořád se mi tam totiž vnucovalo slovo prázdninový. Jenže ne každý má prázdniny, a tak by se mohla jistá část čtenářstva cítit opomíjená. Ale jest také pravdou, že všichni víme, co to je, a každý z nás si je několikrát v životě prožil. Pamětníci si možná vzpomenu, že jednotné letní prázdniny zavedl císař Josef II. někdy v letech 1787. Takže už 239 let zejí školní třídy v červenci a srpnu prázdnout. Tady bych si dovolil odcitovat jeden verš od starého čínského filozofa Lao-c. „Prázdnota džbánu je jeho podstatou.“ Jen ona mu dává jakýsi užitečný smysl. Podobně je to i s prázdninami. I ony jsou nejdůležitější částí školního roku. Této důležitosti si jsou pravděpodobně vědomy i hvězdy. Takže oba po sobě jdoucí měsíce mají plný počet dnů. A školák, který je obdrží prázdné se většinou ani neptá co s nimi. Jsou tady a je třeba je prožít. Někdy i tak, že se člověk nudí. To je velmi zvláštní stav. Řekl bych, že se nadá prožít o samotě. K tomu, aby byla nuda opravdická, ryzí, je třeba nějaká parta. Jen s ní se dá nuda opravdu zažít. Podle mne jde o takovou kolektivní meditaci, která zesílí potenciál dané skupiny. Z nudy můžou děti někdy ničit a rozbíjet vše kolem sebe, ale také třeba uklízet odpadky nebo rozvíjet své technické myšlení a budovat všelijaké bunkry a přístřešky. Nuda není ve své podstatě špatná. Musím se přiznat, že jsem ji však už mnoho desítek let nezažil.

Pro mne byly prázdniny také dobou velkých čtenářských zážitků. Například takový Robinson Crusoe se čte úplně jinak na břehu rybníka než doma v křesle. V dětství jsem čtenářské zálibě doslova propadl. Každý týden jsem chodil do obecní knihovny a nosil si domů plnou tašku knih. Když jsem nelítal venku, nepomáhal rodičům na zahradě, tak jsem četl. Všechno, co mi přišlo pod ruku. Někdy po čtvrté třídě jsem o prázdninách přečetl celého Švejka. Na začátku školního roku jsme pak měli v hodině českého jazyka vyprávět o přečtených knihách. Samozřejmě jsem se chtěl blýsknout svým sólokaprem. V dějové lince jsem se tak trochu plácal. Tak aby to paní učitelka nějak ukončila. Zeptala se mne, co se mi na tom Švejkovi líbilo. „To, jak mluvil sprostě,“ bezelstně jsem odpovídal. „Ty chceš být taky takový sprosták?“ zeptala se mě. A aniž by čekala na odpověď, posadila mne do lavice. To bylo snad poprvé, co jsem intelektuálně narazil. Moc jsem tomu tehdy ještě

nerozuměl. To až později jsem pochopil, že proti nějakému systému se dá bojovat i tím co čtete. Platilo to za socialismu a platí to i dnes. Takže čtete proti hlouposti, populismu, zlu, nadutosti, podvádění, krádežím a lžím.

Čtení je vašeň. Nepodmiňoval bych jí dobrým vysvědčením. Na všech knihkupectvích by měly viset hesla NA PRÁZDNINOVÝ KNIHU! Nebo LÉTO BEZ KNIHY JE JAKO BEZ SLUNCE! Či NAJDI TU PRAVOU! A třeba KNIHA ŽIJE! atd. Četba má totiž ještě jednu zvláštnost. Byť je to činnost více méně individualistická, dokáže lidi sblížovat. Když se náhodou od někoho dozvíte, že četl stejnou knihu jako vy, tak k němu máte rázem blíž. Pokud se shodnete na třech knihách tak lze do-

konce hovořit o pokrevní příbuznosti. Takže upevněte si svoje vztahy a kupte svým blízkým na léto knihu. Malým dětem, ji přečtete. Uvidíte, jak krásně vás společná četba spojí. Přezaměstnaným ne čtenářům kupte audioknihu. Dá se poslouchat při večerním posezení anebo u práce či na cestách. Myslím, že ji ocení i ti starší z nás, kterým už oči tolik neslouží. Pokud byste o prázdninách náhodou strádali literární abstinencí, tak využijte náš nový knihodomek u zdravotního střediska. Čtenářskou první pomoc poskytuje dvacet čtyři hodin denně sedm dnů v týdnu. Takže vzhůru za dobrodružstvím knihy.

Mnoho čtenářských zážitků
přeje Stanislav Denk

Pozvánka na letní kulturu

Obec Velký Týnec pořádá

filmové léto pod širým nebem

Zámecká zahrada Velký Týnec

 DREAM TEAM 10. 7. - 21:00 - pátek Když chcete dítěti splnit sen, uděláte cokoliv. I podvod. Bláznivá komedie o basketbalovém trenéroví, který sestaví paralympijský tým z úplně zdravých hráčů. Lásky otce neznačí hranice – ani pravidel.	 CUKRKANDL 7. 8. - 21:00 - pátek Mladá lékařka zdědí zubařskou ordinaci v zapomenutém městečku za dob Rakouska-Uherska. Kouzelné dobrodružství plné tajemství, humoru a překvapení – rodinný film, který pohltí malé i velké.
 PO VEČERCE 24. 7. - 21:00 - pátek Vyhořelý manažer se vrátí do tábo- ra svého dětství a místo klidu ho čeká chaos, parta šílených tábor- níků a návrat první lásky. Letní komedie plná jisker, vzpomínek a druhých šancí.	 JAK VYCVIČIT DRAKA (2025) 21. 8. - 21:00 - pátek Na ostrově, kde Vikingové a dra- ci jsou odvěkými nepřáteli, jeden mladík zpočtybní vše, co ho učil. Epické dobrodružství o odvaze, přátelství a síle pochopit toho, koho se bojíš.

Začátek promítání je pouze orientační. Záleží na světelných podmínkách.

Občerstvení? Plotna Mistra Vládi Dvořáka bude vždy nažhavena! K tomu alko i nealko! Vstupné dobrovolné!

Vendula Vránová,
šéfredaktorka

Petr Hanuška,
redaktor

Stanislav Denk,
redaktor

Vladimíra Hacíková,
redaktorka

Pavel Peňaška,
grafik

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.

Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXVI, číslo 7. Vyšlo 9. července 2026. Cena výtisku 20,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytynec@velkytynec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.

Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytynec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytynec.cz.

Grafická úprava: Pavel Peňaška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.

Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

Kalendárium

2. června

Zahradní slavnost v ZŠ Milady Petřkové

- před budovou 2. stupně - ZŠ Milady Petřkové + SRPŠ - 14.00 hodin

5. června

Taneční večer žáků 9. tříd

- ZŠ Milady Petřkové a SRPŠ - společenský dům - 17:00 hodin

9. června

Atletická olympiáda mikroregionu Království

- areál ZŠ Milady Petřkové - 8:45 hodin

10. června

Otevření Komunitního a informačního centra Velký Týnec

- od 16:00 hodin

13. června

Starosta Open 2026

- turnaj v tenisové čtyřhře + Beach Open 2026 - kurty Tenisového klubu VT + kurty u ZŠ Milady Petřkové - od 9:00 hodin

Dětský den ve Vsisku

- Komise pro místní část Vsisko + přátelé - U Kaple - 14:00 hodin

16. června

O pohár starosty obce

- atletické závody škol 2. stupně - areál ZŠ Milady Petřkové - 8:45 hodin

37. zasedání mikroregionu Království

- Komunitní centrum Majetín - 9:00 hodin

18. června

Rozlučka dětí s Mateřskou školou VT

- areál mateřské školy - 15:00 hodin

20. června

Dětský den v Čechovicích

- hřiště - 14:00 hodin

Setkání Týnců v Mariánském Týnci u Plzně

- od 9:30 hodin

22. června

26. zasedání Zastupitelstva obce VT

- společenský dům - 17:30 hodin

23. června

Plavecká olympiáda mikroregionu Království

- plavecký areál Majetín - 9:00 hodin

Čtení o arcibiskupu Stojanovi

- Komise pro sociální záležitosti ZO VT + Církev římskokatolická VT - kostel Nanebevzetí Panny Marie - 18:00 hodin

26. června

Odměna za pěkné vysvědčení

- Komise pro volnočasové aktivity ZO VT - Komunitní a informační centrum VT - během dne

Další události

Dne 3. června ukončil auditor obce svou kontrolu a předal vedení obce závěrečnou zprávu hospodaření za rok 2025 - bez výhrad. Zastupitelstvo obce VT ji schválilo na svém 26. zasedání.

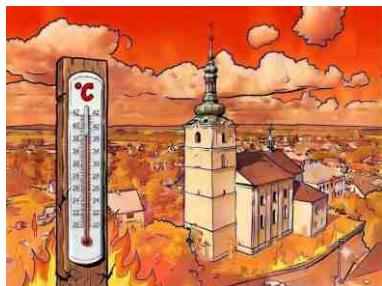
Dne 11. června proběhlo v komunitním centru v Majetíně za účasti krajského vedení jednání mikroregionu Olomouckého kraje. Starosta Petr Hanuška prezentoval ve svém vystoupení informace

o našem mikroregionu Království.

Dne 16. června se děti a osazenstvo Mateřské školy VT loučilo s paní ředitelkou Irenou Sehnalovou a paní učitelkou Janou Příkrylovou. Obě dámy odcházejí na konci srpna na zasloužený odpočinek. Patří jim velký dík řady dětských generací i zřizovatele mateřské školy Obce Velký Týnec.

Počasí

Tak červnové počasí lze rozdělit na dvě zcela odlišné etapy. Ta první byla typicky

červnová. Příjemné teplo se solidními dešťovými srážkami. Ta druhá. Zcela tropická s tropickými teplotami.

První dekáda. Noc: 16, 9, 14, 12, 13, 7, 14, 10, 12, 13. Den: 17, 25, 18, 23, 19, 25, 26, 27, 26, 15.

Druhá dekáda. Noc: 10, 8, 14, 9, 9, 8, 15, 16, 16, 17. Den: 19, 19, 23, 20, 20, 24, 27, 29, 33, 33.

Třetí dekáda. Noc: 17, 18, 16, 12, 13, 17, 19, 20, 21, 20. Den: 33, 30, 28, 31, 32, 35, 38, 37, 38, 33.

Připravil Petr Hanuška

Ze starostova deníku

Komunitní a informační centrum Velký Týnec otevřeno

11/6 Ve středu 10. června proběhlo od 16 hodin slavnostní otevření komunitního a informačního centra. Ačkoli počasí nás potrápilo celodenními srážkami, na úplném začátku se nad námi smílovalo a na hodinku nám přestalo kapat za límec. Vystoupení tanečního souboru Poupata tak mohlo proběhnout pod širým nebem. Sedmikrásky a Týnečáci již zpívali v seniorské klubovně. Klimatických výkyvů se nemusel na své vernisáži obávat ani týnecký malíř Jaroslav

Dvořáček. Poděkování letí za všemi, kdo odpoledne připravovali, kteří na něm vystoupili a kteří v takovém nečase dorazili! A že jich ale bylo!!! Když jsem v úvodní řeči mluvil o samotné stavbě a děkoval některým lidem, na jednoho z nejdůležitějších jsem zapomněl - na pana místostarostu Miroslava Zdráhala, jenž projektu věnoval každodenní pozornost a nehynoucí energii!!! Miro, omlouvám se a upřímně za vše děkuji!

Mateřská škola se slavnostně loučila s dlouholetými pedagogkami

17/6 V úterý 16. června přesně v 8:00 hodin vytvořily děti ze všech tříd špalír, kterým za zvuků písně skupiny Queen We Are The Champions vstupovaly na školní zahradu paní ředitelka Irena Sehnalová a bývalá paní zástupkyně ředitelky Jana Příkrylová. Po přijetí malých dárečků od některých svěřenců jim byly vloženy na jejich pomazané hlavy královské koruny. Dovolil jsem si jim jménem zřizovatele Obce Velký Týnec poděkovat za mnohaletou pedagogickou a výchovnou péči o naše nejmenší žáčky. Následně jsem jim předal malé kytičky. Zvláště ta pro paní učitelku Janičku ohromně voněla, jak se o tom přesvědčily všechny přítomné děti. Byla totiž poskládána z uzenářských laskomin. A pak všichni přítomní vytvořili velký kruh, který obě paní učitelky obešly

a každé dítě mateřsky polaskaly. Naposledy navštíví naši mateřskou školu poslední srpnový den. Holky, moc za vše děkuji! A užijte si zaslouženého klidu!

Setkání Týnců v Kralovicích u Plzně proběhlo v sobotu 20. června

22/6 Možná se divíte samotnému nadpisu: Jak může proběhnout setkání českých a moravských Týnců v Kralovicích u Plzně??? Vysvětlení je jednoduché. Součástí městečka je totiž místní část nazvaná Mariánský Týnec s dvaceti stálými obyvateli, ale se skvostným klášterem postaveného podle plánů jedinečného architekta Santiniho-Aichela. V samotných Kralovicích žije 3300 obyvatel, mj. se pyšní renesančním římskokatolickým kostelem sv. Petra a Pavla. Setkání patřilo do kategorie tzv. „malých“, kdy se setkávají jen starostové či místostarostové týneckých sídel. To velké proběhne ve Velkém Týnci 22. května 2027 a bude součástí Týnecké stodoly, tvarůžkových hodů, dětského dne a kácení máje. Předpokládám, že k nám dorazí zástupci hasičů, fotbalistů, volejbalistů, stolních tenistů a tenistů. Musím říct, že potkat známé tváře bylo nesmírně příjemné a inspirativní. A jedna paradoxní drobnost: celý kraj je vnímán coby výrazný srážkový

stín. Během sobotního odpoledne jsme zažili dvě slušně intenzivní bouřky...

Starostové mikroregionu Království ve volebním období 2022-26

archiv mikroregionu Království

Setkání Týnců v Mariánském Týnci

Setkání Týnců v Mariánské Týnici proběhlo 20. června

Mariánský Týnec čili Týnice je součástí městečka Kralovice

Jeho dominantou je renesanční kostel svatého Petra a Pavla

Dominantou Mariánské Týnice je z popela povstálý Santiniho kostel Zvěstování Panny Marie

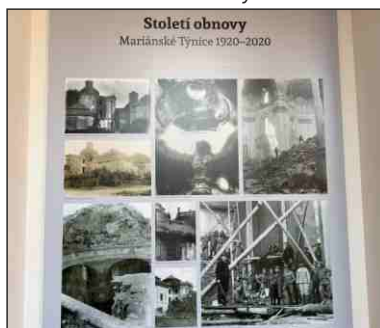

Paní průvodkyně nám vyprávěla nejen o jeho historii, ale také rodu Gryspeků, který má na rozvoji městečka největší podíl

© 13x Petr Hanuška

Interiér kostela ještě čeká na renovaci

Na počátku 20. století to s ním vypadalo opravdu blbě

Takto vypadá z ptáčích perspektiv

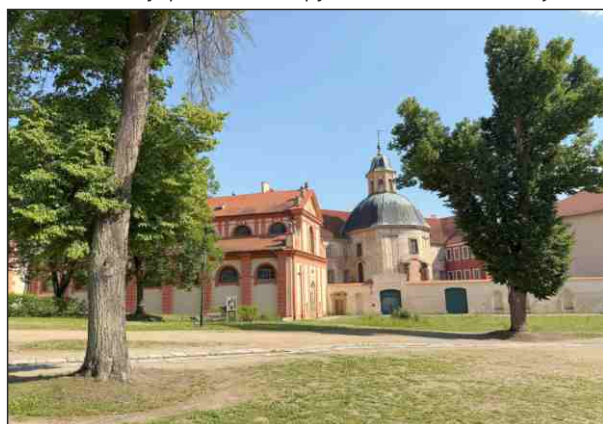
Interiér kostela je barokně oduševnělý, prostě velkolepý

Ale abych nezapomněl na kolegyně a kolegy - na místní radnici jsme sdíleli společné problémy i radosti

V budově radnice se nachází zcela úžasná městská knihovna

A pokud byste se vydali do těchto krajů, určitě navštivte cisterciácký klášter v Plasích

Nebo krásný zámek v Manětíně se zahradou a arborem

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci červenci blahopřejeme
k významným životním milníkům
těmto našim spoluobčanům

92 let
Paní Jindřiška Nakládalová z V. Týnce

82 let
Paní Svatava Židáková z V. Týnce

89 let
Paní Magdalena Peřinová z V. Týnce

75 let
Paní Alena Paulíková ze Vsiska

85 let
Paní Marie Vyhliďalová ze Vsiska
Pan Oldřich Petr z V. Týnce

Připravila Radka Tomečková
Autorka je matrikářkou obce

VZPOMÍNÁME

Dne 23. července 2026 uplyne 5 let
od úmrtí manžela, tatínka a dědečka

pana Václava Ruského

Vzpomínají manželka, děti s rodinami a rodina Ruská

Vedení kraje a zástupci mikroregionů se setkali v Majetíně

Ve čtvrtek 11. června 2026 proběhlo v Majetíně již 26. pracovní setkání zástupců mikroregionů Olomouckého kraje. Akci společně uspořádal Olomoucký kraj a Sdružení obcí mikroregionu Království.

Hlavní část programu byla věnována tématům regionálního rozvoje. Zástupci kraje představili výsledky Akcelerační zóny a její dopady na rozvoj území, shrnuli průběh a výstupy dotačních projektů OSR, informovali o fungování Obchůdku 2026 a o účasti obcí v soutěži Vesnice roku. Dále zazněly informace o postupu uzavírání smluv o editorství v DTM mezi krajem a jednotlivými obcemi. Program doplnily také novinky z oblastí zdravotnictví, školství, sportu, kultury a památkové péče.

Za Olomoucký kraj se setkání zúčastnili zástupci vedení kraje, náměstci JUDr. Vladimír Lichnovský, Ing. Pavel Jelínek, Ph.D., Mgr. Svatopluk Binder, Ing. Monika Hryzbičková a Irena Blažková, kteří jednotlivě představili aktuální informace ze svých gescí. Ředitel Správy silnic Olomouckého kraje Ing. Ivo Černý vystoupil s informacemi o plánovaných a probíhajících opravách silnic v mikroregionu Království.

Mikroregiony jsou dobrovolná sdružení obcí, která společně usilují o rozvoj svého území a zlepšení podmínek života na venkově. Na území Olomouckého kraje jich v současnosti působí šestatřicet.

Zdroj: Olomoucký kraj

© 2x archiv Olomouckého kraje

Moderní senior

Letní akademie

Naučíme vás, jak bez obav chatovat a jak fotit ty nejkrásnější momentky. Společně se podíváme na to, jak mít svá hesla pod kontrolou a jak zabezpečit telefon před podvodníky.
Přihlašte se na číslo 730 598 262.
malteskapomoc.cz

Nejlepší hudební výběr!

Italské léto na Hané

CELÉ PRÁZDNINY HRAJEME ITALSKÉ MEGAHITY A SOUTĚŽÍME O SKVĚLÉ CENY VČ. VÍKENDU V ITALSKÉM BERGAMU.

RADIO HANÁ - VAŠE LETNÍ RÁDIO

Bezpečné léto u vody

Hasiči radí, jak si užít koupání a vodní radovánky

Více informací najdete na www.olk.hzscr.cz

NIKDY nenechávejte malé děti u vody bez dozoru. Naučte je plavat a techniku sebezáchrany. Na plavidla patří děti pouze v záchranné vestě a s helmou na hlavě.

Nekoupejte se v peřejích a vyhýbejte se místům, kde se tvoří víry. Nenechte se strhnout proudem pod vymleté břehy do kořenů a větví stromů.

Zabezpečte si zahradní jezírka i bazény. Použijte oplocení, zastřešení, pevné zakrytí nebo elektronický zabezpečovací systém. Nenechávejte uvnitř bazénu hračky.

Nekoupejte se pod jezy, kde se tvoří válce. U vody se vyhýbejte nadměrné konzumaci alkoholu.

Nepřeceňujte své schopnosti. Neskákejte do vody přehřátí, může hrozit svalová křeč či srdeční selhání.

Při splouvání řek dodržujte všechna bezpečnostní pravidla a buďte obezřetní u nebezpečných jezů, kterých je jen v naší republice na 140.

Neskákejte do vody tam, kde to neznáte. Nekoupejte se v přírodě v noci. Hrozí vám ztráta orientace.

HASIČSKÝ
ZÁCHRANNÝ SBOR
OLOMOUCKÉHO
KRAJE

CENÍK připojení k internetu v obci Velký Týnec

SLUŽBA	Wifi 5G	Wifi 60G		OPTIKA		
PŘI ROČNÍM PŘEDPLATNÉM	200 Kč	300 Kč	400 Kč	300 Kč	500 Kč	700 Kč
MĚSÍČNÍ PLATBA	240 Kč	360 Kč	480 Kč	360 Kč	600 Kč	840 Kč
RYCHLOST STAHOVÁNÍ	7 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	500 Mbps	1000 Mbps
RYCHLOST ODESÍLÁNÍ	3,5 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps
LIMIT STAHOVÁNÍ	neomezený	neomezený		neomezený		
instalace zdarma se závazkem na 2 roky						

POZNÁMKA: Připojte se k nejrychlejšímu internetu v okolí. Pro dotaz na nejvyšší možnou rychlost využijte naše kontakty, rádi Vám obratem odpovíme. Instalace antény nebo optického modemu zdarma při úvazku na dva roky. Uvedené ceny jsou včetně DPH. Více informací a seznam čísel popisných obce, kde se dá připojit k optické síti najdete na <http://intranet.velkytynec.cz>. Jsme tu s vámi již více jak 20 let.

Objednávky a servis
608 292 789

Poruchová linka a nonstop záznamník
587 571 432

e-mail:
internet@velkytynec.cz

V Týnci otevřelo nové komunitní a informační centrum

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ KOMUNITNÍHO A INFORMAČNÍHO CENTRA

Komunitní a informační centrum Velký Týnec
bylo otevřeno ve středu 10. června

Vstup do centra kráší fotostěna
s dávnými i současnými momentkami

Po schodech do společenské místnosti

Právě v ní se odehrávala vernisáž výstavy obrazů
Mistra Jaroslava Dvořáčka

Ve střední části stavby se nachází klubovna seniorů,
kde se odehrála kvůli trvalému dešti
téměř všechna vystoupení

Týnečáci v pilné práci

Z vyhlídky na střeše
je úžasný pohled na centrum obce

Potěšili nás Sedmikrásky,
Týnečáci i Poupata

Zahradní část patří našim skautům

V tom malém domečku budou mít složený
všechn potřebný materiál

© 10x Zdena Soušková a Veronika Batová

Hrálo se, zpívalo se, sedělo se venku
i navzdory deštovým kapkám

ZMRZLINA ZA VYSVĚDČENÍ

Poslední školní den jsme pro děti připravili malou odměnu v podobě akce „Zmrzlina za vysvědčení“, která se konala v zahradě nově otevřeného komunitního centra.

Školáci si po předložení vysvědčení mohli vychutnat zaslouženou zmrzlinu a užít si zábavu na skákacím hradu. Na své si přišly i děti z mateřské školy, které získaly zmrzlinu za namalovaný obrá-

zek. Pro rodiče bylo připraveno posezení u kávy.

Příjemné odpoledne plné úsměvů a letní pohody bylo krásnou tečkou za končícím školním rokem. Přejeme všem dětem krásné prázdniny.

Zdeňka Soušková
Komise pro volnočasové aktivity
ZO Velký Týnec

Týnecké listy vyhlašují soutěž O FOTKU MĚSÍCE

Nejoriginálnější fotka bude oceněna
každý měsíc poukázkou* na nákup
v Olympii Olomouc v hodnotě 300,- Kč

* po zveřejnění k vyzvednutí na sekretariátu OÚ ve Velkém Týnci

Soutěží se ve dvou kategoriích

Život v naší obci

Do kategorie patří snímky zachycující člověka
při práci, odpočinku, zábavě, ale i portréty či akty.

Svět kolem nás

Do kategorie zařazujeme snímky zvířat, rostlin,
krajiny, ale i architektury a uměleckých děl.

**Do jaké kategorie má být fotka zařazena,
rozhoduje autor.**

Fotku je třeba zaslat na email:

mistostarosta@velkytynec.cz

Nezapomeňte uvést jméno a příjmení autora,
adresu, věk a kategorii, ve které chcete soutěžit.

Svět kolem nás - Poklad v zrzatých tlapkách - J. Zatloukal - Velký Týnec

Život v naší obci - Pohled ze zákulisí - Petr Mičoch - Velký Týnec

XVIII. ROČNÍK

Komise pro kulturu a sport
Zastupitelstva Obce Velký Týnec

PIVNÍ A GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI

program pro celou rodinu

Zámecká zahrada ve Velkém Týnci - Sobota 18. července 2026

Celodenní vstupné v předprodeji 150,- Kč
Večerní zábava 100,- Kč

Celodenní vstupné na místě 200,- Kč
Děti vstup zdarma.

10:30 Zahájení soutěže ve vaření guláše

13:45 Zahájení slavností

14:00 – 15:00 **STARÁ PEKÁRNA**
propečený český bigbít

14:00 – 19:00 **VIRTUALNÍ REALITA**
zážitek pro malé i velké

15:00 - 15:30 Dětská zábavná show,
dřevěné podium

15:30 – 16:30 **STRACENÉ RÁJ**

16:30 – 21:00 **CM JIŘÍHO**
NECHANICKÉHO

17:00 – 18:00 **DĚDA MLÁDEK**
ILLEGAL BAND

18:10 – 18:45 Vyhlášení výsledků
soutěže ve vaření guláše

18:45 – 19:20 Soutěž v pití piva
na čas, muži i ženy

19:30 – 20:30 **PREMIER**

20:45 – 01:00 k tanci i poslechu hraje
NEGATIV

Předprodej vstupenek od 2. 6. 2026 ve Velkém Týnci
v řeznictví Coufalových

Rodí se nové lipové stromořadí

Založením stromořadí vedoucího k nové dálnici, které tvoří čtrnáct lip a přibude ještě kolem sta keřů, plníme jeden z našich úkolů směrem ke zlepšování našeho životního prostředí. Vzhledem k minimálnímu množství srážek bylo nutné pomoci novým stromům závlivkou. Každý jednotlivec klidně vypije až 80 litrů!

Trávu zasejeme až koncem léta, kdy budou lepší podmínky pro zakládání travníků. Do budoucna by to mohla být zajímavá alternativa pro pěší a pejskaře.

Miroslav Zdráhala
Autor je místostarosta obce

5x archiv Miroslava Zdráhala

Invaze křídlatky japonské

Křídlatka patří mezi sto nejhorších invazivních rostlin světa a dokáže se velmi rychle šířit a trvale zabírat rozsáhlá území. V naší obci se jí to začíná dařit v ulici Na Kopci, kolem cyklostezky do Čechovic, kolem bývalého Hanáckého nábytku a ve svahu pod školkou. Rozmnožuje se zejména pomocí částí oddenků a stonků. K rozmnožení stačí jen kousek lodyhy velký cca 2 cm a dokáže úspěšně zakořenit. Sečením dochází prakticky k jejímu rozmnožování. Její kořeny a listový odpad produkují látky, které mají alelopatický účinek. To znamená, že znemožňují růst ostatních rostlin a vytváří tak souvislý porost, který zahubí všechny ostatní rostliny.

Kde se vzala?

- Do Evropy byla dovezena z východní Asie jako okrasná a medonosná rostlina

ilustr. foto

- Ze zahrádek a parků „utekla do přírody“

Proč se jí tu tak daří?

- Rychle roste, až 8 cm denně, každoročně dorůstá 2-5 m
- Nemá zde přirozené nepřátele (nemoci, hmyz)
- Není vybíravá – roste téměř všude

Jak ji zničit?

Jediný účinný způsob je chemická likvidace za pomoci herbicidů fungujících na bázi glyfosátů. Glyfosát blokuje fotosyntézu, není tedy nebezpečný pro živočichy ani pro člověka. Křídlatka je však natolik odolná, že její likvidace trvá většinou tři roky. A i po uplynutí této doby je třeba ošetřené plochy kontrolovat na její výskyt. Odborná firma provedla v obci na zasažených plochách první postřik. Dojde teď k uschnutí nadzemních částí rostlin a ošetřené úseky nebudou vypadat moc esteticky. Posekat je a uschlé části rostlin spálit je možno až tak po 4 týdnech.

Co určitě nedělat!

- Nerýt, neorat (přesekáním oddenků křídlatku namnožíte)
- Nevyvážet zeminu či posekanou křídlatku do lesa, na skládku atd. (křídlatku tak rozšíříte)
- Nevysazovat si křídlatku do zahrádek (pomocí kořenového systému se lehce dostane i mimo váš pozemek)

Doporučení

Pokud jste zjistili výskyt křídlatky na svých pozemcích zahajte její likvidaci a nečekejte až se vám nekontrolované rozmnoží.

Stanislav Denk

Restaurování obrazu Svaté Trojice

V minulém roce proběhlo restaurování obrazu Svaté Trojice, který se vrátil do rohové niky v zámecké zdi v plné kráse a lesku.

zí konsolidačních a vizuálně scelujících procesů. Jak popsala restaurátorka: „Každé umělecké dílo, potažmo každý obraz je jiný a má svá specifika. Hned na

Namaloval jej lidový umělec Bedřich Kučera z Olomouce v roce 1969 a nejspíš jej věnoval Týnci jako dar. Restaurování žádalo komplexní přístup, vzhledem k tomu, že malba absolvovala dlouhá desetiletí ve venkovním prostředí bez sebemenší opravy. Obraz byl převezen do kroměřížského ateliéru restaurátorky Mgr. art. Elišky Randůškové, která se již

začátku je nezbytné určit období vzniku a techniku malby, k čemuž restaurátorům napomáhají nejrůznější optické i chemicko-technologické průzkumové metody. Většina zkušených restaurátorů závěsných obrazů však prvním pohledem rozpozná, jak je obraz namalován a co vedlo k jeho degradaci, což je klíčové při stanovení konzervačně-restaurátorských postupů. V tomto případě se jedná o malbu na plátně s mnohými formami poškození – od deformace a rozpraskání plátna, sprašování barevné vrstvy přes celkové vyblednutí kompozice a barevné změny detailů až po poškození rámu. Plátno muselo být sceleno a rentoalováno (podlepeno novým nosným plátnem), malba byla ve více fázích zpevněna a doplněna lokální retuší. Opraven byl i kovaný zdobný rám, jenž podlehl povrchové korozi. Nejprve byl šetrně opískován a poté byl obnoven jeho černý nátěr.“

Tento obraz má v sobě silný oduševnělý náboj a celému místu navrácí jedinečnou energii, která přímo vybízí k zastavení a rozjímání. Přijďte se podívat, jak se dílo po letech vrátilo domů v nové kráse. Jste srdečně zváni!

Stanislav Denk a Eliška Randůšková

dříve podílela na obnově křížové cesty ve vsické kapli. Restaurátorský zásah u obrazu Svaté trojice započal na konci roku 2024 a musel obsáhnout mnoho fá-

2x Eliška Randůšková

Zrekonstruovaný obraz znovu prokouknul do krásy

Co všechno jsme dělali v týnecké knihovně

Od 2. června u nás probíhalo veselé tvoření. Děti si mohly vyrobit vlastní náramek nebo záložku do knížky a za svou snahu dostaly sladkou odměnu v podobě pitíčka. Celkem se zapojilo téměř 30 malých šikulů! Podívejte se v galerii na fotky, jak moc byli šikovní. V pondělí 8. června knihovnu v rámci slavnostního pasování na čtenáře navštívily třídy 1. A a 1. B. Domů si děti hrdě odnesly svůj první čtenářský deník, plakatu a diplom. Všem novým čtenářům přejeme spoustu krásných příběhů!

Eliška Tomečková

Autorka je knihovnicí týnecké knihovny

© 6x Eliška Tomečková

**KNIHOVNA
VELKÝ TÝNEC**

LETNÍ OTEVÍRACÍ DOBA

od 29. června do 6. září

Úterý 16:00 - 18:00

Novinky, aktuality a další podrobnosti sledujte
na www.facebook.com/KnihovnaVelkyTynec

KNIHOVNA
Velký Týnec-Čechovice

OZNÁMENÍ

Upozorňujeme čtenáře,
že knihovna je stále přemístěna
v rodinném domě na adrese Čechovice, Náves 22
(u p. Dvořákové)

**Po dobu prázdnin
bude zachována stálá výpůjční doba,
a to každou STŘEDU od 15:00 do 17:00 hod.**

Po předchozí telefonické domluvě je možné si knihy vypůjčit
či vrátit i v jiný den a hodinu (tel.: 605 304 526).

Při příchodu prosím zvoňte na zvonek označený
„KNIHOVNA“.

Knihy rádi půjčíme také čtenářům z Velkého Týnce a Vsiska!

Soupis usnesení z 26. zasedání Zastupitelstva Obce Velký Týnec

konaného dne 22. června 2026 od 17.30 hodin v malém sále Společenského domu Velký Týnec

Usnesení č. 1/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje program jednání 26. zasedání v tomto znění:

1. Rozpočtové opatření č. 3/2026
2. Projednání Závěrečného účtu Obce Velký Týnec za rok 2025
3. Účetní závěrka Obce Velký Týnec za rok 2025
4. Účetní závěrka Mateřské školy Velký Týnec za rok 2025
5. Účetní závěrka Základní školy Velký Týnec za rok 2025
6. Smlouva o výkonu přezkoumání hospodaření Obce Velký Týnec za rok 2026
7. Změna č. 2 Územního plánu Obce Velký Týnec - vydání
8. Smlouva o zřízení služebnosti ŘSD/5501/VB463/LV10001
9. Různé, diskuse
- 9.1 Smlouva o poskytnutí dotace Olomouckého kraje JPO Velký Týnec ve výši 52.500,- Kč

Usnesení č. 2/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na vědomí Rozpočtové opatření č. 3/2026

Usnesení č. 3/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ÚSC, v platném znění, § 17 bod 7 písm. a) projednání Závěrečného účtu Obce Velký Týnec za rok 2025 s vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad

Usnesení č. 4/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Účetní závěrku Obce Velký Týnec, IČO 00299669 sestavenou k 31. 12. 2025, vč. výsledku hospodaření

Usnesení č. 5/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Účetní závěrku Mateřské školy Velký Týnec, příspěvkové organizace, IČO 73184926 sestavenou k 31. 12. 2025, vč. výsledku hospodaření a žádost o převod hospodářského výsledku - zisku za rok 2025 ve výši 170.681,29 Kč do rezervního fondu

Usnesení č. 6/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Účetní závěrku Základní školy Milady Petřkové Velký Týnec, příspěvkové organizace, IČO 47654546 sestavenou

k 31. 12. 2025, vč. výsledku hospodaření, žádost o převod kladného hospodářského výsledku za rok 2025 ve výši 594.716,06 Kč do rezervního fondu a změnu neinvestičního příspěvku na investiční příspěvek ve výši 483.000,- Kč

Usnesení č. 7/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Smlouvu o výkonu přezkoumání hospodaření Obce Velký Týnec za rok 2026 uzavřenou mezi Obcí Velký Týnec a Ing. Vladimírou Jourovou, Lhota nad Moravou 48, 783 32 Náklo, vedenou v seznamu auditorů Komory auditorů ČR podle zákona 93/2009, Sb., ev. č. auditorského oprávnění 1398

Usnesení č. 8/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec po projednání:
Ověřilo dle § 104 odst. (1) č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, že Změna č.2 Územního plánu Velký Týnec není v rozporu:
- s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů
- se stanovisky dotčených orgánů
- s politikou územního rozvoje a nadřa-

zenou územně plánovací dokumentací

Vydává dle § 104 odst. (2) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 171 až 174 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, Změnu č.2 Územního plánu Velký Týnec formou opatření obecné povahy, které je přílohou tohoto usnesení

Usnesení č. 9/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Smlouvu o zřízení služebnosti ŘSD/5501/VB463/LV10001 uzavřenou mezi obcemi Velký Týnec, Grygov a ŘSD s. p., Čerčanská 2023/2, 140 00 Praha 4

Usnesení č. 10/26/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Smlouvu o poskytnutí dotace mezi Olomouckým krajem, Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc a Obcí Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec ve výši 52.500,- Kč na částečnou úhradu výdajů na pořízení, technické zhodnocení a opravu požární techniky, nákup věcného vybavení a zajištění akceschopnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec zřízené příjemcem

FOTODROBNOSTI

Antonín Zdráhal běžel Olomoucký půlmaratón

Jedna malá velká radost - právě k relaxování slouží lavičky na zámecké zahradě

Rozloučení se školním rokem 2025-26 - jedničkáři dostali od obce malé dárky

Týnec trošku z jiné perspektivy

JSDH Velký Týnec - ohlédnutí za prvním pololetím roku 2026

První pololetí roku 2026 bylo pro naši jednotku o něco klidnější než předchozí období, rozhodně však ne méně aktivní. Vedle zásahové činnosti jsme se věnovali opravám techniky, odborným školením, výcviku i zvelebování zázemí naší zbrojnice.

Začátek roku patřil především opravě vodního čerpadla na naší „stařence“ – cisterně Tatra 148 CAS 32. Na financování opravy se významně podílel Olomoucký kraj prostřednictvím poskytnuté dotace, zbývající část nákladů uhradila Obec Velký Týnec. Oprava byla úspěšně dokončena a naše Tatra tak může i nadále plnit své úkoly při zásazích stejně spolehlivě jako doposud. Zimní měsíce jsme využili k výcviku na zamrzlé vodní hladině. Díky příznivým mrazům jsme mohli nacvičovat postupy při záchrane osob propadlých ledem. Výcvik byl zaměřen nejen na samotné vyproštění tonoucího, ale také na bezpečný pohyb zasahujících hasičů po ledové ploše, používání záchranných prostředků a koordinaci celého zásahu. Právě podobné situace patří mezi ty nejrizikovější a pravidelný výcvik je proto nezbytnou součástí naší přípravy. S příchodem jara se jednotka zaměřila na praktický výcvik práce s motorovými řetězovými pilami. Hasiči si procvičili

správné vyhodnocení situace, volbu vhodných řezů i řešení komplikovaných případů, jako jsou vyvrácené nebo zaklíněné stromy. Odstraňování stromů po větrných epizodách patří mezi časté důvody našich výjezdů, a proto platí známé pravidlo – těžko na cvičišti, lehký na bojišti.

V dubnu se zástupci naší jednotky zúčastnili sněmu Asociace velitelů JSDH ČR, který se konal v Kraji Vysočina. Setkání nabídlo možnost sdílet zkušenosti s veliteli jednotek z celé České republiky, získat nové poznatky, inspiraci a navázat další spolupráci. Sněmu se zúčastnili také zástupci hasičského záchranného sboru a řada partnerů podporujících činnost dobrovolných hasičů. Měsíc květen jsme věnovali především našemu zázemí. Po rozsáhlé rekonstrukci dílny bylo potřeba provést důkladný úklid a znovu uspořádat veškeré nářadí, vybavení i materiál. Celá sobota strávená na zbrojnici přinesla nejen kus dobře odvedené práce, ale také dobrý pocit z prostředí, ve kterém trávíme mnoho času. Úklidem prošla nejen nová dílna, ale také garážová stání a další společné prostory. Příjemně strávený den jsme zakončili společným sledováním mistrovství světa v ledním hokeji. Součástí nově zrekonstruované dílny se

stala také nová sušící skříň, která najde široké využití při sušení zásahových oděvů, hadic i dalšího vybavení. Na jejím pořízení se podíleli členové jednotky společně s naším SDH. Věříme, že nám bude sloužit mnoho dalších let.

Ani v oblasti získávání finančních prostředků jsme nezaháleli. Díky iniciativě jednoho z našich členů se podařilo prostřednictvím zaměstnaneckých grantů Nadace ČEZ získat dotaci ve výši 50.000 Kč na pořízení tří nových třívrstvých zásahových obleků společnosti DEVA. Nové obleky nahradí starší a opotřebované kusy, které budou nadále využívány například při výcviku. Ochranné prostředky mají omezenou životnost a jejich pravidelná obnova je nezbytná nejen pro bezpečnost zasahujících hasičů, ale také pro kvalitní pomoc všem, kteří ji potřebují.

První pololetí jsme zakončili účastí na Mezinárodním dni dárce krve, který se konal na Výstavišti Flora Olomouc pod záštitou Fakultní nemocnice Olomouc. Návštěvníkům jsme představili naši techniku, vybavení a připravili ukázkou hašení hořícího oleje. Děti i dospělí si mohli prohlédnout zásahovou techniku zblízka, vyzkoušet některé části výstroje a na závěr si také zkusit hašení vodním proudem.

Abychom nezůstali pouze u školení, výcviků a společenských akcí, je třeba zmínit také naši zásahovou činnost. Ke dni uzávěrky tohoto článku evidovala jednotka celkem 12 událostí. Z toho bylo 6 technických pomoci, 4 požáry, 1 dopravní nehoda a 1 únik nebezpečné látky.

Do této statistiky je zahrnuto také námetové cvičení, které se letos konalo v Bolelouci. Tématem byla dálková doprava vody. Cvičení se zúčastnily jednotky z celého mikroregionu pod dohledem profesionálních hasičů z HZS. Hlavním cílem bylo prověřit připravenost jednotek, jejich zkušenosti, znalosti a technické vybavení. Vše proběhlo podle plánu a cvičení splnilo svůj účel na výbornou.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem členům jednotky za jejich obětavost, čas, který věnují dobrovolné službě, a neutuchající chuť pomáhat druhým. Stejně tak patří poděkování Obci Velký Týnec, Olomouckému kraji, Nadaci ČEZ, našemu SDH i všem, kteří naši činnost podporují. První pololetí roku 2026 hodnotíme jako velmi úspěšné a věříme, že ve stejném duchu bude pokračovat i druhá polovina roku.

Michal Sviták

Autor je zástupcem velitele JSDH VT

7x archiv Michala Svitáka

Hasiče navštívily děti z týnecké mateřské školy

Začátkem června se naši zbrojníci rozezněl smích malých dětí! Přišli nás navštívit v rámci Dne dětí s hasiči 2026, který jsme si pro ně připravili. Děti mohly nahlédnout pod pokličku práce naší výjezdové jednotky, seznámit se s požárním sportem a vyrobit si vlastní hasičské odznaky na památku tohoto dne. Prohlédly si vnější i vnitřní vybavení zásahových vozidel, zásahové obleky, které si mohly také vyzkoušet, a pomocí džberovek a plechovek si vyzkoušely hašení požáru. Nechybělo ani zapojování hadic a překážková dráha. Za svou snahu, šikovnost a nadšení si

všechny děti odnesly malou odměnu. Bylo krásné sledovat jejich zvědavost a radost. Na dětech i paní učitelkách bylo vidět, že si den opravdu užily – a my také. Děkujeme mateřské škole za návštěvu a těšíme se na další společná setkání. Poděkování také patří SRPŠ ZŠ Velký Týnec za zapůjčení stroje na výrobu odznaků. Těto spolupráce mezi spolky si velmi vážíme a jsme za ni nesmírně rádi.

Anna Bartlová
Autorka je starostkou SDH VT

6x archiv SDH VT

Světový den dárců krve: naši členové pomáhají pravidelně

Darování krve je jedním z nejcennějších způsobů, jak může člověk pomoci druhým. Členové našeho sboru se této pomoci věnují dlouhodobě a pravidelně. V červnu absolvovali již svůj pátý společný odběr, čímž opět potvrdili, že solidarita a ochota pomáhat jsou nedílnou součástí naší činnosti. Díky výborné spolupráci a vstřícné komunikaci s personálem transfuzního oddělení jsme se navíc mohli zapojit i do doprovodného programu akce Světový den dárců krve. Naše jednotka zde představila svou techniku. A součástí programu byla také názorná ukázka toho, co se může stát při pokusu uhasit hořící olej na pánvi vodou. Cílem bylo upozornit veřejnost na nebezpečí takového postu-

pu a zvýšit povědomí o prevenci požárů v domácnostech. Celá akce se nesla v příjemné atmosféře a setkala se s velmi pozitivními ohlasy. Potěšila nás pochvalná zpětná vazba nejen od návštěvníků, ale také od vedení transfuzního oddělení. Jsme rádi, že jsme mohli přispět k propagaci dobrovolného dárcovství krve a zároveň představit činnost naší jednotky široké veřejnosti. Dobrovolným dárcům krve z řad našich členů patří velké poděkování za jejich ochotu pomáhat tam, kde je to nejvíce potřeba.

Anna Bartlová
Autorka je starostkou SDH VT

6x archiv SDH VT

Napadení facebookové stránky a vznik nové oficiální stránky Hasičů Velký Týnec

Vážení spoluobčané, rádi bychom vás informovali, že naše původní facebooková stránka byla bohužel napadena a zneužita neznámým pachatelem. Útočníkům se podařilo odebrat správcům přístup a stránku dokonce přejmenovat. Přes veškerou snahu a využití dostupných možností se nám původní profil nepodařilo získat zpět. Z tohoto důvodu jsme byli nuceni založit novou oficiální facebookovou stránku Hasiči Velký Týnec, na které budeme i nadále zveřejňovat informace o naší činnosti, fotografie z akcí, pozvánky na kulturní a společenské události a další aktuality.

Prosíme všechny naše příznivce a občany, aby nás na nové stránce sledovali a pomohli nám informací o jejím vzniku šířit mezi své přátele a známé. Mrzí nás, že někdo považuje za vhodné škodit dobrovolným hasičům, kteří svůj volný čas věnují pomoci druhým a práci pro obec. O to více si vážíme podpory, které se nám od vás dostává. Pro snadný přístup k naší nové facebookové stránce načtete QR kód mobilním telefonem.

Děkujeme za vaši přízeň a podporu!

Kolektiv hasičů SDH a JPO Velký Týnec

SDH VELKÝ TÝNEC

VÁS SRDEČNĚ ZVE
NA 17. ROČNÍK SOUTĚŽE V POŽÁRNÍM ÚTOKU

O PUTOVNÍ POHÁR STAROSTY OBCE

✓ 11. 7. 2026

✓ 13:00 hod

✓ areál hasičské zbrojnice Velký Týnec

✓ bohaté občerstvení zajištěno

PROGRAM PRO DĚTI MALOVÁNÍ NA OBLIČEJ, SKÁKACÍ HRAD, PÍSKOVIŠTĚ, BAZÉNEK NA OSVĚŽENÍ AJ.

✓ nejlepší 3 týmy v obou kategoriích získají poháry a medaile

✓ odměna pro každé zúčastněné družstvo

HLAVNÍ SPONZORŮ:

ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Když školáčky farmaří

Poslední květnový pátek si vyzkoušely děti ze tříd Kuřátek, Včelek a Berušek, co vše obnáší život a práce na farmě. Společně jsme navštívili Doubravský dvůr u Litvle, kde si děti prohlédly, jak žijí slepice, krocani, králíci, brojeři, kozy a krávy. Některá zvířátka jsme nakrmili zrním, trávou a kravám dokonce naši

malí farmáři namíchali jejich oblíbenou pochoutku z kukuřice, řepy a dalších surovin. Za tuto poctivou práci si na závěr mohli vychutnat zmrzlinu z domácího mléka. A po práci na čerstvém vzduchu chutnala výborně.

Marta Horáková

Autorka je učitelkou ve třídě Berušek

© 4x archiv MŠ VT

Výlet do zoologické zahrady

Dne 10. července se děti ze třídy Veverek vydaly na výlet do zoologické zahrady. Přestože nám počasí příliš nepřálo a během dne nás doprovázel déšť, nenechali jsme si dobrou náladu ani radost z výletu pokazit.

Děti měly možnost pozorovat mnoho zajímavých zvířat z různých koutů světa. Se zájmem sledovaly jejich chování, poznávaly jejich způsob života a dozvěděly se o nich spoustu nových informací. Největším zážitkem však bylo setkání s rejnoky. Díky speciálnímu programu si je děti mohly nakrmit i pohladit. Součástí byla také zajímavá beseda, během které se děti dozvěděly mnoho infor-

mací o životě rejnoků a dostaly odpovědi na své zvědavé otázky.

Výlet byl nejen zábavný, ale také velmi poučný. Děti si rozšířily své znalosti o přírodě, získaly nové zážitky a užily si společně strávený čas se svými kamarády. Na památku si každý odvezl také magnetku na lednici, která jim bude tento krásný den připomínat. I přes deštivé počasí jsme si odvezli spoustu krásných vzpomínek a domů jsme se vraceli plní dojmů a nadšení. Na tento den budeme ještě dlouho vzpomínat.

Klára Bzonková
asistentka pedagoga

© archiv MŠ VT

Berušky ve svíčkárně

Konec školního roku bývá plný nejrůznějších aktivit a výletů. V Beruškách byla jedním z posledních akcí návštěva svíčkárny SoyCa v Olomouci-Hodolanech. Toto voňavé místo děti ihned pohltilo a po posilnění se svačinkou se po skupinkách vrhly do práce. Každý si postupně vyrobil voňavé mýdlo, namí-

chal barevné koupelové soli a nazdobil barevnými vosky a samolepkami dvě svíčky. S taštičkou vlastnoručně vyrobených dárečků jsme se pak všichni spokojeně vrátili do školky na zasloužený oběd.

Marta Horáková

Autorka je učitelkou ve třídě Berušek

© 4x archiv MŠ VT

Děti si užily dětský den s hasiči

Na začátku června se již podruhé uskutečnil dětský den v místní hasičské stanici, který byl určen pro děti z naší mateřské školy. Akce nabídla nejen spoustu zábavy, ale také možnost seznámit se s prací hasičů a osvojit si důležité zásady bezpečnosti. Pro malé návštěvníky byl připraven pestrý program. Děti si mohly vyzkoušet stříkání hasičskou hadicí na cíl, zdolání překážkové dráhy spojené s montováním hadice a otestovat tak svou šikovnost i týmovou spolupráci.

Kreativní část programu patřila výrobě

vlastních hasičských odznaků, které si děti odnesly domů na památku. Velký zájem vzbudila také ukázka hasičské výstroje. Děti si prohlédly požární zásahový oděv i speciální vybavení určené pro zásahy ve vodě. Nechyběla ani prohlídka hasičského vozidla, během níž se dozvěděly, k čemu slouží jednotlivé součásti vybavení a jak hasiči postupují při zásazích. Organizátorům a dobrovolníkům patří poděkování za pečlivou přípravu a čas věnovaný na realizaci krásného programu.

Přátelé MŠ VT

© 4x archiv MŠ VT

Včelí den a slavnostní rozloučení s předškoláky

V naší mateřské škole se druhá polovina června nesla ve znamení včel, rozkvetlé louky a radostných společných zážitků. Děti i rodiče se aktivně zapojili do dvou krásných akcí, které přinesly nejen spoustu zábavy, ale také mnoho nezapomenutelných okamžiků.

V úterý 16. června se na školní zahradě uskutečnil Včelí den. Pro děti byla připravena stanoviště s různými úkoly, při kterých si hrou formou rozšiřovaly své znalosti o životě včel a jejich významu pro přírodu. Dozvěděly se zajímavosti o včelách, plnily tematické úkoly a vyráběly si originální včelí členky. Do příprav se zapojili také rodiče, kteří měli za úkol doma společně s dětmi vyrobit květiny. Vznikla tak pestrá sbírka nádherných výtvarů, ze kterých paní učitelky vytvořily rozkvetlou louku. Ta se stala krásnou kulisou celého dopoledne a podtrhla jeho jedinečnou atmosféru.

Na včelí tematiku navázalo také slavnostní rozloučení s předškoláky, které proběhlo ve čtvrtek 18. června. Celé odpoledne se neslo v duchu louky, včel a dalších živočichů. Děti si pro své ro-

diče a hosty připravily krátké vystoupení. Velkou radost přineslo také vystoupení postav Rubínky a Pomněnky. Nechyběl zpěv, tanec ani společné veselí, do kterého se s nadšením zapojily všechny děti.

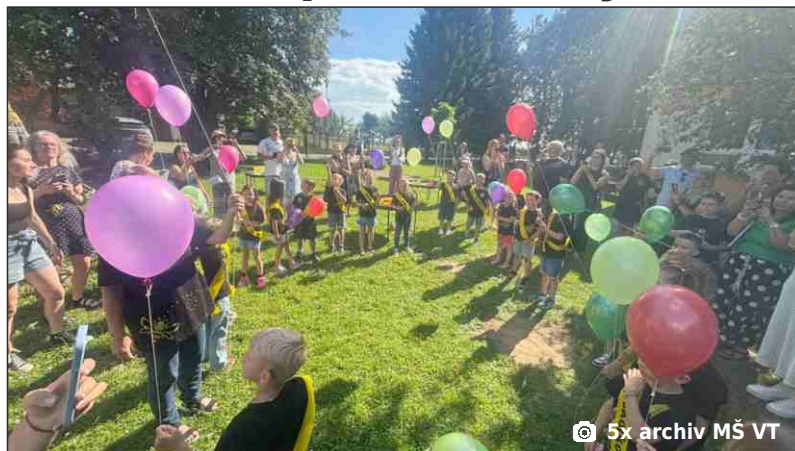
Vrcholným okamžikem bylo slavnostní pasování předškoláků na školáky. Po složení školácké přísahy děti symbolicky vypustily do nebe balónek a vykročily vstříc nové životní etapě.

Celé odpoledne bylo naplněno smíchem, radostí a krásnou atmosférou. Samozřejmě nechybělo ani několik dojatých slz. Vždyť odchod z mateřské školy a nástup do školy představuje pro děti i jejich rodiče významný životní krok. Na všechny letošní předškoláky budeme s láskou vzpomínat a přejeme jim mnoho úspěchů, radosti a nových kamarádů na jejich školní cestě.

Za celou mateřskou školu

Michaela Hrabcová

Autorka je učitelkou ve třídě Veverek

© 5x archiv MŠ VT

© archiv MŠ VT

Za včelkami do přírody

Třídy Veverky a Včelka velmi rády spolupracují, a tak jsme se také 20. května společně vydali na výlet do Sluňákova, kde nás čekal výukový program Za včelkami do přírody. Počasí bylo více než příznivé, všichni jsme byli skvěle naladěni, a tak hurá do Sluňákova...

Celé dopoledne probíhalo v přírodě. Na cestu nás vyprovodila a rozhýbala básnička, při které jsme si i zacvičili.

Děti se dozvěděly spoustu zajímavých věcí ze života včel, zahrály si pohybovou hru a vyzkoušely si, jaké to je být včelařem. Následovala i sladká ochutnávka místního medu.

Po programu a procházce nás čekal společný oběd a také nanuková odměna. Potom už zbývalo jen nastoupit do autobusu, zamávat a vydat se na cestu zpět do naší školky.

Byl to další krásný a plně prožitý den našich dvou tříd!

Za učitelky z Veverek Eva Stoličková

Setkání s policií ve školce

© 2x archiv MŠ VT

© 3x archiv MŠ VT

Kolem světa na 80 nabití s eActrosem 600

Začátkem června si návštěvníci tradiční výstavy vozidel do terénu a pro cestovatelská dobrodružství Abenteuer Allrad ve městě Bad Kissingen mohli prohlédnout mimořádné vozidlo od značky Mercedes-Benz Trucks. Influencer Tobias Wagner, známý jako „Elektrotrucker“ s více než 160 000 sledujícími, zde poprvé představil své auto, připravené na expedici kolem světa. Jde o eActros 600, vybavený speciálně vyvinutou obytnou nástavbou od společnosti Bliss Mobil. Wagner plánuje s tímto vozidlem vyrazit na cestu kolem světa

letos na podzim. Vozidlo bude před cestou ještě k vidění na zářijovém veletrhu IAA Transportation v Hannoveru.

Podniknout cestu kolem světa je mimořádný projekt. Cesta kolem světa v dálkovém kamionu eActros 600 s elektrickým akumulátorovým pohonem je ale skutečná výzva. Sériově vyrobené vozidlo ze závodu Mercedes-Benz Trucks ve Wörth am Rhein bylo přeměněno na expediční nákladní vůz. Úpravy zahrnují dodatečné nabíjecí a terénní vybavení, jako například zvýšený podvozek

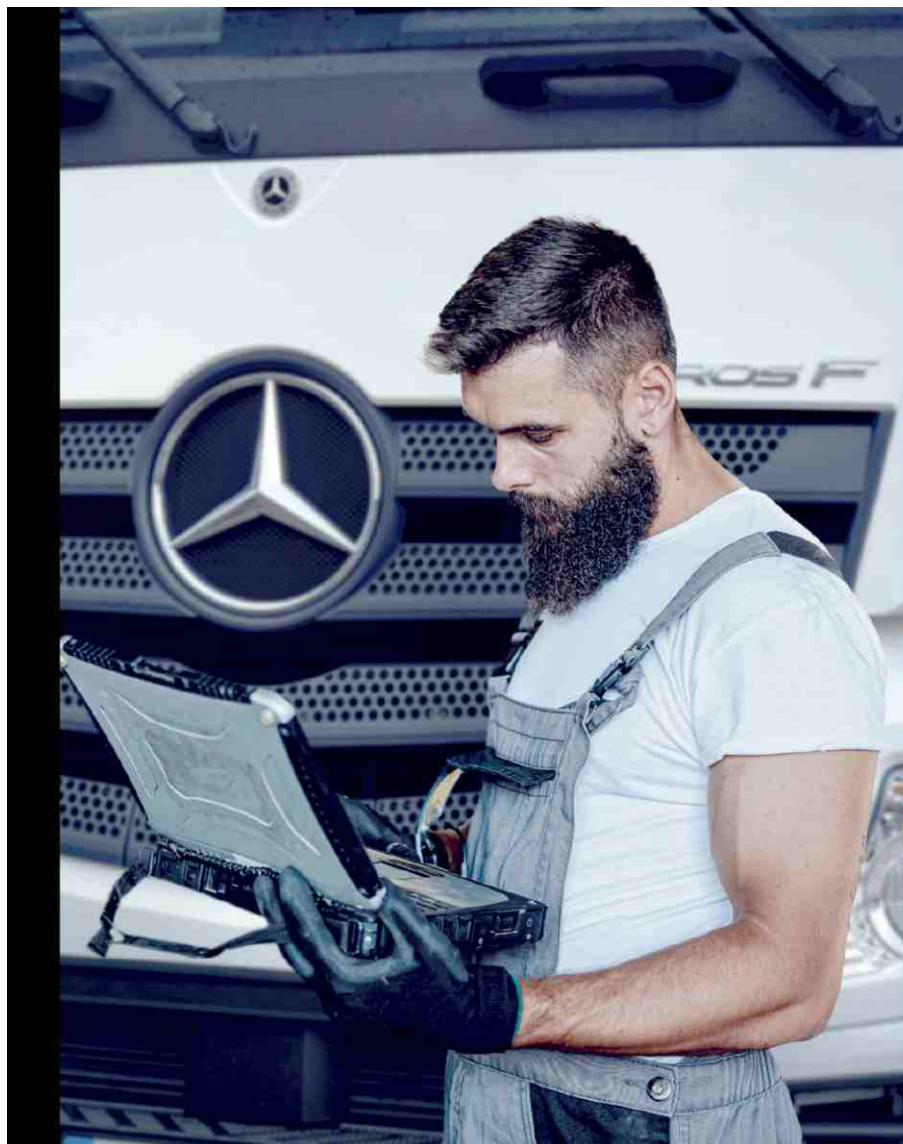
a jednoduché obutí pneumatik na zadní nápravě. Na vozidle je namontován speciálně navržený obytný modul, vyvinutý a postavený společností Bliss Mobil.

Plánovaná trasa bude mít přibližně 45 000 kilometrů a povede přes více než 35 zemí a očekává se, že nebude vyžadovat více než 80 zastávek na nabíjení. Díky vysoké kapacitě a účinnosti baterie je elektrický nákladní vůz navržen pro dlouhé vzdálenosti a již nyní nabízí dlouhý dojezd v těžké přepravě. Jako lehčí expediční vozidlo jej potenciálně ještě překoná. Expedice by měla trvat přibližně jeden rok a začít by měla letos na podzim. Podle současných plánů by se mělo jednat o první cestu okolo

zeměkoule v plně elektrickém nákladním voze.

Tobias Wagner, který má dlouholeté zkušenosti s provozem plně elektrických nákladních vozidel v dálkové dopravě, si klade za cíl předvést potenciál bateriově-elektrických nákladních vozidel v reálných globálních podmínkách. Zároveň cesta zdůrazní, kde je stále třeba zlepšit infrastrukturu a rámcové podmínky. Prostřednictvím svých sociálních kanálů bude pravidelně sdílet poznatky o projektu a výzvách elektrické dálkové dopravy.

Připravil David Chleboun
Daimler Truck ČR

Přijmeme autodiagnostika nebo autoelektrikáře do Truck centra ve Velkém Týnci.

Hledáš zajímavou a dobře ohodnocenou práci se špičkovou technikou? Pak tě rádi přivítáme do našeho hvězdného týmu Mercedes-Benz Trucks ve Velkém Týnci. Kontaktuj nás na telefonu **733 674 730**, nebo navštiv stránky **daimlertruck.jobs.cz**.

Náborový příspěvek
pro mechaniky až

120 000 Kč

Mercedes-Benz
Trucks you can trust

Zmrzlinářka paní Klára

Léto pomalu vystřídalo jaro a dětem právě začaly letní prázdniny. Ulice byly plné slunečních paprsků, dětského smíchu a radosti z konce školního roku. Na ulicích byly otevřeny malé stánky, které děti nejvíc milovali. Víte, co v nich prodávali? No přece zmrzlinu!

V jednom malém městečku byl malý stánek se zmrzlinou, který vlastnila paní Klára. Stánek se jmenoval „Ráj Zmrzliny“. Všichni její zmrzlinu milovali. Děti i dospělí. Její zmrzlina byla ta nejlepší v celém širém okolí a lidé z jiných míst chodili právě k ní ochutnat ty kouzelné kopečky všelijakých chutí. Ale byla tu jedna příchuť, která byla extra speciální, a tou byla jahodová zmrzlina. Ta byla přímo ze zahrádky paní Kláry.

Když paní Kláre jahodová zmrzlina došla, vstala brzy ráno, aby nasbírala čerstvé jahody ze své velkánské zahrady. Když jich měla příliš mnoho, poctivě je zamrazila, aby měla i na později. Jahody byly červené, šťavnaté a sladké jako med. Paní Klára je jemně omyla, nasekala na malé kousíčky a rozmixovala na krémovou drť. Když zmrzlinu poctivě z jahod připravila, vzala ji do svého stánku, který byl hned před jejím domem. Když paní Klára dokončila i přípravu ostatních zmrzlin, otevřela svůj stánek.

Hned poté přišel také první zákazník dne. Byla to holčička Sandra.

„Dobré ráno, paní Kláro,“ řekla Sandra vesele se širokým úsměvem. „Mohu si dát jeden kopeček jahodové zmrzliny, prosím?“

„Samozřejmě, Sandro,“ odpověděla paní Klára s mrknutím. Městečko bylo malé a všichni se v něm znali. Paní zmrzlinářka nabrala velký kopeček jahodové zmrzliny a podala ji blondátě holčičce v křupavém kornoutku.

Sandra ji oblizovala a v očích se jí zaskřílo. „Tohle je nejlepší jahodová zmrzlina všech dob!“ zvolala vesele a hledala v kapse drobné za zmrzlinu. Když vtom si uvědomila, že tam žádné nemá. „Ó ne!“ zvolala smutně dívka. „Nemám tu žádné peníze a rodiče jsou v práci, mrzí mě to,“ řekla smutná holčička a podávala zmrzlinu zpět paní Kláře. Ta se na holčičku mile usmála. „Když mi pomůžeš a utřeš tamty stoly před mým stánkem, nemusíš mi za zmrzlinu platit.“

Paní Klára byla velmi chytrá žena, zmrzlinu by dala malé Sandře i zadarmo, ale věděla, že ji musí naučit, že v životě zadarmo zkrátka nic není. A aspoň se holčička něco přiučí a také ji trochu pomůže. Sandře se rozzářila očka. „Jasná věc,“

zvolala odhodlaně holčička, položila si zmrzlinu na držák a vydala se otřít stoly před zmrzlinárnou s hadříkem, který jí paní Klára podala. No a jak jí to šlo! Když holčička skončila, usmála se na Kláru, která jí podávala její zmrzlinu. Počkat, vždyť jí tam přibyl další kopeček! „To máš za svou šikovnost,“ usmála se na ni paní Klára.

„Jahodová zmrzlina dělá všechno sladším, děkuji,“ řekla usměvavě paní Kláře. Když holčička vyrostla, pomáhala paní Kláře se zmrzlinárnou každé léto. Naučila se, že v životě není nic zadarmo a že zmrzlina skutečně dělá její léto krásnějším.

Zdroj: Pohádkozem

Tip na rodinný výlet Za dobrodružstvím a zvířátky na zámek Úsov

Hledáte výlet, kde se děti nebudou nudit a uvidí věci, které v běžném muzeu nejdou? Vyrazte na zámek Úsov na Šumpersku (poblíž Mohelnice). Tento původně gotický hrad vypadá jako z pohádky a skrývá jedno velké překvapení – nejstarší lovecko-lesnické muzeum ve střední Evropě, které letos baví děti i dospělé.

Na co se mohou děti těšit?

- Africká divočina na dosah: Pro malé dobrodruhy je největším hitem expozice exotických zvířat. Uvidí tu opravdového lva pustého, obrovské sloní kly vážící 60 kg, nosorožčí rohy nebo preparované hlavy žiraf a zeber. Všechny tyto kousky pocházejí z výprav lichtenštejnských princů starých více než 100 let!
- Interaktivní zábava: Celé jedno patro zámku (domácí fauna a lesnictví) je vybaveno moderními audiovizuálními a interaktivními prvky. Děti si tak mohou

expozici doslova „osahat“, prohlédnout si hmyz, ptáky a naučit se něco o lesních zvířátkách zábavnou formou. Kuriozitou je také „knihovna dřevin“ – krabičky ve tvaru knížek plné plodů a listů.

• Tajemný středověk a černá kuchyně: Kluky (a určitě i akční holky) nadchne přehlídka historických zbraní. Uvidí meč ze 13. století, staré palné zbraně a třpytivý diamantový palcát. Nahlédnete také do opravdové černé hradní kuchyně.

• Pohádková herna: Milovníci klasických českých pohádek si zde užijí instalované scény, v nichž nechybí veliký drak, čerti, perníková chaloupka nebo růžemi zarostlá komnata Šípkové Růženky. V těchto kulisách se mohou malí i velcí návštěvníci bavit při plnění různorodých úkolů. Čeká je tu např. „pekelná váha“, která zváží jejich dobré a špatné skutky, zábavné kvízy nebo skládačky a spojovačky s tematikou oblíbených pohádkových příběhů.

Praktické informace pro rodiče

• Časová náročnost: Prohlídka zabere přibližně 2 hodiny, což je ideální čas, který menší děti bez problému udří pozornost.

Otevírací doba:

Červenec a srpen: úterý až neděle od 9:30 do 19:00 hod (poslední prohlídka v 17:00). V pondělí je vždy zavřeno.

Vstupné: Základní vstupné je 140 Kč, snížené (pro děti a studenty) pak super přívětivých 70 Kč.

Tip na závěr:

V průběhu sezóny se na zámku často konají speciální víkendové akce, pohádkové prohlídky nebo tvořivé dílny pro děti. Před cestou se vyplatí mrknout na aktuální program muzea!

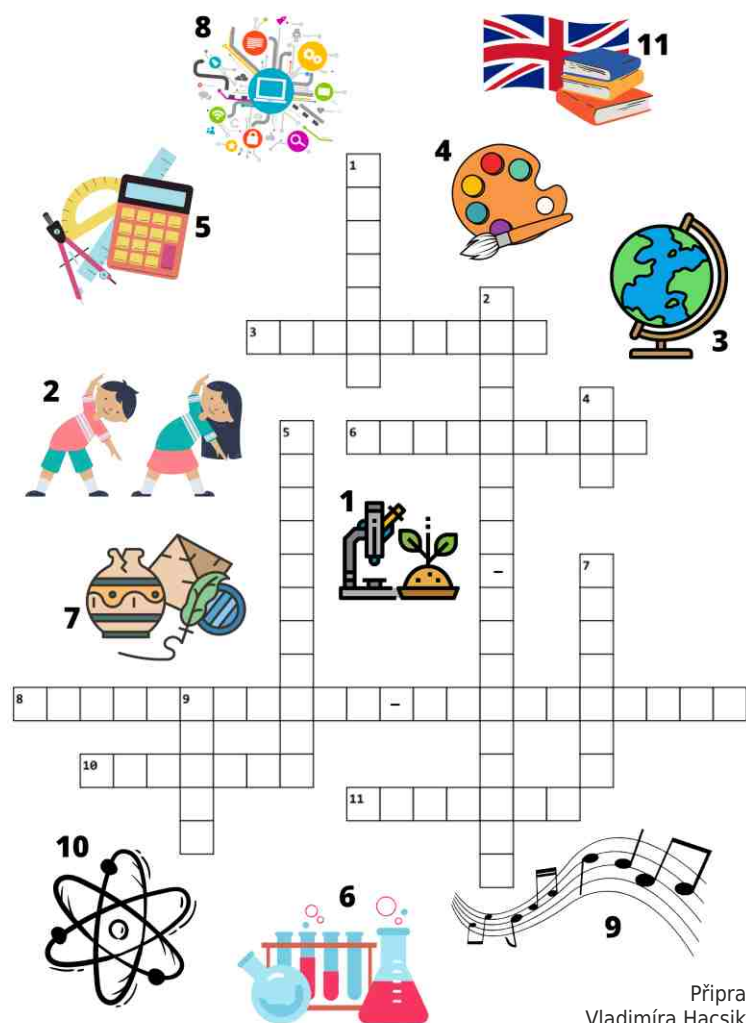
Připravila Vladimíra Hacsiková

Křížovka pro chytré hlavičky

I když jsou prázdniny, pojďme si společně trošku protrénovat angličtinu. Určitě se nám při prázdninových dobrodružstvích bude hodit.

Připravila jsem pro vás křížovku s názvy školních předmětů v angličtině. Zvládnete ji vyluštit?

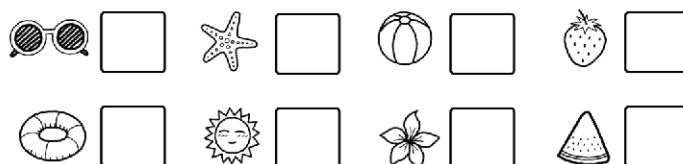
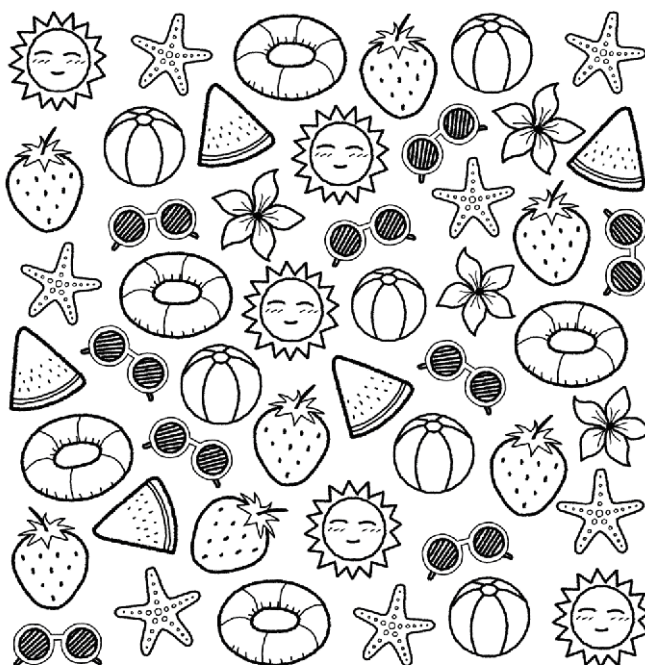
Připravila
Vladimíra Hacsiková

ŘEŠENÍ:
1. BIOLOGY, 2. PHYSICAL-EDUCATION, 3. GEOGRAPHY, 4. ART, 5. MATHEMATICS, 6. CHEMISTRY, 7. HISTORY, 8. INFORMATION-TECHNOLOGY, 9. MUSIC, 10. PHYSICS, 11. ENGLISH

Léto

Spočítej správně obrázky a číslo zapiš.

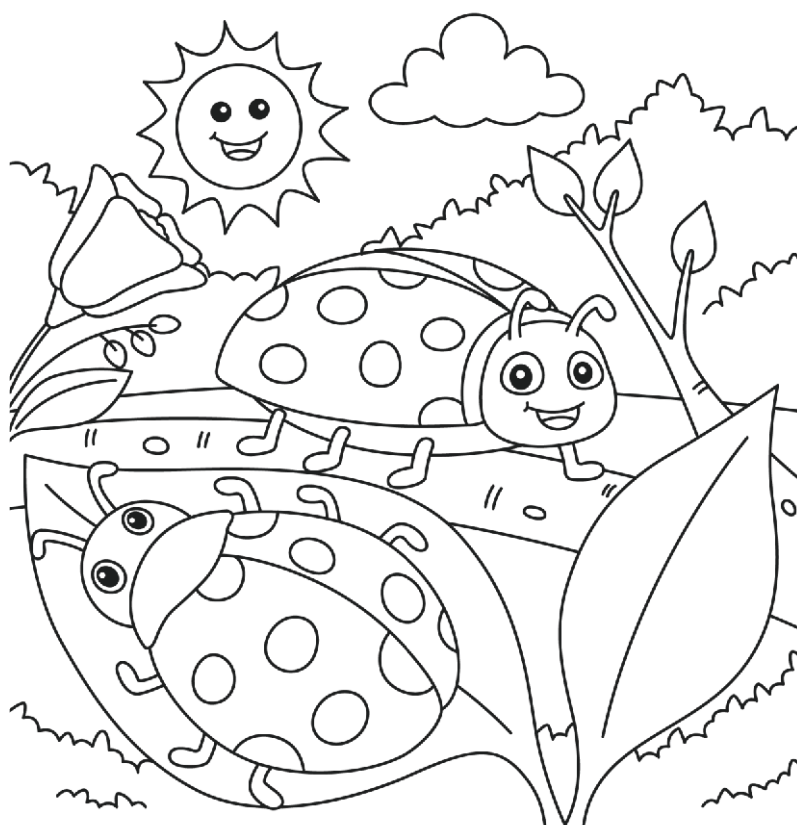

Vybarvi letní obrázek.

Léto

Spoj obrázek s jeho stínem.

Připravila Vladimíra Hacsiková, zdroj: emimino.cz

Letní vtipy

Rodina přijede k moři. Táta se rozhledne a říká: „Tak, děti, užijte si ten výhled.“ „A ty, tati?“ „Já si budu užívat ten účet.“

Dva turisté v horách: „Myslíš, že jsme zabloudili?“ „Nevím. Ale ten medvěd za námi jde už třetí den, tak asi taky hledá cestu.“

Po návratu z dovolené se baví dva kamarádi: „Jak ses měl?“ „První týden jsem odpočíval.“ „A druhý?“ „Počítal jsem, kolik mě stál ten první.“

Po prázdninách ve škole: „Tak děti, kdo byl celé léto hodný?“ Ticho. „Dobře, a kdo přežil?“

Manželé na pláži: „Miláčku, myslíš, že jsem přibrala?“ „Chceš pravdu, nebo klidnou dovolenou?“

Člověk po čtyřicítce: V mládí jsem na dovolené hledal dobrodružství. Dnes hledám stín...

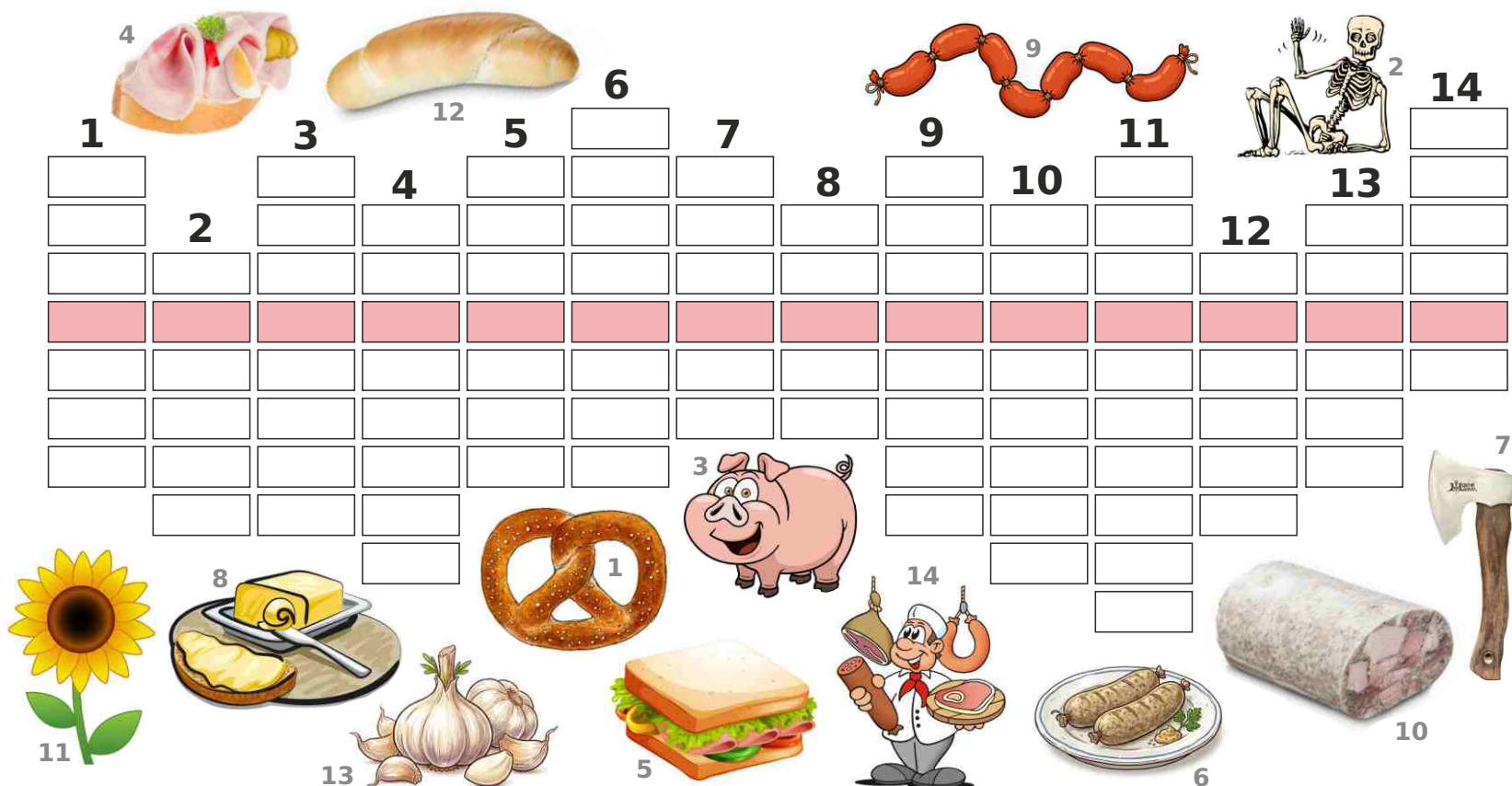
Manželé leží na pláži. Žena: „Na co myslíš?“ Muž: „Na to samé co ty.“ Žena: „Ty prase!“

Tramp se vrátí z lesa: „Jak bylo?“ „Skvěle.“ „A co jste dělali?“ „Počítali, kolik věcí jsme zapoměli.“

„Tady je to divné...“ „Co přesně?“ „Komáři nás neštípou.“ „To je horší. To znamená, že si nás šetří.“

Po prázdninách: Jaké byly prázdniny? – Krátké. – A co jsi dělal? – Než jsem to stihl vymyslet, bylo září.

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

KOSTRA V ŘEZNICTVÍ

Přijde kostra do řeznictví a řezník se jí ptá: „Máte přání?“ „Ne, děkuji, já se jen dívám...“ Dokončení najdete v tajence křížovky.

Podají-li se vám tajenka vyluštit, zašlete nám její znění do redakce na e-mail sekretariat@velkytync.cz a my ze zaslaných odpovědí vylosujeme vítěze.

Správná tajenka z minulého čísla zní: „Super, ruku na to“. Výherkyní se stává Agátka Hájková z Velkého Týnce.

DUCHOVNÍ SLOVO

Kázání o 12. neděli v mezidobí na Mt 10,26-33

26 Nebojte se jich tedy; neboť není nic zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude poznáno.

27 Co vám říkám ve tmě, povězte na světle; a co slyšíte v soukromí, hlásejte ze střech.

28 A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle.

29 Neprodávají se dva vrabci za haléř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez dopuštění vašeho Otce.

30 U vás pak jsou spočteny i všechny vlasy na hlavě.

31 Nebojte se tedy; máte větší cenu než mnoho vrabců.

32 Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi;

33 kdo mě však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi.

O odvaze a naší ceně v Božích očích

Když stojíme před náročným životním úkolem nebo velkou výzvou, často se v nás mísí nejrůznější emoce. Podobnou situaci zažívali i Kristovi učedníci, když je Ježíš poslal do světa, aby pomáhali druhým a hlásali radostnou zvěst. Když jim dával instrukce na cestu, dotkl se jedné velmi konkrétní lidské emoce – strachu. Hned třikrát jim opakoval: „Nebojte se.“

I my dnes ve svých životech čelíme nejrůznějším obavám. Může to být strach z lidského odsuzování, strach z konkré-

ního ohrožení, nebo hluboko skrytá obava z toho, že nejsme dost dobří a nikdo nás nebude mít rád. Ježíš nás však ujišťuje o opaku a dává nám silné povzbuzení: „Nebojte se, máte větší cenu než všichni vrabci.“ V Božích očích má totiž každý z nás nesmírnou hodnotu. Pro Boha jsme důležití, na každém z nás mu záleží a jsme jeho milovanými dětmi. Vědomí této lásky může být jednou z účinných zbraní proti našim strachům. (Při této bohoslužbě následně proběhl křest maličké ..., která dostala křestní jméno Lucie Kateřina. Kazatel se na konci homilie obrátil přímo k rodině.)

A dnes máme velkou radost, že se Božím milovaným dítětem stane skrze křest také Lucie Kateřina. I pro ni platí tato Ježíšova slova: I ona je vzácná v Božích očích.

A na vás teď je, milí rodiče a kmotře, abyste Lucii Kateřinu tuto informaci zprostředkovali. Nejen tím, že jí to za pár let řeknete, ale hlavně tím, že jí to budete svým životem ukazovat. Třeba tím, že budete Bohu odevzdávat při společné modlitbě strachy, které na vás osobně nebo na život rodiny budou doléhat.

Radujeme se spolu s vámi z dnešního dne a z narození vaší Lucie. Ať ji i celou vaši rodinu Bůh provází svým pokojem, abyste v jeho lásce vždy nacházeli sílu překonat každý strach.

Amen.

Milan Maštera

Autor je farář Církve římskokatolické ve Velkém Týnci

© Petr Hanuška

Otec Milan Maštera uvádí Čtení o arcibiskupu A. C. Stojanovi v podání Igora Bareše a Michala Bureše

SRPŠ Velký Týnec uspořádalo Tvořivé odpoledne plné barev a fantazie

Ve čtvrtek 18. června se uskutečnilo další z oblíbených tvořivých odpolední pořádaných SRPŠ Velký Týnec. Tentokrát si děti vyzkoušely práci se skleněnou mozaikou a vlastnoručně si vytvořily originální podtácky.

Každý výrobek byl jedinečný – děti popustily uzdu své fantazii, pečlivě vybí-

raly barvy i tvary jednotlivých dílků a s velkým soustředěním skládaly své malé mozaikové obrázky. Vznikla tak spousta krásných a nápaditých podtácků, na které mohou být jejich autoři právem pyšní.

Protože při tvoření dokáže pořádně vyhlédnout, bylo pro všechny připraveno také drobné občerstvení. Děti si tak mezi prací mohly odpočinout, načerpat nové síly a společně si užít příjemné odpoledne s kamarády.

Děkujeme všem dětem za jejich nadšení a kreativitu, rodičům za podporu a všem, kteří se podíleli na organizaci této povedené akce. Už teď se těšíme na další společné tvoření!

Za SRPŠ Velký Týnec
Kateřina Parčová

© 5x Kateřina Parčová

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec - červenec 2026

Rozloučení se školním rokem 2025/26

Vážení čtenáři,
další školní rok je úspěšně za námi. Je to období, kdy se ohlížíme za tím, co se podařilo, hodnotíme výsledky naší práce a zároveň už připravujeme školu na nový školní rok.

Když se podíváme na výsledky našich žáků, můžeme být spokojeni. Každý z nich pracoval podle svých možností a schopností. Těm, kteří potřebovali větší podporu, se jí dostalo, a právě snaha a poctivá práce jsou tím, čeho si na našich žácích nejvíce vážíme.

Prvníáci zvládli svůj první rok ve škole na výbornou. Zvykli si na každodenní školní režim, naučili se číst, psát i počítat a udělali velký kus práce. Šestáci mezi sebe bez problémů přijali nové spolužáky z okolních obcí a vytvořili dobře fungující kolektiv. Deváťáci mají za sebou důležitý životní krok – přijímací řízení na střední školy. Těší mě, že většina z nich byla přijata na školy a obory, které si sami vybrali.

Školní rok však není jen o známkách a výuce. Přinesl také řadu akcí, soutěží, výletů a společných zážitků, které tvoří důležitou součást života školy. Mezi nejvýznamnější patřily:

- taneční večer žáků 9. tříd
- Olympiáda mikroregionu Království
- atletický mítink O pohár starosty Velkého Týnce
- zájezd žáků do Anglie
- zájezd do Vídně
- tradiční výlet devátých tříd do Prahy
- Dětský den
- fotbalový turnaj McDonald Cup
- preventivní programy
- projekt Bezpečná škola
- týden prevence v teorii i praxi

- příprava žáků 9. tříd na přijímací zkoušky
- recitační soutěž,
- kulturní vystoupení souboru flétníček.

V květnu se žáci 3., 5. a 7. tříd zapojili do celostátních srovnávacích testů z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka a obecných studijních předpokladů. Žáci 8. tříd si zároveň vyzkoušeli testy zaměřené na přípravu k přijímacím zkouškám. Celkově naši žáci dosáhli výsledků odpovídajících republikovému průměru. Velkou radost nám udělali čtyři žáci, kteří se ve svých kategoriích umístili mezi třemi nejlepšími v rámci Olomouckého kraje a převzali ocenění společnosti Scio.

Přijímací řízení na střední školy dopadlo velmi dobře

9. ročník

Z 53 žáků bylo již v prvním kole přijato 50. Přijímací zkoušky skládalo 49 žáků, čtyři se hlásili přímo na učňovské obory.

- gymnázia: 6 žáků
- maturitní obory: 36 žáků
- učňovské obory: 8 žáků

Do druhého kola přijímacího řízení nastoupili 3 žáci.

7. ročník

Jednotných přijímacích zkoušek na víceletá gymnázia se zúčastnilo 10 žáků, přijati byli 4.

5. ročník

Přijímacích zkoušek se zúčastnilo 8 žáků, uspělo 5.

Stručně informace o organizaci nového školního roku

Do prvních tříd jsme letos zapsali 30 budoucích prvníáčků. Budou rozděleni do dvou tříd a v každé z nich bude vedle třídní učitelky působit také nově zřízený parametrizovaný asistent pedagoga. Na doporučení SPC Olomouc rozdělíme budoucí čtvrtý ročník do tří tříd. Důvodem je vyšší počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a snaha zajistit jim co nejlepší podmínky pro vzdělávání.

Naopak v budoucím osmém ročníku došlo po odchodech na víceletá gymnázia k poklesu počtu žáků. V ročníku zůstává 53 žáků, což je pro tři třídy neefektivní počet. Proto budou nově vytvořeny dvě třídy s 27 a 26 žáky.

Ani během letních prázdnin škola nezůstane bez života. Dokončíme rekonstrukci školní tělocvičny, vybudujeme novou kolárnu u budovy Nové školy a provedeme pravidelnou údržbu, malování učeben i generální úklid. Na prvním

stupni navíc přibudou dvě nové interaktivní tabule, které rozšíří možnosti moderní výuky.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem žákům za jejich práci a vzornou reprezentaci školy, pedagogům za jejich každodenní nasazení a rodičům za spolupráci a podporu, které si velmi vážím. Zvláštní poděkování patří také členům SRPŠ za jejich ochotu, pomoc a výbornou spolupráci při organizaci a realizaci školních akcí během celého školního roku. Díky jejich aktivitě a podpoře se podařilo uskutečnit řadu akcí, které obohatily život našich žáků i celé školy. Přeji všem krásné a klidné prázdniny, dostatek odpočinku, mnoho příjemných zážitků a čas strávený s rodinou a přáteli. Věřím, že se v září opět setkáme plní energie, optimismu a chuti do další společné práce.

Mgr. Tomáš Jurka,
ředitel školy

Zahradní slavnost ve znamení olympijských her

V úterý 2. června se prostor u nové školy proměnil v malé olympijské sportoviště. Zahradní slavnost pořádaná SRPŠ a ZŠ Milady Petřkové letos nesla téma olympijských her a přilákala velké množství dětí, rodičů i dalších návštěvníků.

Velkým lákadlem byl vzácný host – Jakub Jurka, člen českého týmu kordistů, který na Letních olympijských hrách 2024 v Paříži vybojoval bronzovou medaili. Návštěvníci si mohli prohléd-

nout ukázkou sportovního šermu, dozvědět se více o tomto olympijském sportu a na závěr získat i cenný autogram.

Paní učitelky připravily pro děti řadu tematických stanovišť inspirovaných olympijskými disciplínami. Malí sportovci si mohli vyzkoušet svou obratnost, rychlost i šikovnost a za splnění všech úkolů je čekala sladká odměna v podobě nanuku.

Velký úspěch zaznamenal také nafukovací skákací hrad dlouhý úctyhodných

27 metrů, který byl po celé odpoledne plný nadšených dětí. O občerstvení se tradičně postaralo SRPŠ, které připravilo širokou nabídku nápojů i dobrot pro malé i velké návštěvníky.

Počasí nám přálo na jedničku. Slunečné a teplé odpoledne sice vytvořilo skvělou atmosféru, ale zároveň přineslo i pořádnou žízeň. Zájem o občerstvení byl tak velký, že bylo nutné během akce vyzrazit ještě jednou pro další zásoby.

Děkujeme všem organizátorům, paním

učitelkám, dobrovolníkům, členům SRPŠ i návštěvníkům za vytvoření příjemné atmosféry. Velké poděkování patří také Jakubu Jurkovi za jeho návštěvu, ochotu a inspirativní setkání s dětmi. Věříme, že si letošní olympijskou zahradní slavnost všichni užili a odnesli si z ní spoustu krásných zážitků.

Za SRPŠ Velký Týnec Kateřina Parčová

© 3x archiv SRPŠ VT

Taneční večer žáků 9. tříd

Taneční večer žáků 9. tříd patří mezi nejkrásnější tradice naší školy a ani letos tomu nebylo jinak. Slavnostní večer plný tance, elegance a radosti byl pro deváťáky symbolickým rozloučením se základní školou a významným krokem na jejich další životní cestě.

Děti si na tuto výjimečnou událost pečlivě nacvičily taneční choreografii, kterou během večera předvedly svým rodičům, učitelům i hostům. Všichni účinkující si zaslouží velkou pochvalu za svůj výkon, nasazení a odvahu vystoupit před zaplněným sálem.

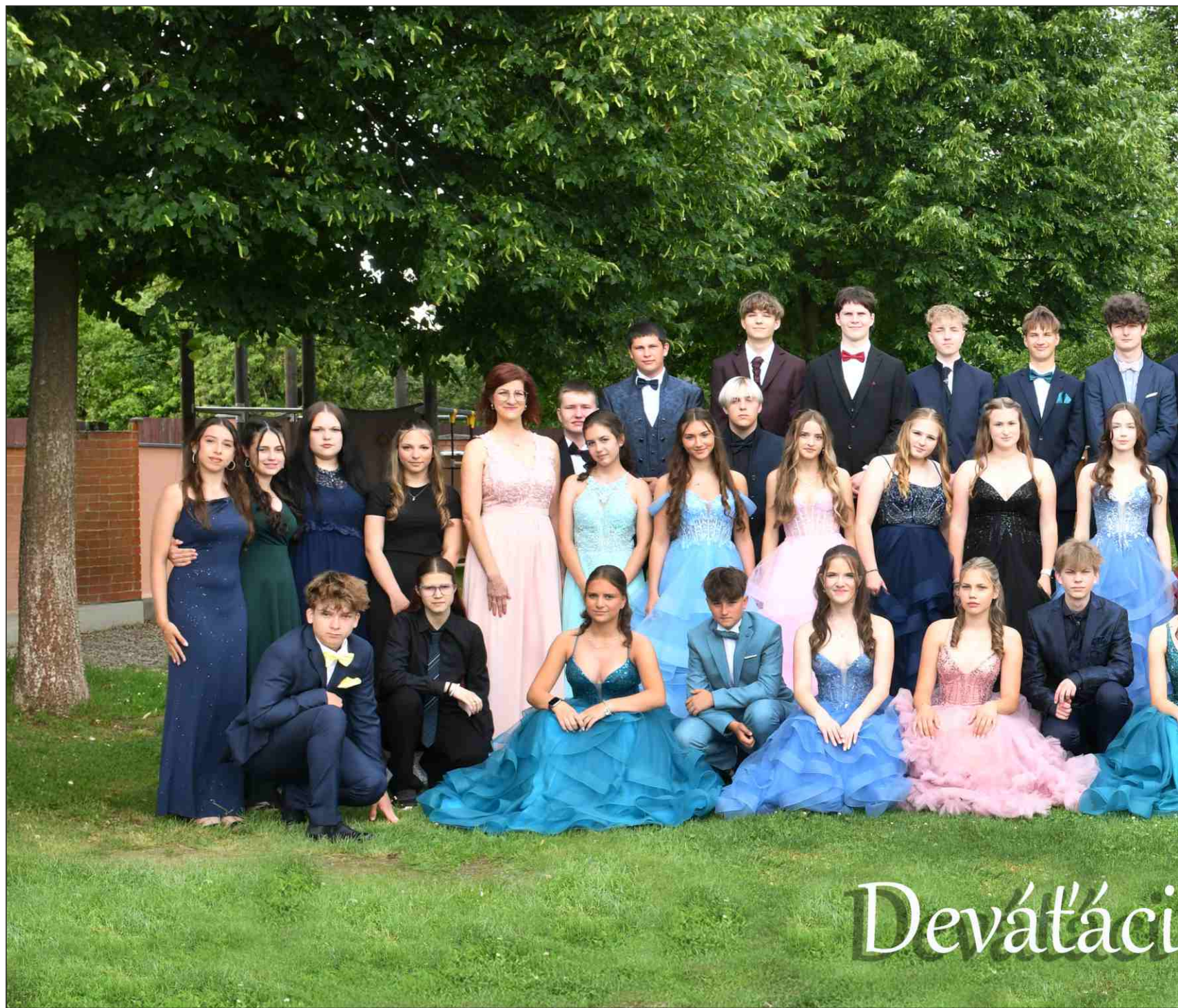
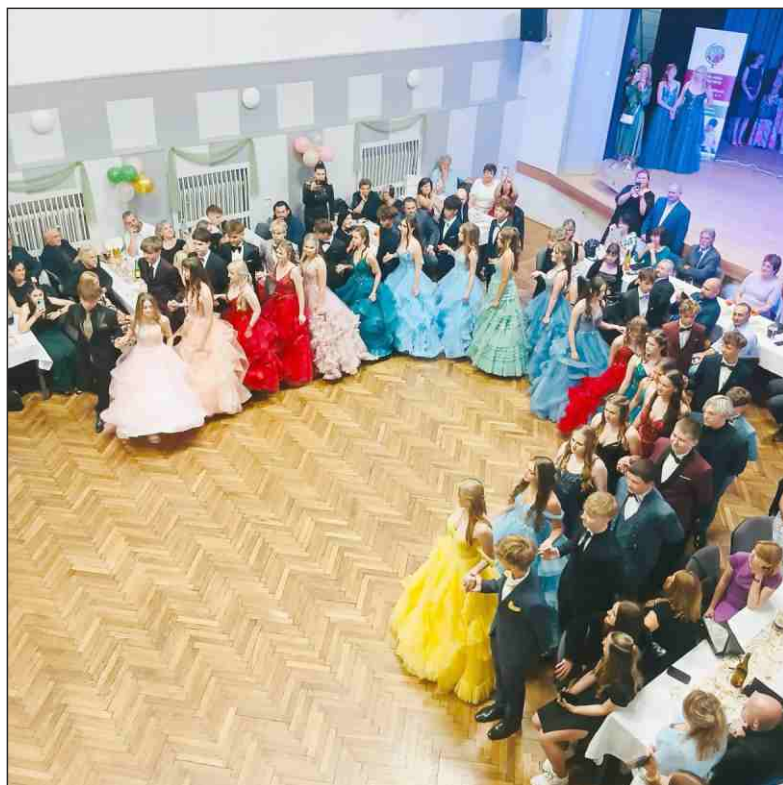
SRPŠ Velký Týnec se na organizaci této akce aktivně podílelo a zajistilo bohatou tombolu, která byla jedním z vrcholů večera. Velké poděkování patří všem sponzorům, kteří do tomboly věnovali hodnotné ceny a přispěli tak k radosti našich deváťáků.

Za SRPŠ Velký Týnec děkujeme zejména společnostem a partnerům Šikland, Laser Arena Olomouc, Jump Arena Olympia a Pizza Karamba. Jejich podpory si velmi vážíme.

Milí deváťáci, za SRPŠ Velký Týnec vám přejeme mnoho úspěchů, aby vás na další životní cestě provázelo štěstí, od-

vaha, vytrvalost a dobrá rozhodnutí. Ať se vám daří na středních školách i v osobním životě, nacházíte nové přátele, plníte si své sny a nikdy neztrácíte chuť objevovat nové možnosti. Věříme, že na léta strávená na základní škole budete vzpomínat s úsměvem.

Za SRPŠ Velký Týnec Kateřina Parčová

Deváťáci

© 9x archiv SRPŠ VT

Foto P v
ART

Lenka Růžičková
Majitelka
+420 607 909 384
www.fotopv.cz

2025/26

Historický rok týneckého fotbalu

Fotbalová sezóna 2025/26 se do dějin týneckého fotbalu zapíše zlatým písmem. Obě naše nejsledovanější mužstva postoupila do vyšších soutěží, což se u mužů podařilo poprvé od založení klubu. Kluci vyhráli svoji skupinu o 2 body před po podzimu vedoucími Lužicemi. Závěrečné utkání v Haňovicích bylo jako na houpačce a ještě v 85. minutě nebylo rozhodnuto o našem celkovém vítězství v soutěži. Kluci potřebovali vyhrát, ale namotivovaní hráči Haňovic jim nedali nic zadarmo. Pět minut před uplynutím hrací doby zahrávali domácí jednu ze standartek a nebyť skvělého zákroku Lukáše Židáka na brankové čáře mohli se haňovičtí dočkat

kýženého vyrovnání a vzhledem ke zbývajcímu času i splnění motivačního cíle lužických, obrat nás o body za sud litovelské jedenáctky. Z protiútku rozhodl o naší výhře Standa Hrudník a oslavy našeho postupu mohly začít. Mnoho z hráčů se radovalo z postupu poprvé v kariéře, a tak si oslav užíli již na haňovickém hřišti, společně s mnoha fanoušky, kteří přijeli podpořit naše borce a užít si těchto radostných chvil. Hráčům našeho mužstva byl předán pohár panem Benešem, který přijel na utkání, jako zástupce KFS Olomouc. Oslavy pokračovaly i o týden později, když si mužstvo mužů zahrálo proti týmu dorostu na týneckém hřišti a obě mužstva společně

oslavila svoji skvělou pouť svými soutěžeři. Dorost, postoupivší do krajského přeboru si zajistil své vítězství v soutěži již na půdě 1.HFK, kde sice kluci prohráli po penaltách, což už ale nic nezměnilo na vcelku jednoznačném postupu. Na hřišti v Holici i v závěrečném vítězném domácím utkání s Konicí si kluci užíli svoji slávu společně s mnoha fanoušky, ať už z řad rodičů a nebo týneckého fotbalového klubu. Všem klukům, kteří se zasloužili o postup moc blahopřeji a přejí mnoho úspěchů v bojích se silnějšími protivníky. Poděkování za úspěšný rok 2025/26 patří nejen dvěma nejúspěšnějším týmům, ale zároveň také všem ostatním členům našeho oddílu, fanouškům, naší obci a také naším sponzorům. Věřím, že i v následující sezóně budeme všichni na jedné vlně, a to s KOHÚTEM NA PRSOU.

Soupeři mužů pro rok 2026/27
FK Nové Sady B, TJ Sokol Opatovice, FC Sigma Hodolany, FK Kozlovice B, TJ Sokol Čechovice, FC Beňov, Haná Prostějov, TJ Sokol Ústí, FC Želatovice B, TJ Sokol Určice, FK Hlubočky, TJ Sokol Mostkovice, TJ Sokol Kožušany

Přátelská utkání mužů 2026/27
FK Bělkovice Lašťany
TJ Sokol Dub nad Moravou
TJ Sokol Brodek u Přerova
Termíny i místo konání budou upřesněny.

Robert Prečan
Autor je předseda Sokol Velký Týnec

Muži vítězstvím v Haňovicích završili postup do 6. ligy

Tabulka Muži		Z	V	R	P	SKÓRE	B
1.	Sokol Velký Týnec	26	19	3	4	65:25	60
2.	FC Lužice	26	18	4	4	55:30	58
3.	Slovan Černovír	26	17	3	6	64:31	54
4.	Olomouc-Chomoutov	26	14	5	7	63:32	47
5.	Sokol Přovice	26	13	3	10	50:49	42
6.	Bělkovice-Lašťany	26	10	4	12	49:52	34
7.	SK Slatinice	26	10	3	13	51:54	33
8.	FK Přáslavice	26	9	5	12	50:50	32
9.	Sokol Doloplazy	26	9	5	12	50:63	32
10.	Jiskra Brodek u Konice	26	9	5	12	47:63	32
11.	TJ Sigma Lutín	26	8	7	11	35:43	31
12.	SK Haňovice	26	10	1	15	66:69	31
13.	Sokol Vícov	26	6	2	18	28:72	20
14.	SOKOL Plumlov	26	3	4	19	28:68	13

Tabulka dorost		Z	V	R	P	SKÓRE	B
1.	Sokol Velký Týnec	22	17	0	5	83:33	54
2.	1. HFK Olomouc	22	16	0	6	100:23	49
3.	SK Slatinice	22	15	0	7	64:28	46
4.	Sokol Doloplazy	22	14	0	8	77:68	42
5.	FKM Konice-Jesenec	22	14	0	8	53:41	40
6.	Sokol Dub nad Moravou	22	13	0	9	66:60	40
7.	Sokol Vrahovice	22	11	0	11	45:55	31
8.	TJ Sokol Určice	22	8	0	14	44:70	24
9.	FC Sigma Hodolany	22	7	0	15	37:72	20
10.	SK Náměšť na Hané	22	5	0	17	30:65	17
11.	TJ Smržice	22	6	0	16	32:76	17
12.	Sokol Olšany-Lutín	22	6	0	16	47:87	16

Dorostenci a muži postoupili do vyšších soutěží! Velká gratulace! Přijal je starosta Velkého Týnce

Dorostenci a muži fotbalového oddílu Sokol Velký Týnec postoupili ve svých soutěžích o ligu výše! Patří jim velké poděkování za skvělou reprezentaci naší obce! Obě mužstva přijal na slavnostních setkáních 24. května a 1. července starosta obce Petr Hanuška, který jim za přítomnosti hlavního manažera pana Roberta Prečana předal i malé dárky. Kluci, opravdu moc děkujeme!

Květen a červen ve znamení gymnastických vrcholů sezóny: Mistrovství České republiky i mezinárodní konkurence

Květen a červen patřily v našem gymnastickém klubu k nejvýznamnějším měsícům celé sezóny. Právě v tomto období vyvrcholila řada soutěží, jejichž pomyslným vrcholem bylo Mistrovství České republiky a Finále pohárové soutěže ESG Cups 2026. Naše gymnastky měly příležitost poměřit své síly s nejlepšími týmy z celé republiky a předvést výsledky své celoroční práce. Letošní vrchol sezóny byl navíc obohacen o mezinárodní rozměr. Na některých soutěžích jsme se setkali také se zahraničními týmy z Německa a Rakouska, což přineslo nejen vyšší sportovní úroveň soutěží, ale i cenné zkušenosti a inspiraci pro naše gymnastky. Následující řádky přináší ohlédnutí za těmito mimořádnými týdny plnými sportovních výkonů, emocí a nezapomenutelných okamžiků. Sen, za kterým se šlo celou sezónu, se stal skutečností! Všechny naše týmy se prosadily na stupně vítězů!

V polovině května jsme cestovali do Českých Budějovic, kde se konalo Mistrovství ČR krátkého programu. Na šampionátu se představila celkem tři soutěžní družstva z našeho klubu - od nejmladších závodnic až po zkušené ženské družstvo. České Budějovice se pro nás staly stříbrnou jízdou. Titul vicemistryň České republiky v krátkém programu pro rok 2026 v kategorii 8-10 let získal tým Anabelky, a to pod vedením Anny Hrabincové a Adriany Pospíšilové. Choreografie byla inspirována hudebním motivem z animovaného filmu RIO. Stejně umístění si vybojovaly děvčata týmu Kassiopea v kategorii 10-12 let, který si pod svá trenérská křídla vzaly ještě nedávné závodnice Kristýna Smělá, Kateřina Ťulpová a Emma Sléžková. I v této kategorii byla choreografie inspirována animovaným filmem, tentokrát Jak ucvíčit draka. V nejstarší kategorii žen bylo letošní hudební téma zaměřeno na muzikálové písně. Náš tým Charlies se o zlaté medaile doslova rval, nicméně po sečtení obou známek jim jejich velmi pěkné vystoupení přineslo 2. místo a taktéž titul vicemistryň ČR pro rok 2026. Trenérkou družstva je Klára Drábková.

První červnový víkend, který většina dětí trávila na dětských dnech a akcích pro děti, jsme strávili v Univerzitním Kampusu v Brně, kde se konalo prestižní Mistrovství ČR v estetické skupinové gymnastice kategorií dlouhého programu pro rok 2026. Součástí mistrovství bylo i finále seriálu soutěží s bodovým systémem ESG Cups 2026. V rámci šampionátu byly hodnoceny kategorie 8 let a mladší, 8-10 let, 10-12 let, 12-14 let, juniorky a ženy.

Týnecký klub měl zastoupení ve všech kategoriích. Každý tým předvedl maximum svých dovedností, a výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat. Máme dokonce dva mistrovské tituly!

Naprostu suverénně si po celou sezonu vedlo družstvo Elodie, které v kategorii 8 let a mladší potvrdilo své kvality a vybojovalo perfektní zlaté medaile a titul mistryň ČR pro rok 2026. Soutěžní skladba na rytmickou a veselou hudbu z filmu Huntrix opět roztleskala tribunu. Za úžasným výsledkem a povedenou choreografií stojí trenérky Ilona Königová a Marie Přidalová.

Ještě náročnější výzva čekala na náš tým Beatrice v kategorii 8-10 let, kde se sešla mimořádně silná konkurence. Tým Beatrice zaujal svou povedenou skladbou v rytmu skladby Rhythm is a dancer. Tým Beatrice potvrdil svou roli favorita, a i toto družstvo si z Brna odváží titul

Mistryň ČR pro rok 2026. Cenným vítězstvím potvrdily dívky svou výbornou připravenost i týmového ducha. Za úspěchem stojí trenérky Renáta Vrbová, Natálie Pajerová a Viktorie Odložilíková. Tým ARA letos přestoupil do starší a obtížnější kategorie 12-14 let. Přestože se jednalo o jejich premiérový start, nevedla si děvčata vůbec špatně, právě naopak. Pod vedením Kateřiny Vrbové a Dominiky Klugerové si družstvo ARA vybojovalo skvělé stříbrné medaile. V průběhu sezóny tým provázela smůla v podobě četných zranění svěrenek, kvůli nimž bylo nutné choreografii průběžně upravovat. Ale trenérky ukázaly své kvality a gymnastky týmového ducha, sestava se i přes tyto nepříjemnosti neustále zlepšovala a dovedla je k pódiovému umístění a titulu vicemistryň ČR pro rok 2026.

Určitě nesmíme zapomenout na náš nejmladší tým Duckies, který v Brně v krátkém programu kategorie 8 let a mladší dosáhl na medaile a získal krásné 3. místo.

Z výsledků celoročního seriálu soutěží ESG Cups 2026

Dlouhý program

Tým Elodie v kategorii 8 let a mladší

- 1. místo

Tým Beatrice v kategorii 8-10 let

- 1. místo

Tým ARA v kategorii 12-14 let

- 2. místo

Krátký program:

Tým Anabelky v kategorii 8 let a mladší

- 2. místo

Tým Kassiopea v kategorii 10-12 let

- 3. místo

Tým Charlies v kategorii žen

- 1. místo

V květnu jsme měli rovněž možnost porovnat své síly v rámci Světového poháru v Paříži, kam odcestovalo naše ženské družstvo Charlies. Tým startoval kvůli zranění v oslabené počtu, přesto naše Týnečky ukázaly, že mají bojovného ducha! Z kvalifikace se probojovaly do finálových bojů, kde nakonec obsadily velmi pěknou 6. příčku. Kromě tělocvičny na okraji Paříže jsme měly možnost navštívit krásy Paříže a rozhodně jsme si to užily. Kromě pěkných výsledků si s sebou odvážíme i řadu zážitků a krásných poznatků.

V disciplíně moderní gymnastiky jsme taktéž nezaháleli. Podařilo se nám v průběhu jarní sezóny posbírat několik medailí. Největší radost nám přinesl oblastní přebor Severomoravské oblasti (16. 5. 2026, Havířov), odkud si odvážíme asi nejceněnější úspěch titul přebornice v kategorii nadějí nejmladších ročníků 2017, který vybojovala Emma Alexová. Na stupně vítězů vystoupala i naše druhá svěrenkyně v této kategorii Gaia Baccini, která si vybojovala bronzovou medaili. Opravdu skvělý výsledek našich nejmladších talentovaných děvčátek. Ve starší kategorii nadějí starších si velmi slušně vedla Anna Kimlová, která si svým 5. místem vybojovala svůj premiérový postup na Mistrovství ČR. Za úspěchy našich jednotlivkyň stojí Hana Vrbová a Kateřina Vrbová.

S příchodem července se sice jarní sezóna oficiálně uzavírá, ale gymnastky rozhodně nezahálají. Čeká nás letní příměstský tábor, nácviky nových sestav a v srpnu také tradiční přípravné soustředění před podzimní sezónou, kterou

zahájíme zostra. Krátce po zahájení školního roku vycestuje několik našich družstev do maďarské Budapešti, kde bude probíhat Světový pohár v estetické skupinové gymnastice a koncem roku se vydá ženský tým Charlies na dalekou cestu až do japonské Ósaky, kde bude probíhat Mistrovství světa v estetické skupinové gymnastice.

Rádi bychom poděkovali Obci Velký Týnec za podporu, která nám umožňuje dále rozvíjet naši činnost. Poděkování si zaslouží také rodiče a zejména všechny naše trenérky, jejichž nasazení, píle

a nadšení stojí za úspěchy uplynulého půlroku. Do další části sezóny vstupujeme s odhodláním, očekáváním nových výzev a radostí ze společně stráveného času i lásky ke sportu.

Renáta Vrbová
Autorka je trenérka a rozhodčí

© 11x archiv Gymnastického klubu VT

S KOHÚTEM NA PRSÁCH

TOBIÁŠ HORSKÝ

Věk: 16
Sportovní disciplína: Tenis

Kdo tě přivedl k tenisu?

Byla to spíš náhoda. Na atletice už nebylo místo, tak jsem zkusil tenis – a ten mě chytil natolik, že se z něho postupně stal můj hlavní sport.

Kdy jsi začal poprvé běhat po kurtech?

V sedmi letech jsem pomalu začal rozvíjet aktivitu na kurtech TK Milo Olomouc v kategorii babytenisu.

Kdo byl tvým prvním trenérem?

Kateřina Sisková, bývalá 104. hráčka žebříčku WTA. Jako ostřílená hráčka okruhu WTA měla spoustu zkušeností k předání.

Ve kterých klubech jsi působil?

TK Milo Olomouc, TK PRECHEZA Přerov o.s., AGROFERT Prostějov

Vzpomínáš si na svůj první turnaj?

6. května 2018 Memoriál Z. Kocmana, Oblastní přebor skupina B, kategorie družstva babytenis. Místo konání TK PRECHEZA Přerov o.s. V roce 2023 jsem se zaregistroval do mezinárodní série International Tennis Federation (ITF) a jako třináctiletý jsem odehrál svůj první velký zápas na místním CZ turnaji J60 na Vésce.

Vyjmenuj svoje dosavadní největší úspěchy.

13. 12. 2025 – semifinále B turnaje mužů – Valašské Meziříčí

13. 1. 2026 – čtvrtfinále turnaje kategorie ITF J30 U18 – Rakousko, Oberpullendorf

31. 5. 2026 – vítěz turnaje kategorie ITF J30 U18 – Litva, Kaunas

14. 6. 2026 – finále turnaje kategorie ITF J30 U18 – Černá Hora, Nikšič

Série devíti vyhraných mezinárodních zápasů v řadě během čtrnácti dnů.

Jak probíhá tvoje každodenní příprava?

Aktuální letní příprava zahrnuje 4 hodiny tenisu 6 dní v týdnu plus 1 hodina kondice. Důležitá je i dobrá regenerace a fyzio masáže. V současné době využívám služeb osobního trenéra ATP 275, se kterým jezdím i po ITF turnajích. V rámci domácí přípravy využíváme bodovaných sparingů s hráči Národního tenisového centra AGROFERT Prostějov nebo Plískova Tennis Academy. Na kurty TK Velký Týnec zveme i bývalé profesionální hráče z okruhu ATP.

Co považuješ za důležité ve své přípravě/tréninkovém procesu?

Chuť se neustále zlepšovat, vyhodnocovat s trenérem chyby ze zápasů. Zpětná vazba je strašně důležitá. Tenisové akademie různých států jedou stále nové a nové trendy. Je potřeba se nebat a postavit silné konkurenci. V tomto mi velmi pomáhá nový trenér s aktivní ATP zkušeností.

Jak jsi svůj sport sladil se školní docházkou?

Toto je velmi složité téma, bez nastavení individuální studijního plánu a tolerance

archiv Tobiáše Horského

učitelů to není možné.

Mezinárodní turnaje začínají vždy v pondělí a hrají se celý týden až do sobotního finále. Je to hodně časově náročný sport.

Kdo je tvůj velký tenisový vzor a proč?

Rafael Nadal, obdivuji jeho neuvěřitelnou bilanci čtrnácti vyhraných grandslamových titulů na antukových kurtech Roland Garros. Je levák jako já, snažím se těžit z této výhody. Ze současných hráčů to je mladík Joao Fonseca se svým drtivým forhendem.

Sleduješ tenis i v televizi, kupříkladu Roland Garros nebo Wimbledon?

Ano sleduji, protože se z něj mohu hodně naučit a lépe pochopit taktiku hráčů.

Jaký je tvůj životní sportovní cíl?

Příští rok se chci posunout v žebříčku ITF tak vysoko, abych mohl hrát kvalifikaci na juniorský grandslam Roland Garros nebo Wimbledon.

Co ti tenis dal a co ti naopak vzal?

Tenis mi dal schopnost se rychle rozhodovat a vyhodnocovat krizové situace, disciplínu a řád. Je to hodně mentální sport, i tato oblast se musí cvičit. A co mi vzal? Vzal mi možnost volného osobního času na další koníčky.

Připravil Petr Hanuška

Poděkování vedení ZŠ Milady Petřkové a Tenisovému klubu Velký Týnec

Pane starosto, děkuji tímto i vedení Základní školy Milady Petřkové Velký Týnec, že to osm let s Tobiášem vydrželo. Zejména pan ředitel Tomáš Jurka měl pro jeho individuální přípravu pochopení. Tobiáš potřeboval podpořit, aby dosáhl úspěchu na mezinárodní scéně.

Dále bych chtěl vyzdvihnout výbornou připravenost antukových kurtů ve Velkém Týnci na letní sezónu 2026.

Tobiáš se intenzivně tři týdny připravoval s trenérem formou dvoufázového tréninku šest dní v týdnu. Je skvělé mít takové kvalitní sportoviště pár metrů od bydliště!

René Horský, otec

Horský vyhrál první titul na juniorském okruhu ITF, další Češi slavili ve čtyřhrách

Tobiáš Horský se raduje ze zisku první trofeje na juniorském okruhu ITF po vítězství v litevském Kaunasu. Na deblové tituly minulý týden dosáhly Natálie Havelková a Kateřina Filipová s Karolínou Šmídovou.

Šestnáctiletý Horský v průběhu turnaje v Kaunasu vyřadil nasazenou jedničku Antoniho Kasperského z Polska a otevřel

si tím cestu do svého prvního finále na juniorském okruhu.

První finále pak přetavil ve svůj premiérový titul, když v dramatickém třisetovém souboji porazil Rumuna Paula Ghimbasana. Svého soupeře udolal 6:3, 6:7(3), 6:4 po třech a půl hodinách boje.

Zdroj: cesky-tenis.cz

archiv Tobiáše Horského

MČR Gigant Olomouc 2026

Mistrovství dorostu a juniorů se konalo 28.-29. 6. v Olomouci

MČR Gigant je atletický závod, který se koná každoročně a letos připadlo uspořádání tohoto závodu na Olomouc.

Účast na MČR není vůbec samozřejmost a jsou vybráni pouze nejlepší závodníci z letošních tabulek na základě jejich výkonů v dané disciplíně.

V Olomouci se představilo na 950 atletů z více než 130 českých klubů a oddílů z celé České republiky.

Nejvýraznějším faktorem celého víkendů bylo počasí. Teploty na stadionu v Olomouci překonaly hranici 40 stupňů Celsia. Pro pořadatele i atlety to byla extrémní zátěž a organizátoři museli na plochu instalovat dvě vodní sprchy pro ochlazování.

Hodně vidět byla i týnecká atletka Ivana Králová, která zvítězila v běhu na 200 m a získala tím mistrovský titul!

Jaroslav král

archiv Ivany Králové

Amálie Koldová

SUDOKU

5	3							
			5					
9	4	2	1			5		
8			4		3			6
6				7				4
3			6		2			8
		7			4	9	1	5
					1			
						8	7	

Tajenkou červencové křížovky je výrok Francise Bacona (1561-1626) - anglického filosofa a propagátora experimentu.

Tajenka z červnového čísla zní: Chytrá žena má miliony nepřátel, a to všechny hloupé muže. Správnou tajenku zaslala a výherkyní se stala paní Jana Bujňáková z Olomouce - Holice. Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujte na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velkytynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

VELKÝ TÝNEC	Římsky 2500	Domácí podoba Emila	Tajenka 2	Cizí ženské jméno	VELKÝ TÝNEC	Cito- slovce plašení	Předpona stupňo- vání	Tajenka 3	Jehlič- nany	Stop
Hranice na poli					Kořalka					
Římsky 2550					Určovat cenu Šedé barvy					
Český vyná- lezce hromo- svodu						Naše zpěvačka Petra Heslo				
VELKÝ TÝNEC	Naschvál	Sloven. číslo 8 Oslí mládě					Penis Česká řeka			
Cito- slovce údivu, leknutí				Níže					Psí rasa (hovor.)	Orien- tální kůň
Zkr. váleč- ných lodí USA				Evropanka Samice jelena (naopak)						
Mořská voda					Horizont Ohledu- plnost					
Dílat						Malá Ema Fórum pro rozvojovou spolupráci				
VELKÝ TÝNEC	Hudební značky	Cizí ženské jméno Pramáti					Znak rodu Stahovací závěs			
VELKÝ TÝNEC	Starši- delný příběh	Tajenka 1	SPZ Litoměřic	VELKÝ TÝNEC	Ráno	Spojka (kniž.) Neoble- čení		Český zpěvák (Jiří)		Radio- aktivní prvek (At)
VELKÝ TÝNEC	Progra- movací jazyk Pořád				Zase			Malé množství Leštadlo		
Nadlesní					Obce v Čechách (podle oráčů) Malé oko			Brňohy na předměstí Divadelní daleko- hled		
Bojový pokřik			Úrodná místa v poušti Výzva			Evr. nu- mismat. knihovna Žal		Opotře- bovat jízdu Mimo		
Otáčivý						Hmyz s krovkami Útok nohou			Zn. čes. vysavačů Ryba	
Domácí obuv						Folková skupina Zvýšený tón H		Vraštit		
VELKÝ TÝNEC	Druh psa	Domácky Leoš Odvar z bylin			Okázalá pocta Vedoucí Stínadel			Fulnecký podnik Anglicky hlava		Hloda- vec Léta páně (z lat.)
Vědomí					Velmi důl. osoby Zpravodaj. služba USA			Olympij- ské hry Anglicky oves	Boule na sjezdovce Základní číslovka	
Německy východ			mat. zkr. kosinus Inic. zpěv. Hermanové			Pcháč rolní Značka terbia			Am. zpěv a herec (Dean) Římsky 2	
Vlastní Pavle						Altajská jazyková skupina				Zkr. spirální galaxie
Proná- sledovat						Bezdrá- tová tele- grafie				Zde
										Pomůcka Cia, Degu, Elis, Eno, Head, Hpl, Joj, Koa, Mulda, Oat, Olaf, Oset, Ost, Rataje, Sláň, Slums, Vont, Ysat

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Přehled červencových a srpnových kulturních a sportovních akcí ve Velké Bystřici

1. – 23. 7. / galeriezet / po – pá 9:30 – 18:00, so 11:00 – 19:00, ne – zavřeno

Pavel Janouškovec:

Before/After

Malíř, grafik a fotograf. Výtvarné vzdělání získal v ateliéru akademického malíře a sochaře Jaroslava Šindeláře a následně Jiřího Patery, pod jehož vlivem našel také základní téma své tvorby – krajinu, kterou transformuje do více či méně abstrahované výtvarné kompozice. Jeho kompozice patřily zejména v první polovině osmdesátých let k nejpůvodnějším a nej kvalitnějším obrazovým projevům v plzeňském výtvarném prostředí. Později se jeho tvorba proměnila a konstruktivní základ jeho tvarosloví vystřídal volnější organické pojetí kompozice a forem. Přesto je to stále typ moderní krajiny, co jej zajímá, spojený s estetickým působením zde přítomných průmyslových prvků. Jeho díla byla představena na více jak 40 samostatných výstavách po celém světě a jsou zastoupena v řadě veřejných sbírek u nás i v zahraničí. Výstava potrvá do 23. 7.

samostatné umělecké tvorbě a spoluzaložil skupinu ProArt. Je autorem více než 500 knižních ilustrací a obálek. Mimo jiné je dvorním ilustrátorem knih Ondřeje Neffa, ilustroval i knihy Dicka Francise. Za svou práci získal ocenění, včetně ceny Euroconu v roce 1992. Spolupracoval také na filmech (Nexus, Saxana), muzikálech (Kleopatra, Rebelové), počítačových hrách (Skeldal) i hudebních obalech (Kabát, Wanastowi Wjacy, Kamelot...). V současnosti se, vedle spolupráce s nakladatelstvími, více věnuje volné tvorbě, často s využitím airbrushu i digitálních technik. Výstava potrvá do 24. 9. 2026.

martin zhouf
obrazy příběhů, ilustrace fantazií

vážení milovníci umění, galeriezet vás srdečně zve na zahájení výstavy obrazů martina zhoufa. Vernisáž proběhne 25. 7. 2026 v 17 hodin v prostorách galeriezet (zámek č. 171, velká hospoda). Výstavu zahájí Jaroslav Sebastian Pastuszak.

25. 7. / galeriezet / so 17:00 – 18:00

Martin Zhouf: Obrazy příběhů, ilustrace fantazií - vernisáž výstavy obrazů

Martin Zhouf (*1962) je český výtvarník, absolvent Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, žije v Černošicích. Po působení jako učitel výtvarné výchovy se začal věnovat

1. 8. / amfiteatr a Zámecké nám. / so 13:00 – 23:00

Hanácké Woodstock a Bystřické pívni salón

Velkobystřická kulturní společnost zve na 16. ročník rockového festivalu. Hlavními taháky letošního ročníku budou Tata Bojs a Vlasta Redl s kapelou. Dále vystoupí kapely Midnight Swimmers, Everlasting Dark, Už jsme doma, Budoár staré dámy a Ty Syčáci s Petrem Vášou. Cena vstupenek do 17. 7. – 600 Kč, od 18. 7. i na místě – 800 Kč. Za 7 zakoupených vstupenek + 1 zdarma! Předprodej Kulturní a informační centrum Velké Bystřice (platba pouze v hotovosti), rezervace na tel.: 734 236 502 (rezervované vstupenky nutno vyzvednout do 3 prac. dnů). Možnost nákupu vstupenek on-line na Goout.

Olomoucký kraj **MIKROREGION KRÁLOVSTVÍ**

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá **fotografickou soutěž** pro všechny své občany

KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ

Vyhlášeny jsou dvě kategorie:
1. KOUZLO OKAMŽIKU
2. NĚMÁ TVÁŘ
- 19. ročník -

- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie velikosti A4 musí být vytisknuty na fotografickém papíru
- fotografie musí být pořízeny na území mikroregionu Království
- jeden občan může do soutěže přihlásit až 4 snímky v každé kategorii
- na zadní straně musí být každá fotka označena jménem autora, adresou, mailovou adresou a místem pořízení snímku

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoli OÚ mikroregionu Království do 31. října 2026

Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční v neděli 15. listopadu 2026 ve 14:00 v Kulturním domě v Císařově

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království. Vítězové převzou na vernisáži hodnotné ceny! Akce se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

Obec Majetín ve spolupráci s mikroregionem Království vás zve na

Královský triatlon

Memoriál Vojty Dostála - 4. ročník

"Poznej své tělo, ukaž co je v tobě. Tři disciplíny - jeden sport."

v sobotu 8. srpna 2026
na koupališti v Majetíně

300 m 33 km 6 km

ZÁVOD PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

Těšíme se na všechny aktivní i pasivní sportovce, kteří mají srdce na správném místě.

Bližší informace na www.kralovskytriatlon.cz

PŘESAHY | $\frac{7}{26}$

do světa historie a kultury

Plensa
Kosatík
Přidal
Drvota
Jareš
Husák
Ehl
Zatloukal
Ševčíková
Vránová
Hanuška

55 minut s Jaume Plensou

Potřebujeme krásu!

„Nedělám sochy pro prostor, ale vždycky pro lidi,“ říká světoznámý sochař Jaume Plensa.

Španělský sochař Jaume Plensa se po sedmnácti letech vrátil do Prahy. Na Bořislavce, před vstupem do uměleckého prostoru Artium a sídla společnosti KKCG byla odhalena socha, kterou nazval Nest. Praha tak získává pro veřejný prostor stálou instalaci autora světového formátu.

má schopnost proměnit každý náš den k lepšimu,“ říká umělec.

Na vaší webové stránce jsem našla mapu, na níž jsou vyznačena místa, kde všude jsou instalována vaše umělecká díla. Zdá se, že Česká republika je první z někdejšího východoevropského bloku.

Je mi velkou ctí, že mohu mít sochu v Praze. A dvakrát jsem rád, že jde sice o zakázku od soukromé nadace, od manželů Komárkových, ale moje umění

to vůbec poprvé. Obvykle pracuji s písmeny v latině, v katalánštině. Ale pro tuto sochu, kterou jsem nazval We, jsem použil písmena nejrůznějších kultur z celého světa.

Proč zrovna v Praze tahle změna, posun?

Hodně cestuji, a i když nemluvíím všemi jazyky světa, miluji je, miluji jejich rozmanitost. A rád jim naslouchám. Připadá mi, že když mluvíme, skládáme hudbu. Je to hudba našeho těla. A když píše-

se pochopit prostředí, tradice, kulturu. A pak, myslím, že mám také celkem velkou intuici pro vnímání prostoru. Miluji práci ve veřejném prostoru. Měl jsem už spoustu výstav v galeriích a muzeích, mám je samozřejmě také rád. Ale veřejný prostor? To je přímá práce s komunitou. Nádherný koncept: snažím se s komunitou sdílet své sny, vstupuji vlastně do domovů lidí, kteří tam žijí. Například socha Nest nestojí v nějaké soukromé zóně Komárkových, ale na ulici. Považuji to za úžasné gesto, že umělecké dílo věnovali vlastně všem, kteří tam procházejí, žijí. A pro mě je dialog s komunitou zásadní.

Potřebujete také vidět bezprostřední reakce lidí? Zůstáváte třeba na místě i poté, co byla socha instalována, odhalena?

Ano, to je vždycky vzrušující. Rád se dívám, jak lidé reagují. Ale sochy také potřebují čas, aby se zabydlely.

Zabydlely? Jak to myslíte?

Rád přirovnávám umělecké dílo ke stromu. Zasadíte jej do zahrady a on se musí zklidnit, než začne správně dýchat, pracovat v půdě. Socha je na tom stejně. Prošla humbukem ve slévárně, byla natřena, balena, nakládána, převážena, vykládána... To je spousta stresu. Ne, nijak nepřeháním, sochy to skutečně zažívají. Doslova cítím jejich napětí, nervozitu. Zvláště když je soch víc a transportujeme je v lodním kontejneru třeba do USA. Na lodi stráví týdny, a když je pak rozbalujeme a instalujeme na výstavě, vždycky mám strach, jak to dopadne, zda spolu vůbec budou komunikovat. Cítím jejich úzkost. Víím, že potřebují čas, musí se uvolnit, zrelaxovat. Myslím, že taková situace je i teď na Bořislavce. Socha je rozrušená, to není ještě její pravá podoba. Zklidní se, otevře se vám až po čase.

Socha na Bořislavce znázorňuje zářivě bílou ženskou tvář, respektive hlavu spočívající v dlaních. Hlavy a tváře jsou v poslední době váš častý motiv. Už jste opustil písmena?

V písmenech stále pokračuji. Řekl bych, že se snažím pořád zachytit rozmanitost světa a činím to teď prostřednictvím jazyka a tváří. To se vyvinulo od Crow Fountain, velkého projektu v Chicagu. Ta fontána se skládá ze dvou vysokých skleněných věží, které stojí ve vodě. Na věžích jsou otvory, z nichž vytéká voda. Navozují dojem tradičních kamenných chrliců ve tvaru tváří s otevřenými ústy, jen jsem chrlice netesal, ale promítal je na obrazovkách. Jsou to tváře lidí, které jsem potkával v ulicích Chicaga. S kamerou jsem zachytil více než tisíc obyvatel města. Bylo to fascinující, objevné. V lidských tvářích je tolik informací, tolik pocitů, celá duše, prostě všechno.

Proč tvář sochy Nest spočívá v dlaních?

Hlava mě fascinuje. Je to speciální místo, kde jsou naše sny, touhy, ale také strach, veškerá bolest, všechno, co se nám kdy stalo, co jsme prožili. A ruce? To je náruč, která chrání. A symbol regenerace, nových nápadů.

Proč je to zase žena?

Ženský element je pro mne zásadní. Uchovává paměť, má schopnost stvořit život. Muž? To je taková milá nehoda. Sympatická, ale...

© David Turecký

Jaume Plensa (* 1955)

Patří k nejrespektovanějším současným sochařům, vystavuje po celém světě. Narodil se v roce 1955 v Barceloně, kde studoval na Škole umění a designu Llotja a na Škole výtvarných umění Sant Jordi. Od roku 1980, kdy uspěl se svou první výstavou, pobýval v řadě zemí – pracoval v Berlíně, Bruselu, Anglii, Francii a Spojených státech, působil například jako pedagog na uměleckých školách v Paříži nebo v Chicagu, vedl přednášky a kurzy na univerzitách či v muzeích po celém světě.

Dnes žije a tvoří v Barceloně, jeho osobitá díla jsou součástí veřejného prostoru v řadě metropolí. Je autorem například *Crown Fountain*, která je v Millennium Parku v Chicagu, sochy *We* stojící u londýnského mrakodrapu The Shard, obrovské skulptury *Water's Soul*, která pohlíží na řeku Hudson v Jersey City, také *Julie*, která dominuje madridskému Plaza de Colón či *The House of Light and Love* v Tchaj-peji.

„Když jsem vystavoval v Praze poprvé, věděl jsem, že je to jen na určitý čas. Nakonec mi ale stejně bylo líto, když byla moje socha z Palachova náměstí odstraněna,“ říká v rozhovoru pro novinky.cz Jaume Plensa a je evidentní, že jej nové setkání s Pražany těší. „Nedělám sochy pro město nebo pro zemi, ale pro lidi. A tuto sochu chápu jako píseň naděje.“ Dílo, jež na Bořislavce osobně odhalil 5. června, vzniklo z iniciativy společnosti Valea Art. Jejím prostřednictvím podnikatel Karel Komárek a jeho manželka Štěpánka podporují kulturu, umění a vzdělávání.

Socha Nest stojí nedaleko vstupu do moderní budovy KKCG, obrací se však tváří k rušné Evropské třídě. Bronzová skulptura je zářivě bílá, znázorňuje ženskou hlavu, jemnou tvář se zavřenými očima, která spočívá v dlaních. Tematicky tak dílo navazuje například na Plensovu bělostnou Julii, která se stala před několika lety novodobou dominantou centra Madridu, či na jeho impozantní sochu *Water's Soul*, která shlíží na řeku Hudson v Jersey City. „Miluji ženskou tvář. Jsou strážkyněmi paměti, symbolem zrození a krásy. Žijeme v historicky velmi obtížné době a já věřím, že krásu

přesto bude „bydlet“ ve veřejném prostoru, na ulici. Soukromé se stává veřejným, a to ve městě, které má takovou sílu, tak velkou uměleckou tradici. Pro mě, jako pro současného tvůrce, je to čest, privilegium.

Vzpomínám si na rok 2009, kdy už jedna vaše socha pobývala před Rudolfinem. Je pravda, že jste se tehdy do Prahy zamiloval?

To byla moje první – ale jen přechodná – zkušenost s tímto městem a bylo to už tehdy fantastické setkání. Moje dílo bylo součástí festivalu, který se pokoušel „vpustit“ sochy do ulic. Byla to tedy jen instalace na omezený čas, věděl jsem to, ale přece jen mi pak bylo líto, když byla socha odstraněna. Myslím, že to místo a dílo k sobě perfektně pasovaly, skvěle spolu fungovaly. Socha uprostřed Palachova náměstí – za ní panorama Hradu, z jedné strany umělecká škola, z druhé strany hudba z Rudolfinu. Krása.

Tu sochu jste vytvářel přímo pro Náměstí Jana Palacha?

Dlouho jsem o tom prostoru přemýšlel a pak jsem vytvořil sochu složenou ze směsice písmen z různých abeced. Bylo

me, zapisujeme partituru. Vlastně jsme skladatelé. Každý má svůj způsob tvorby i způsob, jak vytváří notový zápis. A arabské, hebrejské, čínské písmo, anebo písmo v Indii? Jsou obrazem toho, jak každá kultura jinak nahlíží na realitu. Písmo je fotografie kultury. A když všechna ta písmena tedy smícháme, máme tu téměř dokonalý obraz rozmanitosti světa. Jsme na něm spolu, ale každý si zachovává svůj svéráz, osobitost. Myslím, že tenhle obraz si mi vybavil před Rudolfinem, a proto vznikla socha *We*.

Když vytváříte sochu pro konkrétní prostor, musíte jej pokaždé osobně poznat, prozkoumat, osahat, anebo vám někdy stačí podívat se na fotografii, případně si vypomůžete vizualizacemi?

No... abychom si to ujasnili. Já nedělám sochy pro prostor, město nebo stát, ale vždycky pro lidi. Pro ty, kteří třeba žijí v České republice.

Takže se je snažíte poznat, pochopit?

Pokaždé navštívím to konkrétní město a místo a hodně mluvíím s lidmi, snažím

PŘESAHY

Tak teď vážně.

Věřím, že ženská tvář vzbuzuje naději. Žijeme v historicky velmi obtížné době, tíží mne to, asi jsem tím do jisté míry už posedlý. Politické krize, všudypřítomné napětí, války, násilí – proti přírodě a také právě proti ženám. Spousta negativního okolo nás. Myslím, že ale i v této době máme trvat na kráse. Krása má obrovskou schopnost proměňovat realitu, každý náš den. Je to znamení naděje pro budoucnost. Lidé dnes potřebují taková poselství a umění má v tomto ohledu obrovský potenciál.

Ráda bych souhlasila, ale nepřeceňujeme přece jen trochu umění? Za války obvykle stejně mlčí múzy, ne?

Před mnoha lety, když se válčilo v Bosně, jsme s partou umělců vytvořili grafiky a uspořádali benefici ve prospěch tamních lidí. Posléze mě požádali, abych se tam vydal a otevřel malou výstavu v Sarajevu. Nikdy předtím jsem nebyl na místě, kde se válčí, hluboce mě to zasáhlo. Uvědomil jsem si přitom, že lidé nechtějí znovu a znovu mluvit o všech těch katastrofách a pohromách, nepotřebují vidět válku ještě na obrazech, v sousoších. Potřebují ale určitě květinu na stole.

Ale ti, co nežili v té době v Sarajevu, se zase prostřednictvím umění mohli o tom všem dozvědět, víc to pochopit...

V Sarajevu se zásadně změnilo moje vnímání role umění. Došlo mi, že intelektuálové někdy špatně chápou, co to znamená bolest, snad to ani nemohou pochopit. A když pak o ní mluví a píšou, když ji znázorňují na plátnech, jde spíš o salonní záležitost. Lidé, kteří opravdu trpí, potřebují krásu. A tak si dnes myslím, že naší povinností je dát společnosti krásu. Sochu, která od pátku stojí na pražské Bořislavce, chápu jako píseň naděje. Jsou to silná slova, já vím. Ale já to tak skutečně cítím, proto dělám to, co dělám.

Vaše práce mají velký ohlas. Skutečně rozdávají krásu, poklid. Mohl byste být tedy šťastný muž. Jste?

Ano, jsem šťastný. I když... Jako umělec se cítím šťastný, ale hlavně vím, že mám jedno privilegium. Nepotřebuji psychiatra. Umění je můj nejlepší psychiater.

Irena Jirků

Autorka je šéfredaktorkou časopisu Finmag. Rozhovor vznikl pro novinky.cz

Jaume Plensa také vystavuje v galeriích po celém světě – na snímku je instalace z Benátek

Iris vznikla při stém výročí společnosti Telefónica v Madridu

Impozantní skulptura Water's Soul, která pohlíží na řeku Hudson v Jersey City v USA

Nest od španělského umělce Jaume Plensy, zdobí pražskou Bořislavku

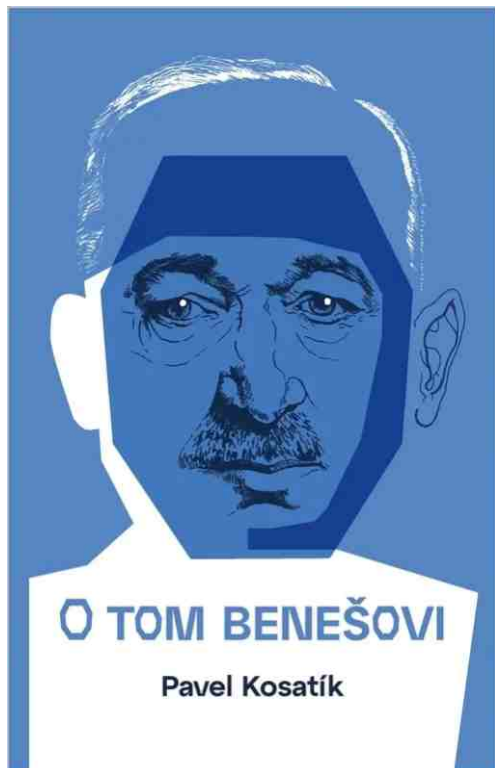
KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ

O tom Benešovi

Pavel Kosatík

„Měli jsme se bránit?“

Byli i lidé, a nejen na hitlerovské straně, kteří oceňovali, že ČSR nebojovala. Z těch, kdo po čase vstoupili do dějin, to byl například diplomat a pozdější vynikající politolog George F. Kennan. V Praze se ocitl doslova v den konečného rozřešení krize, tajemníkem amerického vyslanectví v Praze byl jmenován 29. září 1938. Přijel jako člověk prodchnutý hlubokou skepsí k životaschopnosti malých národů a států střední Evropy, která se mu v Praze potvrdila.

O TOM BENEŠOVI

Pavel Kosatík

Kennanovy závěry by se Benešovi líbily, protože se od těch jeho skoro v ničem nelišily. Diplomát chválil „heroické ponížení“ Čechoslováků, cennější než „romantický boj, jenž by se rovnal sebevraždě“. Kapitulaci prý se podařilo zachovat zejména životy mladé generace, jež jinak bývá v každé válce obětována jako první. Ve svých depeších určených washingtonské centrále však Kennan popsal také prudce se prohlubující marasmus druhé republiky. (A v následujících letech se Kennan s Benešem zásadně rozešel v názorech na Sovětský svaz. Ve stejném roce 1946, kdy důsledky Benešova vábení Stalina do ČSR už byly v plném proudu, Kennan naopak koncipoval svůj legendární „dlouhý telegram“, jenž zahájil éru zadržování Sovětského svazu v období studené války.)

Mnozí mínili, že Beneš v roce 1938 prohrál, protože doplatil na svou taktiku neustále jednat, hledat kompromisy, a tím vlastně ustupovat – až s tím nakonec zapomněl přestat. Spíš však šlo o to, že jako člověk zvyklý být skoro celý svůj život „dvojkou“ vedle Masaryka, nevěděl si rady se situacemi, které vyžadovaly, aby byl „jedničkou“. Zpravidla pak hledal někoho, s kým se o odpovědnost bude moci rozdělit (v Mnichově Francii a Velkou Británii), a ze všeho nejvíce se vždycky následně strachoval o to, zda jeho taktika bude „správně“ pochopena. Přesněji řečeno, zda nebude obviněn z útoku od odpovědnosti a ze slabosti. Otázka, zda jsme v roce 1938 „měli bojovat“, sugeruje dojem, že příčiny krize

náhle vyvstaly až v onom roce, nebo dokonce až ve finále zářijové krize. „Mnichov“ však ve skutečnosti začíná už versailleským rokem 1919 a následným vývojem, evropským mnohem spíš než tím československým. Republiku zahubil stejný mechanismus Společnosti národů, který ji kdysi přivedl na svět. Zprvu funkční, odtud počáteční cesta republiky vzhůru, a později svou funkčnost stále více ztrácející, což přivedlo její pád.

Pokud přesto mnozí trvají na této otázce a hledají, jaké byly alternativy vývoje přímo v osudovém roce 1938, pak zpravidla porovnávají vojenskou sílu ČSR a Německa. Čs. armádu tvořilo po zářijové mobilizaci 42 dobře vybavených a vycvičených divizí. Síla Hitlerovy armády se uváděla v rozmezí 41-57 divizí (podle různých pramenných zdrojů), což nebylo o mnoho víc; je však třeba dodat, že tato čísla udávala velikost armády, která nemobilizovala. Pokud by tak učinila, bylo by asi na místě očekávat až sedminásobnou německou vojenskou převahu, soudě podle toho, že německá populace byla zhruba sedmkrát početnější než ta československá.

Čs. armáda byla dobře připravená, ve srovnání s tou německou však v některých ohledech zaostávala. Hlavní údernou sílu wehrmachtu představovalo 3200 tanků, pro které 350 lehkých čs. tančíků nepředstavovalo soupeře. Sám hlavní velitel Ludvík Krejčí vzpomínal, že v třicátých letech se Československu vůbec nezdařila konstrukce těžkého tanku; při každé zkušební jízdě

se vyskytla nějaká vážná závada. Zaostávalo také letectvo: to bombardovací neexistovalo vůbec, armáda chystající se na válku toliko obrannou s ním nepočítala, a stíhačky zaostávaly počtem, rychlostí i manévrovacími schopnostmi. Jejich nákup ze Sovětského svazu, o který se armáda začala zajímat až v roce 1938, se před Mnichovem nepodařilo uskutečnit.

Byly však i četné faktory, které v září 1938 svědčily v německý neprospěch. Hitler mohl počítat s dobytím ČSR pouze prostřednictvím bleskového útoku s využitím momentu překvapení, tak jak to udělal i při svých pozdějších invazích do Polska, Francie nebo Sovětského svazu. Všechno podstatné mělo být rozhodnuto během dvou až čtyř, v krajním případě osmi dní. To se však po provedené čs. mobilizaci a obsazení hranic zdálo téměř vyloučené. Hitlerova armáda dále v září 1938 ještě zdaleka nevynikala takovým velením, jímž oslnila o rok později při vpádu do Polska, tehdy navíc posílená o zbraně ukořistěné v ČSR a vyrobené již v okupovaných čs. zbrojovkách. Bylo to v zásadě nezkušené vojsko, které dosud nemělo žádnou zkušenost s nasazením v poli.

Wehrmacht nebyl v absolutní kondici i proto, že také jemu se některých zbraní nedostávalo, typicky například těžkého dělostřelectva, nutného k eliminaci čs. pevností. (Byla však otázka, zda by se Němci vysílali jejich dobýváním a nerozhodli se je obejít.) I samotný akt německého vpádu do Sudet vzbuzoval pochybnosti; válčilo by se a umíralo na

území, o němž Hitler dosud tvrdil, že je přichází spíš osvobodit. Pokud by válka naopak začala plošným bombardováním čs. vnitrozemí, staly by se neudržitelnými Hitlerovy teze o tom, že mu jde jen a jen o sudetoněmecké sebeurčení. Přišel by tím o podporu podstatné části evropského veřejného mínění, kterou v roce 1938 ještě potřeboval.

Nadšení pro válku však úplně nesdílel ani Hitlerův generální štáb. Špičkový generál Ludwig Beck zorganizoval první důstojnické spiknutí proti Hitlerovi už v květnu 1938. Exnacist Otto Strasser, který v roce 1938 žil v exilu v Praze, dodal prostřednictvím Wenzela Jaksche Benešovi informaci, že v případě války s Československem podnikne generalita na Hitlera atentát. A vrchní velitel wehrmachtu generál Wilhelm Keitel odpověděl v roce 1946 před norimberským tribunálem na otázku, zda chtěl v září 1938 napadnout ČSR, takto: „Určitě ne. Nebyli jsme na to dost vojensky silní.“ Především proto prý se Hitler podle něj soustředil na diplomatické řešení. „Cílem Mnichova bylo vystřadit Rusko z Evropy, získat čas a dokončit německé zbrojení.“

Ať už se Beneš dodatečně pokoušel interpretovat krizi jakkoli, její základní otázka zůstávala relativně prostá: zda zlu odporovat, nebo neodporovat. Protože na podzim 1938 tato otázka nebyla zodpovězena tím nejlepším možným

způsobem, zobrazuje se toto téma (které by ve šťastnějších společnostech nikoho vůbec nenapadlo nastolovat) od té doby v české společnosti stále znovu jako věčná a traumatická otázka. Je pravda, že tak dobře zorganizovaný a vyzbrojený stát jako ČSR v roce 1938 nikdy v minulosti takovým způsobem nekapituloval.

Jsou situace, kdy společnosti nezbývá jiná možnost než vzchopit se k činu. Nestane-li se tak, nastávají dlouhá desetiletí snah o nalezení jakéhosi zpětného smyslu oné někdejší nečinnosti. Winston Churchill, jeden z těch, kteří v září 1938 kategoricky mínili, že ČSR má bojovat, ve svých válečných pamětech napsal: „Vodítko se nazývá čest... Tenkrát přišla chvíle, kdy čest ukazovala cestu povinnosti a kdy by i tehdejší správné hodnocení faktů bývalo podpořilo, co diktovala.“

Podle Churchilla by pro Čechoslováky v září 1938 bylo paradoxně vlastně lepší, kdyby vůbec žádnou smlouvu se spojenci neměli. Kdyby od začátku věděli, že se jim žádné vnější podpory nedostane, velmi pravděpodobně by si s Hitlerem sami dojednali lepší podmínky, než jaké „o nich a bez nich“ dojednali takzvaní spojenci. Bylo to ale možná ještě trochu jinak: nemít Československo spojeneckou smlouvu s Francií, nevznikl by pro někoho prostor se za tuto smlouvu schovat.

BÁSEŇ MĚSÍCE

Nyní & Nikdy

Tomáš Přidal

Vyložil jsem na podnos Karty
(byla tam dvě piková esa
i kluk – to jsem byl zase (!) já (?))
a položil se na záda,
karbaničili jsme venku,
ležel jsem své Dívce na klíně,
smála se, lechtaly mě
do tváře konečky jejích vlasů,
potichu jsem jí šeptal,
jak strašně moc ji miluju...

Jak miluji její hlas,
prosycený radostným smíchem.

Dívala se na mě skrz
okna svých brýlí,
(mám slabost pro holky s brýlemi)
věděl jsem, že kdyby si je sundala,
uvidím ty nejkrásnější oči na světě.

Ostatní odešli,
my osaměli.

Pod zářícími hvězdami.

Srdce nám tloukla o závod,
v rozechvění & touhou
být jeden pro druhého,
v onom *jediném* okamžiku.

Najednou ty hvězdy explodovaly,
zasáhl mě jeden blyštivý střep,
který mi způsobil jizvu
na srdci/v srdci,
na tváři/ve tváři?

Nebyla to obyčejná jizva,
byl to dlouhý šrám,
který se mi klikatil kolem oka
jako hadí miminko,
když jsem se jej dotkl,

sykl jsem bolestí,
ale nikoliv hadím jazykem,
ale (naštěstí) tím svým, lidským.

Promluvil jsem do nastalého ticha.

Moje Dívka byla pryč,
třeba ani nebyla skutečná,
třeba to již ty dlouhé roky
nebyla žádná moje přítelkyně,
třeba to byla Múza,
líbající mě, když jsem psal... spal?

To bylo vážně *neskutečné*.

...když teď píšu,
za okny zuří boje,
nebe svádí boj,
a já se cítím
jako bych měl být
součástí toho všeho – Nyní & Nikdy...

Z oka se mi odplazila jizva,
po těle naskákala husí kůže
a v duši pohasla víra v lásku.

Nyní & Nikdy se stalo
mnoho věcí mnoha lidem,
mnoho lidí vyslovilo svůj příběh,
zůstalo mnoho nedopovězených epik...

Zůstávám vlastním stínem
na pozadí hořících chvil,
ve vzplanuvší věčnosti.

...Nyní & Nikdy...

Nebo Nikdy Ne Nyní.

Každopádně Teď.

Jeli. Netřeba popisovat silnici. Každý ji zná. Je to ona úzká věc, která tolik překáží, když se člověk učí jezdit na bicyklu.

„Blížíme se,“ pravil Petr.

Za lesem bylo sídliště tety Beaty. Za plotem zahrada, za vraty vila, za dvěma obývacími pokoji a za skřipcem teta Beata. Vyhlížela jako dáma, která si může dovolit lepší kvalitu. Na šachovnici by byla královnou. Přivítala je srdečně.

„Dostanete kávu,“ řekla nakonec. „Ale myslím, že jste přijeli pro něco jiného.“

„Drahá teto,“ začal Petr.

„Ty jsi mě nekupoval,“ bránila se.

„Milá teto,“ opravil se Petr.

„Nebud’ tak slavnostní. Uvolni mysl a dej si nohy na trnož. Tady pan Hanych je onen mladý muž, o němž jsi mi psal, že jsi s ním vyměnil přítelkyni?“

„Pan Hanych si přeje vyměnit se mnou něco jiného. Vyslechni mě, prosím.“

„Spust’“

Petr vysvětlil situaci, pokud ji znal. Bylo to pozdvižení pro obočí tety Beaty. Pak se zasmála.

„Co ode mne očekáváte?“

„Východisko. Rozsouzení. Radu.“

„Jste pošetilí.“

„Nenecháš nás přece na holičkách?“

„Zůstavila vás na nich Marta?“

„Ano. Chceme k ní přijít s hotovou věcí.“

„Tím jste mě ujistili. Jste pošetilí. Muž si přece nevybírá ženu, nýbrž naopak. Jinak by osmdesát procent žen bylo nuceno nechat ladem svou výbavu od přírody a stalo by se pradenami nebo něčím podobným.“

„Muž dobývá, tetičko.“

„Správně. Tak je to totiž nastraženo. Muž chce dobývat. Ve středověku, kdy bylo času nazbyt, stavěly se dokonce kvůli tomu hrady. Muži se znamenitě trénovali, ale zanedlouho byly ženy příliš opuštěny. Zavedly tedy novou módu a hrady byly nahrazeny víkendovými chatami. Je to hospodárnější.“

„Obdivuji se vaší moudrosti,“ pravil Martin.

„Nu, děkuji, ale nepokládám to za kompliment. Ženská moudrost je chválena teprve, když nezbyvá nic jiného, kdežto já mám ještě naději, že oba přestanete házet popel ze svých cigaret na koberec.“

Omluvili se.

„Povím vám zajímavý příběh z historie. Kdysi a kdesi se prý ženy vzbouřily. Opevnily se v jakési tvrzí a tam postavily sochu soběstačnosti. Mužové je obklíčili a podnikli několik marných útoků. Nepomůže-li totiž žena, hodí se mužská síla jen k přenášení dubových skříní. Tu ti mužové přestali útočit. Řekli si, že ženy po čase vyhladovějí a vzdají se. Stalo se tak. Ovšem ne z nedostatku potravin.“

„Velmi poučné. Ale Marta není na hájeném místě.“

„Snad byste mohla,“ přidal Martin, „vzít náš případ jako obecný.“

„Hraje-li v něm úlohu obecná žena. Ale to je nemožné. To, co je na ženách obecné, patří do anatomie. To, co je zvláštní, patří od případu k případu.“

„Chápu bez ilustraci.“

„Jen proto, že já rozumím vám. Nezapomeňte, že jsem z generace, která má na vás zásluhu.“

„Použijte této znalosti a sud’te nás, jako byste byla na místě Marty.“

„To se mi zdá znamenité, tetičko.“

Ale nedostal odpověď. Neměli na ni čas. Projednávali otázku vyrozumění policie. Prestiž asi.

„Pánové, vyslechněte mé. Patrně se oba mýlíte. V žádném případě nespádáte pod kompetenci policie. Pokusíme se přece zjistit, můžeme-li se obejít bez pomoci lékařů. Každý z vás vysvětlí svůj postup. Pak snad nalezneme základní vadu.“

Uposlechli jen velmi neochotně. Chřtěli si spíše vzájemně zopakovat přechýny. Albert vzal první zapletenou nit do svých rukou. Po něm Farr.

A to stačilo. Stali se nudně zdvořilými. Nabízeli si cigarety. Málem si slíbili, že se po pěti letech opět sejdou. Málem.

VIII.

Paní Farrová seděla v lenošce. Hodilo by se jí do rukou vyšívaní s nesnadným vzorem. Tvářila se tak.

„Přišel pan Petr,“ oznámila Cilka.

„To je rána.“

Cilka si pomyslela něco o překrucování bible. „Mám ho zahnat, nebo ho přijmete?“

„Přijmu ho, ale opět ho brzy vydám.“

Na základě tohoto rozhodnutí Petr vstoupil. Vypadal jako nevhodně vybraný dárek nebo jako mladý muž, který si zaslouží dovolenou. Jistě se však domníval, že ho musí být použito.

„Milostiva paní...“ pravil a dokončil svou větu kytcí.

„To je radost,“ řekla Farrová. „Děkuji vám, Petře.“

„Jdu se podívat na Martu. V poslední době jsem ji dost dobře neviděl.“

„Úplně chápu.“

„Snažím se mluvit srozumitelně.“

„Koktával jste?“

„Ó ne. Milostivá paní, nevíte, jak těžký je pro mne jediný den bez Marty.“

„Což teprve noc,“ povzdychla Farrová.

„Milostivá paní!“ zvolal Petr. Zabarvením se blížil ředkviče.

„Marta není doma,“ oznámila mu Farrová.

„Vrátí se brzo?“

„Neumím věštít, Petře.“

„Sním se zepat, kde je?“

„Proč byste nesměl. Mne to také zajímá. Mohu jen říci, že není už dva dny doma. Cilka vám to jistě potvrdí.“

„Jela na výlet?“

„Na zkušnou.“

„A měla se už vrátit?“

„Nesporně, Petře.“

„Tedy se ztratila,“ pravil Petr uspokojen, že rozřešil hádanku.

„Ano. Zaslá asi příliš daleko.“

„Nemáte ani tušení, kde je?“

„Raději bych neměla.“

„Co tomu říká pan Farr?“

„Nejprve říkal příliš mnoho. Bála jsem se dokonce, že se omezí jen na to. Ale teď poní pátrá.“

„Má nějakou stopu?“

„Těžko říci. Poslední dva dny nepřišlo. Také dnes je hezky. Mám ráda bouřku. Sama bych jí udělala, kdybych měla příležitost. Snad se brzy naskytne. Kterému počasí dáváte vy přednost?“

Ale Petr se nenechal zmást. „Rád bych nějak pomohl při hledání Marty.“

„Překáželi byste si navzájem.“
 „S panem Farrem?“
 „Bolí mne hlava, Petře.“
 „Promiňte mi, milostivá paní. Nevěděl jsem to. Půjdu už. Ještě prosím o dovolení, abych vás směl opět co nejdříve navštívit. Nebo zatelefonoji.“
 „Samozřejmě, Petře. Mějte se hezky.“
 Na schodišti potkal Petr Farra.
 „Pane Farre! Jaká náhoda“ Vášše paní mi všechno řekla.“
 Farr se chytil zábradlí. Bylo tam k tomu.
 „Přivádíte Martu?“ ptal se Petr.
 „Ne. Ale jdu právě od toho malíře.“
 „Od malíře?“ zarazil se Petr. Ale ne hluboko. Stal se opatrným. „Vypadáte unaveně. Bydlí tak daleko?“
 „V Josefské ulici. Z čehož vidíte, že mě unavuje něco jiného.“
 „Nebudu vás zdržovat.“
 „Později, Petře, všechno projednáme.“
 „Zajímá mě ovšem...“
 „Tedy nechtějte vědět nic víc.“
 Rozloučili se. Farr vběhl do svého bytu. Před tím nabral dech, jehož hodlal upotřebit proti své manželce. Děla z něho rozvodové výroky, týkající se ženské sdlnosti.
 Po Farrově prvním marnotratném oslovení se jeho choť vzpamatovala. Přes dlouhotrvající manželsví si oba měli ještě velmi mnoho co říci.
 Sotva Petr vyšel na chodník, byl bezradný. Něco se dozvěděl, něco vytušil, něco si domýšlel. Všechno dohromady poskytovalo důvod ke sprásknutí rukou. Petr si však neliboval v manuální práci. Znovu a znovu se pokoušel dosáhnout výsledku, aby shlédl několik minulých dnů ze života své snoubenky.
 Blížil se Josefské ulici. Ničemu jinému.
 Tam, upřímně přesvědčen o marnosti všeho, oslovil prvního člověka, kterého potkal. Byl to hokynář, jenž vyšel před svůj krám, aby se porozhlédl po světě.
 „Nevíte, prosím, náhodou, kde v této ulici bydlí jakýsi malíř nezapamatovatelného jména?“ oslovil ho Petr.
 „Je malíř umělec?“ ozvala se lidová moudrost.
 „Může se to přihodit.“
 „Pak bydlí určitě tamhle v tom penzionu.“
 „Jste si jist?“
 „Tam jich bydlí spousta.“
 „Děkuji srdečně. Jsem vám opravdu velmi zavázán. Ani nevím, jak bych se vám odměnil.“
 „Pošlete mi na Vánoce gratulaci“, pravil hokynář a zatáhl se zpět do svého prostředí.
 Ve vratech penzionu stála dívka a Petr ji bez ostychu oslovil: „Nebydli, slečno, v tomto domě malíř, jehož jméno jsem zapomněl?“
 „Bydlí zde malíř Haných. Ale nevím, zdá jste zapomněl právě jeho jméno.“
 „To bude on.“
 A pak stanul Petr před dveřmi svého soka. Zaklepal pěstí. Bylo mu otevřeno.
 „Marta?“ vyrazil ze sebe Petr heslovitě.
 „Martin“, zněla odpověď. „Ale nechci vás přemlouvat.“
 „Znáte Martu?“
 „Vstupte. Domníval jsem se, že zavádíte nový pozdrav.“
 „Co můžete říci o Martě?“
 „Že to je ženské jméno na pět písmen.“
 „Martu Farrovou přece znáte.“

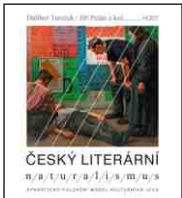
„Ano. Nesete pro ni balíček?“
 „Jsem její snoubenec Petr Horský.“
 „Nic více?“
 „Nic méně, pane.“
 „Přišel jste mi předat svou hodnost?“
 „Tolik tedy uhodilo!“ zvolal Petr.
 „Byl jste špatně informován?“
 „Všechno stranou! Chci s vámi mluvit.“
 „Umíte-li zapříst zajímavý rozhovor“, svoloval Martin.
 „Mluvíte Martu?“
 „Splácím pouze její lásku.“
 „Jak dlouho?“
 „Nebudíte všetečný.“
 „Zdá se mi, že podceňujete všechno, co má nějakou cenu. Jsem snoubenec Marty. Znamená to, že jsme se rozhodli žít spolu až do konce. Stalo se tak za plného vědomí a rozmyslu nás obou. Použila-li vás pro svůj okamžitý pouťový rozmar, nemůžete z toho vy nic vyzvozovat. Marta je prostě na chvíli neodpovědná a vám bude zabráněno, abyste toho nezneužil, což bych vám vlastnornučně podepsal, kdybyste u mou řeč zapsal a připsal nad postel.“
 „Zdá se mi, že přeceňujete všechno, co nemá žádnou cenu. Marta mě miluje. A já ji. Znamená to, že jsme se dostali do onoho stavu, kdy člověk může být ještě bláhově spokojený. Naposled. Zbude státnutí. Může být něžné, přítvité, ale zůstanete tím, čím je. Použila-li vás Marta za původce měsíčními rozpočty, nemáte se čím chlubit. Je na chvíli šťastna a vám bude zabráněno, abyste nepřekážel v prodloužení té chvíle.“
 „Jste přesvědčen, že se hodíte pro Martu. Nemohu vám dokázat, jak se nesmírně mylíte. Máte jiný způsob myšlení. Avšak totéž byste mohli říci vy. Musí rozhodnout Marta. Kde je?“
 „Není doma. Byl jsem u ní.“
 „Nemůžete si představit, jak směšná je vaše kandidátka na Martinu lásku. Ale napadá mi řešení. Nebo alespoň možnost jasněho nazírání. Nechal byste si poradit?“
 „Kým?“
 „Moje teta Beata je ideální žena. Nemusel byste se bát strnickosti. Ta opravdu dovede řešit zauzliny života.“
 „Proč ten návrh?“
 „Řád slyším pravdu. I o sobě. Nadto nechci před Martou vést souboj. Dnes už v tom není důstojnost, nýbrž klukovina. Zvlášť kdybychom se koulovali slovíčky.“
 „Má opravdu vaše teta potřebné vlastnosti?“
 „Je moudrá, ale i rozšafná. Pro každého něco. Zavezu vás k ní autem, chcete-li. Bydlí nedaleko města.“
 „Její rozhodnutí by mělo neomezeně platit?“
 „Není to nutné. Přejí si jen, abyste pochopil mé stanovisko.“
 „Není pro vás zaujata?“
 „Kdy si o mne rozbila podstavce na kakusy.“
 „Pojeďte.“
 „Nemáte ovšem naději, že by to opakovala.“
 „Jistě za tu dobu vymyslela něco jiného.“
 „Během půlhodiny pro vás přijedu vozem. Do té doby s Martou nepromluvíte.“
 „Slibuji.“
 „Samozřejmě ani jinak na ni nebudete vykonávat vliv.“
 „Nevykonám na ni nic, co by se vám nelíbilo.“
 Za půl hodiny zastavil před penzionem automobil. Vstoupil do něho Martin. Mluvílo se o tom dlouho. Až příběh zanikl ve zkaže.

KULTURNÍ KURÝR

NOVINKY ZE SVĚTA KNIH, AUDIOKNIH A HUDBY

KNIHY

Byl naturalismus „žumpou hnusu“, či moderním experimentem? A co ten český?

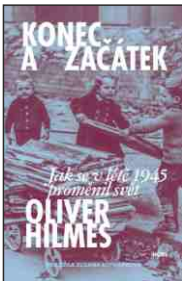

Tureček, Dalibor-Pelán, Jiří a kol.: Český literární naturalismus. Synopticko-pulzační model kulturního jevu. Brno, Host 2026, 456 stran

Naturalismus vzbudil na konci devatenáctého a počátkem následujícího století vlnu bouřlivých diskusí. Napříč evropskou kulturou byl radikálně odmítán, a zároveň neodolatelně přitahoval čtenáře, nakladatele i podstatnou část spisovatelů. Jaká byla jeho pozice a podoba v české literatuře? Omezoval se jen na několik málo jmen, která si dnes s naturalismem spojujeme, nebo měl širší dosah a vnitřně rozmanitější povahu? Byl pouze odlitkem Zolovy teorie a románů, nebo se k tomuto ideálnímu prototypu vztahoval složitěji, ba mnohotvárně? Přinášel čtenáři jen senzační motivy krajní ošklivosti a hnusu, nebo byl podnětným moderním experimentem? Co český naturalismus vypovídá o pozici naší literatury v evropském kontextu, třeba v porovnání s Francií, Německem, Skandinávií, ale třeba i se Slovenskem? Jaký podnět i metodologický problém naturalismus představuje pro literární historii? Publikace je výsledkem dlouholeté spolupráce literárních historiků a specialistů na divadlo i drama z univerzit i výzkumných institucí v Českých Budějovicích, Praze, Brně, Olomouci a Liberci. Navazuje na řadu knih, vydaných v Hostu a věnovaných českému klasicismu, romantismu a parnasismu.

V roce 1945 skončila válka. A začala nová éra dějin

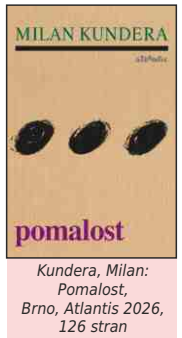
Píše se rok 1945. Vítězná „velká trojka“ Velké Británie, Spojených států a Sovětského svazu rozhoďuje v Postupimi o dalším běhu dějin. Berlínská hospodyně Else Tietzeová se bojí o život svého syna. Americký voják a nejstarší syn slavného spisovatele Thomase Manna Klaus pátrá po nacistických zločincích. Režisér Billy Wilder v Berlíně

Hilmes, Oliver: Konec a začátek. Jak se v létě 1945 proměnil svět. Brno, Host 2026, 232 stran

plánuje komedii o životě mezi troskami. Tamní kavárny a restaurace znovu otevírají. Německé děti prosí vojáka Rudé armády Vasilije Petroviče o chleba. Japonsko čeká poslední válečný úder. Třetí říše skončila. Během čtyř měsíců se zhroutil starý světový řád a začal vznikat nový. Nastalo období vyrovnávání se s válkou, ale i nových konfliktů. Jaké bylo léto 1945 pro vítěze i poražené, pro oběti i pachatele, pro celebrity i obyčejné lidi? Oliver Hilmes v kaleidoskopu příběhů zachycuje jedinečnou atmosféru doby plné extrémů: radost a naději osvobozených, obavy poražených, bídu a smutek i nově nabyté svobody.

Kunderovy francouzské romány jsou kompletně přeloženy v češtině

Kundera, Milan: Pomalost. Brno, Atlantis 2026, 126 stran

Pomalost, chronologicky první ze čtyř románů Milana Kundery napsaných francouzsky, vychází v českém překladu Anny Kareninové. Vydávání Kunderových románů v českém jazyce se uzavírá. „Dívám se do zpětného zrcátka: stále týž vůz, který mě kvůli provozu v protisměru nemůže předjet. Vedle řidiče sedí žena; proč jí muž nevypraví něco legračního? proč jí nepoloží dlaň na koleno? Místo toho proklíná automobilistu, který před ním nejede dost rychle, a ani žena nepomyslí na to, že by se řidiče dotkla rukou, řídí v duchu s ním a také mě proklíná. A já myslím na jinou cestu z Paříže k venkovskému zámku, která se udála před více než dvěma sty lety, cestu paní de T. a mladého Rytíře, který ji doprovázel. Poprvé jsou jeden druhému tak blízko a nevyslovitelně smyslné ovzduší, jež je obklopuje, se rodí právě z po-

malého tempa: pohupována pohybem kočáru se obě těla dotýkají, nejdřív nevědomky, pak vědomě, a příběh se začíná odvíjet.“

A co když po něm kráčí někdo, kdo tu už jednou byl...

Příběh na malém městě u Prahy se začíná odvíjet nenápadně. Končí učitel tráví poslední dny v práci, indická rodina se chystá otevřít restauraci a roční Tadeáš pronese slovo „máma“ jako už mnohokrát předtím. Jenže někde za tím všedním se skrývá cosi nezvyklého. Bývalý učitel se utápí v zoufalství, alkoholu a bezútěšné minulosti, když náhodou potká záhadnou ženu a zcela propadne jejímu kouzlu. Podaří se mu zjistit, odkud přišla a co je zač? Indická dívka Kiri vídá věci, které by vídat rozhodně neměla. Hranice mezi skutečností a iluzí se zvolna stírá. Jak moc je pevná? Existuje vůbec? A může Kiri ještě věřit sama sobě? Tadeášovi rodiče najednou musejí čelit situaci, na kterou se nemohli nijak připravit, na kterou by je dřív ani nenapadlo pomyslet. Poradí si s ní? A co všechno je to bude stát? Tři osudy, trojí vnímání světa, který možná není takový, jaký se zdá.

AUDIOKNIH

Karafiátovi Broučci v dismanovském podání

Legendární příběh nezbedného Broučka, který se učí orientovat ve světě a poslouchat hlas svého srdce, v podání současných členů i absolventů Dismanova rozhlasového dětského souboru. Broučky vydal evangelický farář a pedagog Jan Karafiát v roce 1876. Kniha si dokáže získat srdce dětí i po téměř 150 letech. Je to také důležité dílo pro Dismanův rozhlasový dětský soubor, který založil režisér Miloslav Disman v roce 1935. V tíživých chvílích okupace za druhé světové války soubor Karafiátovy Broučky sehrál jako divadelní představení víc jak třístakrát v Praze i na zájezdech po celém protektorátu. Rozhlasovou verzi v podání Dismančat jsme ale až doteď postrádali. Odkaz Broučků v devadesátileté historii souboru odráží i doprovodná grafika nové adaptace. Ta propojuje dětský linkovaný papír, coby současnou vizuální identitu Dismančat, s obrázky, které nakreslili dětsští návštěvníci Intimního divadla před více než 80 lety a Miloslav Disman jejich výtvary uložil do rozhlasového archivu.

Fascinace místem originálně přetavená do oceněné prózy

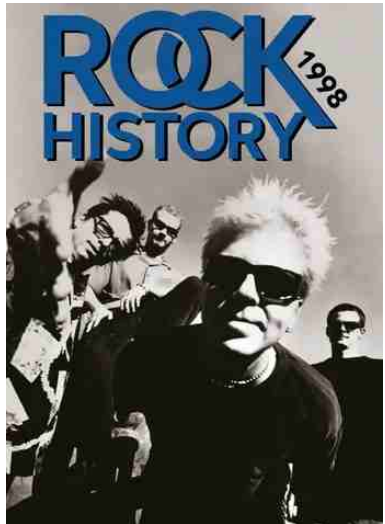
„Dora Kaprálová přijíždí na čtrnáctidenní tvůrčí pobyt do slovinského Ma-

riboru. Fascinující originální optikou zaujaté prozkoumává dané místo, které spisovatel Drago Jančar označil za zázračnou laboratoř světa. V Mariiborské hypnóze se stáváme součástí chemického procesu psaní. Rodící se milostná novela vystupuje z mysticko-magického oparu. Její zrod prostupuje denní snění a nadání autorky zachytit neopakovatelné a po-míjivé zázraky každodennosti. Svobodně tékající příběh postupně propojuje osudovou lásku hypnotizéra Svengáliho a jeho přítelkyně, do jejichž barvitých osudů zasahuje nejen Rasputin, ale i dramatik Frank Wedekind a dik-tátor Tito. V odbočkách se pak objevují mariiborské figurky: kytarista Jim, starý pouliční loutkář, Jan z Muzea pro jednoho nebo osmdesátiletá paní Dáša, vlídná hostitelka, která věří ve spasitelskou úlohu Ruska. Všechny tyto postavy postupně prostupují příběhem v situacích, které působí vcelku jako zázrak.“ Napsala o knižní předloze, která se stala Knihou roku 2025 Magnesia Litera a zároveň zvítězila v kategorii Próza, Petra Hynčíková.

HUDBA

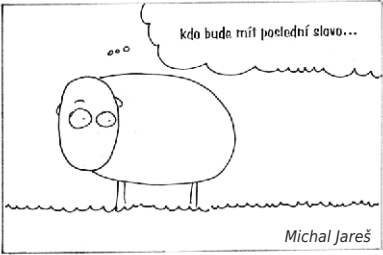
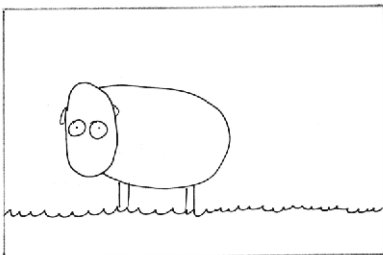
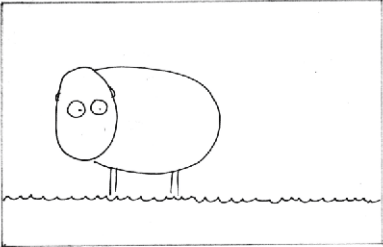
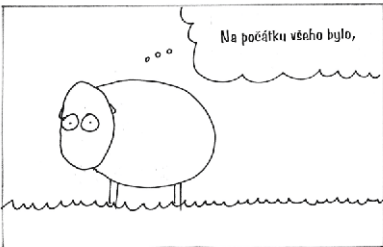
Rock History 1998

Když se ohlédneme za naším průletem devadesátkami, nelze si nepřiznat, že už tu nostalgicky adrenalinovou jízdu napříč rockovými krásami i pády máme téměř za sebou. A snad neprozradím příliš, ale... V interním redakčně-vydavatelském kroužku čím dál intenzivněji debatujeme o tom, jestli má cenu pokračovat společně ještě o dekádu dále. Zajímavé muziky, která utvářela dobového ducha, ale i silných tvůrčích zásahů stále živoucích legend se najde vždycky dost a nás by to určitě bavilo. Mamá sláva, čas opět trhnul kalendářem a bavíme se tu o éře, od které už také uběhlo čtvrtstoletí. A to už je zase kus historie! Podstatné samozřejmě je, jestli by to bavilo i vás, čtenáře. To jsme ale provedli obsáhlý (byť jistě opodstatněný) úkrok stranou od úvodního souvětí.

Původně jsem mířil k tomu, že pohledem z výšky se toho v devadesátkách odehrálo v rocku moc a moc: jsou tu roč-

KOMIKS - Zlá ovce

Michal Jareš

níky, ve kterých jsme kvůli monumen-
tálním milníkům téměř nestíhali širší
kontext (neméně zajímavých) okra-
jovějších alb. Možná vás na první dobrou
napadne rok 1991, ale neméně úderný
byl také rok 1999! V polovině dekády
zase až absurdně probublávalo křížení
žánrových novotvarů, které nebylo
snadné smysluplně spoutat na pár de-
sítek stran... A jakou elegantní zkratkou
že se nyní naladíme na aktuální vydání
s podtitulem 1998? V rámci vzpomínko-
vého optimismu by mě to předem vůbec
nenapadlo, ale při skládání obsahu
vyšlo najevo, že šlo o jeden z méně
výrazných ročníků této dekády. Nějaká
ikonická a dějnotvorná nahrávka se
přísnějším metrem vzato neurodila snad

žádná, mnoho velikánů si vybíralo od-
dechový čas mezi řadovkami (které se
pak vyrojily třeba hned napřesrok),
najednou se v míře dříve nezazname-
nané množily sólovky umělců, s nimiž
jsme se dříve setkávali v rámci mateř-

ských skupin. Celý mytický rockový
kolos se v tu chvíli pohyboval způsobem
téměř evokujícím tektonický drift pev-
ninských desek.
A přitom se toho stále v rocku odehrálo
(ehm...) moc a moc. Využili jsme této
konstelace k tomu, abychom se – při ob-
ligátním zachování věrnosti dění ve
druhé půli devadesátek – zase trochu
více zaměřili i na hlubší dějepisná patra,
kterým se série Rock History věnovala
na počátku. Zásadní je v tomto ohledu
například materiál Honzy Tesaře o sbě-
ratelských boxsetech a kompilacích dra-
hocenných rarit, jichž se právě v té době
začalo objevovat stále víc. Není jistě
náhoda, že kapitáni hudebního prů-

myslu vycítili v tomto konceptu další
obchodní příležitost – a na rovinu, po-
dobné kolekce jsou jistě sympatičtější
než například donekonečna recyklo-
vané best of výběrovky, přes které vedla
cesta do fanouškovy peněženky mno-
hem přímočařejí a pohříchu i daleko čas-
těji. Posudte sami, jak do této mozaiky
úvah zapadá teze ze zmíněného článku:
„V roce 1998 dosahoval hudební prů-
mysl vrcholu ‚zlatého věku‘ CD a tržby
zaznamenaly kolem 2,36 miliardy pro-
daných kusů, přičemž trh stále rostl.“
Zkrátka, trocha konstruktivní skepsie ne-
může nikdy uškodit, ale žádná nuda to
rozhodně nebyla. Příjemné počtení!

Michal Husák

RECENZE

Váchalův kolportážní Mont Blanc

Josefa Váchala (1884-1969), malíře,
grafika, nakladatele a spisovatele, jed-
nu z hodně originálních osobností čes-
ké kultury, asi není třeba nějak spe-
ciálně představovat. Jeho *Krvavý román*
(1924), který byl v devadesátých letech
i zfilmovaný, patří asi k jeho nejzná-
mějším textům, zároveň má Váchal do-
dnes kolem sebe řadu vyznavačů až fa-
natických, kteří ho sbírají. Dodnes není
vydané jeho dílo kompletně (psal a kres-
lil doslova rukama nohama) a Váchalova
pozůstalost vydává dodnes další a další
nečekané poklady. Jedním z obřích ka-
menů Váchalova díla je jeho „sociálně
erotický román“ s dlouhatánským ná-
zvem *Tajnosti sanatoria aneb služebnice
vášní, či-li Čertova babička a legionář
dobrodruh*. Váchal se nikdy netajil lás-

kou a inspirací v kolportážních román-
ech z 19. a počátku 20. století, které
na ploše mnoha tisíc stran přinášely mix
žánrů od milostného příběhu přes horor
až po dobrodružné nebo dokonce pirát-
ské motivy. *Tajnosti sanatoria* jsou ně-
čím takovým – na více jak tisíce stranách
se Josef Váchal pouští do všech mož-
ných poloh, které vytmelí klepy,
erotikou, bizarní fantazií i podivu-
hodnými odbočkami.
Román vznikl od čtyřicátých let do po-
loviny let padesátých (ovšem doba vzni-
ku hlavní části tkví spíše v protektorátu)
a i když pravděpodobně *Tajnosti* nejsou
dokončeny, nelze vyloučit, že vlastně
dokončeny ani být nemusely a neměly.
Je to obří, nekonečná snůška historek,
podivuhodných pornograficky dojem-

ných příběhů a někdy velmi zábavných
a nečekaných zápletek. Nejde o první
ani poslední Váchalovo koketování s kol-
portážním románem – v pozdější době
psal třeba *Čarodějníci holešovickou
aneb Vězeň v bolševickém hradě...*
Pokud bychom chtěli shrnout děj celého
obřího svazku, byli bychom vlastně
hotovi docela brzy: na prvních 150 stra-
nách se potká někdejší legionář Kon-
stantin Masner nepojmenovaného malí-
ře (ve kterém bezpečně poznáme
Váchala). Jsou třicátá léta a Masner vy-
práví svůj životní příběh, který se zčásti
nese v tom, čemu se dneska říká „dezin-
formační scéna“ – je to snůška drbů,
nenávisti a polopравd, psaná ovšem in-
teligentně a dobře vystavěná, aby
milovníky všech konspirací zaujala. Pro
ostatní je to lehce duchamorná nuda
procházející dávno zapomenuté kauzy,
ovšem v něčem jako by Váchal byl
současný a aktuální. Vidím tady vlastně
příbuznost s pozdními romány spiso-
vatele Václava Kahudy, v té zatáté na-
štvanosti a snaze ukázat světu, že on ro-
zumí tomu, co se děje.

Konstantin Masner je vyčuraný šíbr,
který byl jeden čas pasákem a zná na
každého něco, kšeftuje s lidskou důvě-
řivostí – a zároveň je erotoman. Po kon-
spiračním úvodu následuje samotný
román: babička, dcera a vnučka, všech-
ny křestním jménem Květoslava, se za-
motají do milostného příběhu s profe-
sorem Václavem R., přičemž se babička
vydává za vnučku a donutí profesora
k sňatku, aby se pak s vnučkou proho-
dila. Dojde k mnoha zápletkám, babička
Květa jede na letní byt s novým přítelem
a při cestě vlakem potká majitele sana-
toria, které nabízí omlazování starších
dam. Majitel je – ehm, nečekaně – legio-
nář Masner. Babička se dostane do sana-
toria, odkud se nedá odejít, ovšem
místní osazenstvo starších dam se
vzbouří a Masnera zažene. Mezi tím se
matka Květoslava (ta prostřední) zamo-
tá s profesorem Václavem R., přičemž
vnučka Květa z děje víceméně mizí. Ba-
bička se vrací k profesorovi, matka
odchází a Masner po ztrátě kšeftu bloudí
po Praze a snaží se najít nějakého dal-
šího hejla, aby byl sám zachycen do
pasti legionářského politikaření...

Takhle to vypadá docela jasně. Ovšem
Váchal je dábelský v tom, že je mistrem
odboček v odbočkách. Vypráví s gusem
nejrůznější podivuhodné příběhy, které
se rozprostírají na mnoha set stranách.
Babička Květa například potká v sana-
toriu jednu dámu, která ji vypráví svůj
dojemný životní příběh, ale i v tom pří-
běhu je prostor pro někoho, kdo vypráví
svůj příběh. Zároveň tenhle příběh
poslouchá další osazenstvo sanatoria

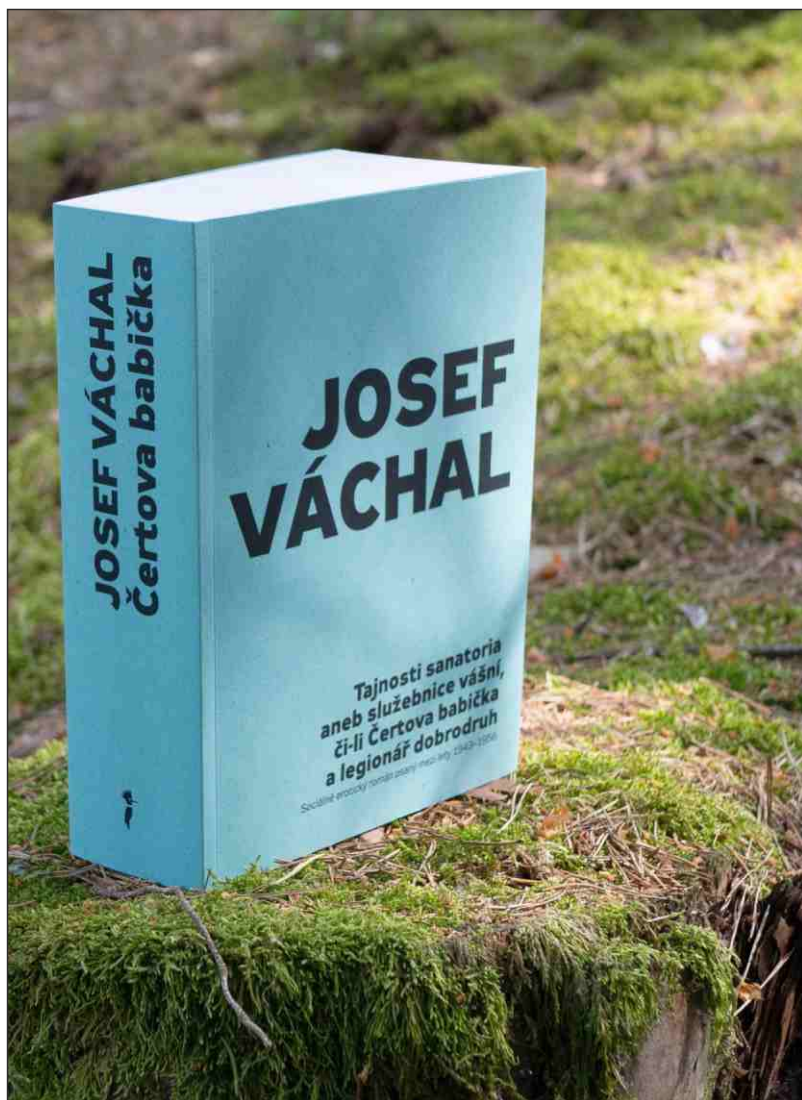
a přidává k němu vlastní komentáře
a příběhy, takže se to celé vrství do ne-
konečna. Vzpomínky dam se odehrávají
většinou za Rakouska – jde o mnohdy
přeslazené romantické příběhy plné
pornografických momentů. Mnohé z vy-
pravěček jsou totiž bývalé zaměstnan-
kyně bordelů a hampejzů, najdeme tu
všemožné sexuální praktiky (nekrofilii
a incest nevyjímaje), vše podávané
s gusem vyžilých vypravěček. Vlastně
při tom čtení mnoha set stran žasnete
a chcete číst dál, co ještě za šílenost
Josef Váchal vymyslí a jakým odlehilým
světem nás ještě provede. Jeho fantazie
je převelká, ale že by to udrželo román
pohromadě, to moc ne. Spojnicí je sa-
mozřejmě linka Masner a jeho kšefty
a pak linka profesora Václava a jeho
tří Květoslav. Ovšem jde spíš o příběhy
a plkání, jako by tu někde měl kořen
třeba pábitelský Hrabalův vypravěč.
Ubíhá to neuvěřitelně a Váchalovy
hrdinky jsou správně upovídáné a ero-
tický i v těch největších chuňmách vlas-
ně odměřené: už jsou v letech a zlobu
a hnus ovanul čas a zůstala vlastně jen
vzpomínka a lehká nostalgie. Směřuje
to celé k zacyklenému vyprávění a vzý-
vání starých časů, aby se tu a tam obje-
vila další vsuvka cizího vyprávění (třeba
lesbický vztah s polodementní císařo-
vou příbuznou), přičemž někdy nevíte,
jestli už nečtete některé z textů Ladi-
slava Klímy, kalendářovou historku ane-
bo postmoderní román.

Co nám z toho celého zůstane v hlavě je
spíš podivuhodný chaos mluvení, něco
jako kdyby se hrdinové textů Michala
Ajvaze rozhodli být lidoví a naplnění jen
touhou po radostném užívání si života
a sexuality. Je to krásné čtení na do-
volenou i na zimní večery – s výhradami,
samozřejmě. Váchalovi se totiž povedlo
napsat poctu těm nejlidovějším román-
ům, jaké si vůbec dovedeme předsta-
vit, aniž by se v tom nadšeném mluvení
přestal sám bavit. Některé momenty
z celých *Tajností sanatoria*, jako je třeba
Masnerovo „lékařské“ působení v roz-
padajícím se sanatoriu na stárnoucí
dámy, jsou pořád aktuální v neustálém
honu za omlazovacími prostředky a za
krásou, a také zprávou o tom, že lidé
chtějí být dost často obelháváni dobro-
volně.

Ovšem tisíc stran takhle hutného ro-
mánu je pro každého čtenáře spíš
výzva, takový malý Mont Blanc české
pokleslé literatury, která si ze sebe
dovede dělat legraci a někdy pomrkává
po čtenářích.

Michal Jareš

Autor je mj. literární kritik

Josef Váchal: *Tajnosti sanatoria aneb služebnice vášni, či-li Čertova babička a legionář dobrodruh*. Kodudek, Praha 2026, 1064 stran

MIXZÓNA

Proč je polsko-ukrajinský spor o banderovce i českým problémem a co s tím mají společného sudetští Němci

Nacionalismus je v dnešní střední Evropě téma, které se v různých formách vrací na scénu a polarizuje společnost i státy mezi sebou. Přitom třeba česko-německé smíření by se mohlo stát modelem, jak historická traumata léčit a překonávat.

Řeka Bug se v nejvýchodnějším cípu současného Polska za městečkem Hrubieszów roztodivně klikatí. Jejím středem se táhne polsko-ukrajinská hranice, vytyčená po konci druhé světové války. Na ukrajinské straně je region Volyně, kdysi národnostně velmi smíšené území, které bylo součástí mezi-válečného Polska. Za druhé světové války se tam odehrávala zvěrstva ve jménu nacionalismu, která se dnes vrací jako bumerang.

„Na konci zahrady jsme měli udělaný kryt, kam jsme se utíkali schovat, kdykoliv to vypadalo, že přicházejí Ukrajinci,“ ukazovala mi před patnácti lety babička mého polského kamaráda, když jsme ji navštívili. Její rodina měla štěstí, že běsnění přežila a že jejich dům a zahrada zůstaly na polské straně – z jejího pohledu na správném břehu Bugu. Oblast „jejího“ břehu v roce 1939 obsadilo nacistické Německo, které si se Sověty domluvilo demarkační čáru právě na Bugu. V regionu nacisté plánovali původní slovanské obyvatelstvo postupně vystěhovat či vyhladit a obsadit německými kolonisty.

Dnes je ale pozornost upřena na jinou temnou kapitolu zdejších dějin, která komplikuje vztah Polska a Ukrajiny, které navenek čelí stejnému nepříteli – Rusku. Z historie na ně však vykukuje jeden strašák: vyšponovaný nacionalismus. V letech 1943 a 1944 tady ukrajinskí nacionalisté povraždili desítky tisíc Poláků, zbytky nacisty ještě do koncentráků neodvlečeného židovského obyvatelstva i stovky Čechů, jejichž předci sem přišli na konci 19. století, nebo Ukrajinců, kteří nacionalisty nepodporovali či byli podezřelí ze spolupráce se Sověty. Masakry se odehrávaly i v jiných oblastech, v Haliči nebo Podolí. Ukrajince zase – v menší míře – vyháňala a vraždila polská Zemská armáda. Smutné výročí si oba národy připomínají každý rok 11. července, kdy v roce 1943 UPA zaútočila na 150 polských vesnic. Nacionalisté byli organizováni v rámci Ukrajinské povstalecké armády, známé pod zkratkou UPA, pro kterou se vžil název banderovci podle jejich ideového vůdce Stepana Bandery. Ten ale válku strávil jako německý vězeň v koncentračním táboře Sachsenhausen. Pro Ukrajince ze západní Ukrajiny se UPA a Banderá stali symboly boje za svobodu a národní nezávislost, pro Poláky i Čechy se naopak propojili s fašismem.

Poláci po válce v rámci akce Visla rozbili poslední jednotky UPA. Jejich členové se potom přes Československo snažili dostat do západního Německa. Z dnešní oblasti jihovýchodního Polska, hlavně z hor zvaných Bieszczady, pak bylo násilně vysídleno na 140 tisíc Ukrajinců a příslušníků menšin Lemků a Bojků, patřících k Rusínům. O počtu obětí této akce se vedou diskuse.

I s touto historickou zátěží se Polsko po ruské invazi na Ukrajinu v roce 2022 stalo klíčovým spojencem Kyjeva. To se samozřejmě nelíbí polským ultranacionalistům, protože z jejich pohledu se Ukrajina za masakry dostatečně neomluvila, i když třeba v roce 2016 bývalý ukrajinský prezident a řada intelektuálů a politiků vyjádřili společně lítost. Spor se vede například o exhumace obětí z masových hrobů. Z celospolečenského pohledu prostě neproběhlo nějaké vyrovnání s minulostí, které by bylo pro obě strany přijatelné.

Proto když nedávno prezident Volodymyr Zelenskij podepsal výnos, podle něhož jedna ukrajinská jednotka může nosit jméno „Hrdinů z UPA“, vypukla politická krize. Zatímco předchozí polští prezidenti jako Aleksander Kwaśniewski nebo Andrzej Duda se snažili jít cestou smíření, nynější hlava státu, nacionalista a historik Karol Nawrocki, který téma využil už loni v prezidentské kampani, teď situaci vyostřuje. Rozhodl se třeba Zelenskému odebrat nejvyšší polské státní vyznamenání, Řád bílé orlice. Ideové příkopy i řeka Bug se nyní zdají hlubší než kdy dřív a ruská dezinformační scéna všechno s nadšením přifukuje.

Češi by měli být hrdí na to, čeho dosáhli

Nejnovější polsko-ukrajinská krize vypukla krátce poté, co v jiné části střední Evropy slaví historické usmíření skoro až epochální úspěch. Nebylo to zadarmo a trvalo to desítky let, ale konání Sudetoněmeckých dnů v Brně bylo završením kapitoly dějin také plné masakrů a vzájemného obviňování – i politického zneužívání na obou stranách. V Česku a Německu si smíření tvrdě a poctivě odpracovaly dvě generace politiků, historiků a aktivistů za pomoci česko-německého fondu a deklarace z roku 1997. Ta se viděno dnešními očima stala unikátem, jež nám mohou v okolních středoevropských zemích závidět. My Češi jsme na něj ovšem málo hrdí a málo se jím chlubíme. Poláci a Ukrajinci by nám ji mohli závidět, podobně jako nám obyvatelé bývalé Jugoslávie záviděli v 90. letech minulého století sametový rozchod.

Srovnávat česko-německé a polsko-ukrajinské historické křivdy samozřejmě dává smysl jen do určité míry, navíc se to komplikuje polským vztahem k Německu, který je – na rozdíl od Česka – stále také velmi živým tématem polských nacionalistů. Rozdíly jsou faktické i sémantické. Kupříkladu pojem Sudety má v Česku jiný smysl než v Polsku. V Česku je to geografický, ale i politický pojem. V Polsku, které dostalo od velmocí po druhé světové válce svoji nynější

západní část, je to pojem čistě geografický. Němci vyhnáni po druhé světové válce z Československa byli občany tohoto státu. Němci vyhnáni z území dnešního Polska byli německí občané. Velké rozdíly ve vztazích někdejších nepřátel jsou vidět i v průzkumech veřejného mínění. Pro Němce jsou Češi jen méně oblíbení a méně známí sousedé. Pro Čechy je Německo poměrně známá a dominantní sousední země a Němci středně oblíbení sousedé.

fyzickou existenci svého státu, budou moci svůj nově objevený a posílený nacionalismus navázat na druhý princip, na ekonomický růst. Tohle vyvolává obavy nejen v Polsku, ale i jinde v EU, protože Ukrajina se může stát prostě konkurentem, a to nejen v předpokládané boji o unijní dotace. Ne nadarmo se při debatách o transformaci střední Evropy často ukazuje příklad, kdy Polsko a Ukrajina měly v době rozpadu SSSR podobný ekonomický výkon, ale nyní je třeba v ukazateli HDP na obyvatele Polsko čtyřikrát bohatší než Ukrajina.

Sousedé, kteří se přestávají mít rádi?

Tohle všechno vede k tomu, že mezi Poláky a Ukrajinci to na rozdíl od Čechů a Němců teď velmi jiskří a zájemné postoje jsou vyhraněné. I když po roce 2022 vzájemné sympatie kvůli ruskému vpádu dramaticky stouply, v posledních dvou letech už se zase ochlazují. Třeba průzkum agentury OGB z února letošního roku přinesl překvapení v podobě 31,3 procenta Poláků, kteří označují Ukrajinu za nepřitele. Dříve to číslo bylo jednociferné.

Jednou z příčin je rostoucí nepřítelství vůči ukrajinským uprchlíkům v Polsku, druhým je právě historická politika, tedy nevy-

pořádané usmíření kolem událostí starých více než osmdesát let. To vede k určitému paradoxu: politicky je Varšava naprostým spojencem Kyjeva v duchu hesla vzniklého v polské protikomunistické migraci, že bez bezpečné a nezávislé Ukrajiny není bezpečného a nezávislého Polska.

Mezilidsky se ale vztahy zhoršují. I když třeba ve velkém srovnávacím průzkumu vztahů obou národů provedeném Centrem Miroszewského z konce loňského roku 43 procent Ukrajinců deklarovalo k Polákům jako národu pozitivní postoj, ve stejné době publikovaný průzkum Kyjevského mezinárodního institutu sociologie ukázal varovnější výsledky – zhoršení vztahu v porovnání s rokem 2022.

Tahle dynamika polského a ukrajinského nacionalismu může mít na vývoj ve střední Evropě – a tedy i v Česku – poměrně velký vliv. Už komplikuje válečnou pomoc, pohyby uprchlíků, obchodní vztahy a v budoucnu třeba i možnost ekonomického rozvoje, až se bude řešit podíl na poválečné obnově Ukrajiny a zajištění stability a bezpečnosti východního křídla EU a NATO.

Signály, které obě země a oba národy budou vysílat, je proto potřeba sledovat pečlivěji než dosud, kdy rozdíly a problémy zakrýval závoj utkaný z nutnosti pomoci napadené zemi a jejím občanům. První velká příležitost vidět, jak doopravdy napjatý vztah je, bude dárcovská konference pro obnovu Ukrajiny, kterou na konci června pořádá polský Gdaňsk.

Martin Ehl

Autor je hlavní analytik
Hospodářských novin

HN

Jistým vysvětlením, proč se usmíření Němcům a Čechům daří a Polákům a Ukrajincům ne, nabízí teorie nacionalismu britského myslitele českého původu Ernesta Gellnera, popsaná v knize Nacionalismus. Je to podle něj politický princip, který z kulturní podobnosti činí fundamentální sociální pouto. A tento princip je jedním ze dvou hlavních principů politické legitimacy v průmyslové civilizaci. Tím druhým je ekonomický růst. Zjednodušeně řečeno, když ekonomika roste, nacionalismus oslabuje a naopak.

Češi se po roce 1989 soustředili hlavně na to, aby dohnali své západní sousedy, tedy ekonomický růst. Ideologicky pojatý český nacionalismus tak měl až do příchodu sociálních sítí a Tomia Okamury spíše operetní charakter a ani dnes to není kdovíjak silný politický proud.

Němci měli „svůj“ nacionalismus zakázaný vítězstvími mocností po roce 1945. Objevíli ho – v pozitivním smyslu – až v době fotbalového mistrovství světa, které organizovali v roce 2006. Politicky začal sílit po roce 2013, kdy vznikla dnes nebezpečně silná Alternativa pro Německo, navazující na to negativnější z historie.

Tradičně silný polský nacionalismus potlačila ve 20. století komunistická diktatura, a to jen do jisté míry. Ukrajinci jsou v této souvislosti mladým, do velké míry se teprve formujícím národem, kterému nedal možnost se rozvinout do moderní podoby sousední ruský imperialismus a nadvláda komunistů.

Takže – kdybychom se měli držet Gellnerovy teorie – Ukrajinci se nejdřív potřebují sjednotit pod jednou vlajkou, k čemuž jim významně pomohl svým tragickým rozhodnutím Vladimir Putin v roce 2022. Není pochyb, že poté, co uhájí

FRANKOFONNÍ KUKÁTKO

Fenomén Les Bleus: Když fotbal píše dějiny frankofonie

Aktuálně probíhající fotbalové mistrovství světa v Severní Americe opět upírá zraky milionů fanoušků k francouzské reprezentaci. Tým přezdívaný *Les Bleus* (Modří) však na hřišti nereprezentuje pouze sportovní preciznost, taktickou genialitu a touhu po zlatu. Francouzský národní výběr je v podstatě živoucí zrcadlem moderní frankofonní identity, koloniální historie a tavicím kotlem, v němž se mísí osudy lidí z celého světa. Pro Francouze je fotbalová reprezentace něčím víc než sportovním týmem. Je to kulturní a politický barometr země.

Chceme-li pochopit současný francouzský tým, musíme se vrátit do roku 1998. Tehdy Francie doma poprvé vyhrála světový šampionát pod vedením legendárního Zinédina Zidana, syna al-

žírských imigrantů. Tehdejšímu týmu se začalo přezdívat „Black-Blanc-Beur“ (Černý-Bílý-Arab). Tento termín se stal

symbolem ideálu francouzské integrace: ukázkou toho, že lidé různých etnických kořenů a náboženského vyznání mohou pod jednou trikolórou táhnout za jeden provaz a dosáhnout absolutního vrcholu.

I na letošním šampionátu vidíme pokračování tohoto příběhu. Hráči jako kapitán Kylian Mbappé (s kořeny v Kamerunu a Alžírsku) nebo záložníci Aurélien Tchouaméni a Ousmane Dembélé reprezentují Francii, která je rozkročená mezi evropským kontinentem a svými historickými vazbami v Africe či zámořských územích (jako je Guadeloupe či Martinik). Pro miliony mladých lidí na pařížských předměstích jsou tito fotbalisté hrdiny, kteří

dokázali, že talent a tvrdá práce mohou překonat sociální bariéry.

Frankofonie na mistrovství světa ale nekončí u francouzských hranic. Fotbal ukazuje, jak hluboce je francouzský jazyk zakořeněn po celém světě, zejména v Africe. Když Francie v základní skupině narazila na silný Senegal, nešlo jen o fotbalovou bitvu, ale o setkání dvou bratrských kultur spojených jedním jazykem. Pro africké týmy, jako je právě Senegal, Kamerun nebo Pobřeží slonoviny, má francouzština specifické kouzlo. Mnoho afrických fotbalistů prošlo akademiemi francouzských klubů a v tiskových střediscích šampionátu tak není francouzština jako jeden z nejčastějších dorozumívacích jazyků. Tento turnaj je tak v podstatě neoficiálním festivalem frankofonní kultury, kde se skrze sport upevňují diplomatické i lidské vazby mezi Evropou a Afrikou.

Současným ztělesněním tohoto fenoménu je Kylian Mbappé. Tento fenomén z Bondy (předměstí Paříže) už dávno překročil hranice sportovních rubrik. Mbappé je dnes jednou z nejvlivnějších osobností celé Francie. Když se země v uplynulých letech zmítala v politických krizích nebo předčasných volbách, byl to právě Mbappé, kdo z pozice kapitána národního týmu veřejně apeloval na mladé lidi, aby šli volit, a varoval před extremismem a rozdělováním společnosti. Jeho vliv je tak obrovský, že s ním pravidelně komunikuje i samotný prezident Emmanuel Macron. Mbappé v sobě spojuje eleganci francouzského stylu, dravost moderního marketingu a hrst na své imigrantské kořeny. Na probíhající šampionátu svými góly (například při suverénní výhře 3:0 nad Irákem) opět dokazuje, že unese tlak celé francouzsky mluvící planety.

Vztah Francouzů k jejich reprezentaci je

však jako typická francouzská romance – vášnivý, ale nesmírně komplikovaný. Když *Les Bleus* vyhrávají, celá země tančí na Champs-Élysées a oslavuje multikulturní Francii. Jakmile se však dostaví neúspěch, atmosféra se rychle mění. Kritici z řad nacionalistů pak týmu vyčítají nedostatek „vlastenectví“ nebo to, že někteří hráči nezpívají národní hymnu *Marseillaisu*. „Když dávám góly, jsem Francouz. Když nevyhraju, jsem černoch z předměstí.“ – Tento slavný výrok, který v různých obměnách použilo několik evropských hráčů, dokonale vystihuje tenkou hranici, po které francouzští reprezentanti denně kráčí. Francouzský fotbal však neustále generuje nové talenty a ukazuje neuvěřitelnou životaschopnost. Do popředí se tlačí nová jména jako Bradley Barcola, Michael Olise nebo supertalent Warren Zaïre-Emery. Ti všichni přinášejí do hry novou energii, která je pestrá, sebevědomá a hrdá na to, co francouzská trikolóra představuje.

Až budete sledovat další zápasy Francie na tomto šampionátu, neďte se jen na skóre. Sledujte příběh země, která skrze jedenáct mužů na trávníku vypráví o své minulosti, bojuje se svými vnitřními démony a hledá svou moderní identitu v globalizovaném světě. Protože francouzský fotbal, to je čistá poezie v pohybu se všemi svými krásami i stíny.

A když už náš národní tým dopadl tak neslavně a nebudeme moci nadále sledovat výkony našich borců, můžeme fandit zemi Galského kohouta: *Allez, les Bleus, allez! Tak à la prochaine!*

Jan Zatloukal

Autor vyučuje na Katedře romanistiky FF UP a řídí Francouzské centrum UP

HISTORIE

Červencová výročí středomoravského regionu

Před 100 lety - dne 1. července 1926 se narodil ve Žďáru nad Orlicí prof. MUDr. Rostislav KOĐOUSEK, DrSc., lékař, patolog, vědec, vysokoškolský pedagog.

V r. 1952 promoval na LF UK v Praze a po dvou letech působení ve funkci odborného asistenta u prof. MUDr. Antonína Fingerlanda DrSc na LF UK v Hradci Králové působil v nemocnici tamtéž. Následně v r. 1953 přešel do Olomouce, kde založil na LF UP Výzkumnou laboratoř histochemie, která se stala metodickým centrem pro diagnostický provoz a výzkumným pracovištěm Katedry patologie LF UP. V r. 1962 obhájil kandidátskou práci na téma Histochemie lidské hypofýzy a r. 1966 habilitoval spisem Patologie a histochemie střevních karcinoidů. V l. 1974-94 působil jako přednosta Ústavu patologie LF UP. R. 1982 byl jmenován řádným profesorem. Je autorem 265 původních vědeckých prací a sdělení. Jeho citační ohlas dosáhl čísla přes 460. Během své pracovní doby absolvoval studijní a přednáškové pobyty v řadě zahraničních zemí, např. v Lipsku, Malmö, Schwerinu, Bonnu ad. Ve volném čase rád hrál na housle a miloval vážnou hudbu. V r. 2010 obdržel v oboru přírodní vědy Cenu města Olomouce a v r. 2011 Zlatou medaili České lékařské společnosti J. E. Purkyně. Zemřel 14. 3. 2021 v Olomouci.

Před 120 lety - dne 2. července 1906 se narodil v Hrabové Vladivoj CHMELA, učitel a redaktor.

Vystudoval reálku v Kroměříži a poté učitelský ústav v Olomouci. R. 1934 vykonal učitelské zkoušky způsobilosti pro měšťanské školy v Praze. Po maturitě nastoupil na školu v Halenkově. Poté vystřídal školy v Písařově, Zábřehu, Rájci, Postřelmově, Chrově a jinde. R. 1933 byl jmenován odborným učitelem chlapecké školy v Lošticích. Po 2. sv. válce se vrátil do Zábřehu, kde se stal r. 1954 ředitelem osmileté střední školy. Působil též jako knihovník okresní učitelské knihovny. Byl členem

Historie Zábřeha a okolí

redakční rady Průvodce kulturou Zábřežska a věrným členem Pěveckého sboru severomoravských učitelů v Zábřehu. Zemřel 5. 10. 1981 v Olomouci.

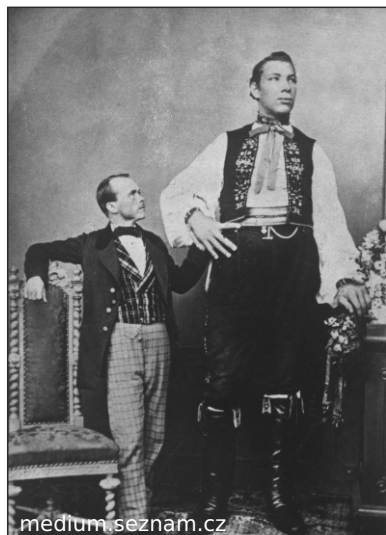
Před 140 lety - dne 3. července 1886 se v Kroměříži narodil František HADERKA, středoškolský profesor a odborný publicista.

Po maturitě na gymnáziu v Kroměříži r. 1904 studoval FF UK v Praze. R. 1909 se stal suplujícím profesorem státní čes. reálky v Olomouci. V l. 1914-18 bojoval na frontách 1. sv. války. Své pedagogické začátky vylíčil ve Výroční zprávě Polívkovy ústavu v r. 1927. V l. 1919-20 působil na dívčím gymnáziu v Olomouci, v l. 1920-21 na učitelském ústavu v Olomouci, pak opět do r. 1926 na reálce jako definitivní profesor, poté odešel na českou reálku do Šumperka, kde působil jako ředitel. Tam skončil v r. 1934 a v tomžé roce nastoupil v Olomouci jako ředitel státního čsl. Reálného gymnázia. Je autorem řady pedagogických spisů. Publikoval také v několika denících a týdenících. V r. 1923 byl olomouckým zpravodajem Lidových novin. Od r. 1920 byl jednatelem Matice školské, činný též ve VSMO. V r. 1922 činný v Družstvu českého divadla, kde byl od r. 1923 prvním místopředsedou. V Šumperku předsedou místního odboru Národní jednoty. V r. 1935 se stal jednatelem Ústředního výboru Národní jednoty, pak členem Národní rady v Praze i její odbočky v Brně. Zemřel 21. 8. 1945 v Olomouci.

Před 30 lety - dne 3. července 1996 zemřel v osadě Zakšín u obce Dubá na Kokořínsku Oldřich BOSÁK, filmový architekt, výtvarník, umělecký ředitel, produkční designér a vysokoškolský pedagog.

Pocházel z Kroměříže, kde se narodil 8. 4. 1922. V l. 1940-42 absolvoval mistrovskou školu pro zpracování dřeva v Olomouci, r. 1947 speciální školu pro architekturu v Praze. Od r. 1949 pracoval na filmu. Přednášel na FAMU Praha, a to obor architektura a scénografie. Užíval umělecké jméno Olin Bosák. Svou odbornost architektu začal realizovat v r. 1949 jako projektant dekorační techniky a asistent architekta. V l. 1950-53 pracoval na filmech Bylo to v máji, Posel úsvitu, Mikoláš Aleš, Únos, Přicházejí ze tmy. Od r. 1953 již jako samostatný architekt zajišťoval realizace záměrů filmových štábů a jejich nároky na filmové stavby v úvahu jak sta celovečerních hraných filmů. Nejznámější a též nejúspěšnější filmové stavby a v této spojitosti i řešení filmových efektů se objevily zejména ve filmech Smrt v sedle, Tři přání,

Procesy k Panence, Až přijde kocour, Král králů, Démanty noci, Starci na chmelu, Perličky na dně, Dáma na kolejkách, O slavnosti a hostech, Ostře sledované vlaky, Konec agenta W4C prostřednictvím psa pana Foustky, Rozmarné léto, Přehlídce velím já, Dívka na koštěti, Tři oříšky pro Popelku, Jak utopit dr. Mráčka, Což takhle dát si špenát. Spolupracoval na mezinárodní úrovni zejména s kinematografiemi v Bulharsku, Rumunsku a na Slovensku. Jedno z největších ocenění za činnost filmového architekta získal v r. 1973, kdy dostal cenu na mezinárodním katalánském filmovém festivalu SITGES nazvanou Medalla Sitges en Plata de Ley a udělovanou za zvláštní a ojedinělé efekty a filmové stavby.

medium.seznam.cz

Před 185 lety - dne 4. července 1841 se v Chromči na Šumpersku narodil Josef DRÁSAL, hanácký obr.

Trpěl abnormálními velikostními mírami. Byl vysoký 242 cm a ve dvaceti letech vážil 186 kg. Stále trpěl hladem. Obrovitého vzrůstu využil hostinský Janocha z Holešova, který od r. 1860 s ním jezdil po Evropě. Přijal ho i francouzský král Napoleon III. Zemřel 16. 12. 1886 v Holešově. Jeho pozůstalost je uložena v olomouckém muzeu. Jeho obraz v životní velikosti, jeho boty a rukavice jsou uloženy v holešovském muzeu. Památky na hanáckého obra najdete v Muzeu Josefa Drásala, Horní náměstí 1, Olomouc. Figurou hanáckého obra vystavili muzejníci z Moravy v Praze na Národopisné výstavě v r. 1895. V I. 2015-16 uspořádalo olomoucké muzeum veřejnou sbírku na zhotovení hanáckého kroje i obutí pro hanáckého obra. Vybralo se cel-

kem 80 tisíc korun. Figurína je vystavena v novém kroji v průjezdu vedoucího z Horního náměstí na Třídě Svobody v Olomouci, v prostoru, který si pronajalo VMO.

Před 85 lety - dne 4. července 1941 se v Olomouci narodil Mgr. Jirí RÉDA, varhaník, hudební skladatel, sbormistr a učitel.

Maturoval na Střední pedagogické škole a pak začal působit v Bruntále a Krnově. Krátce učil na učňovském středisku Nové Heřminovy, poté v Medlově a od r. 1963 na ZDŠ v Holici v Olomouci. Kromě hudební výchovy učil i fyziku a dílny. Nadále se hudebně vzdělával. Soukromě se učil u prof. Cyrila Černého, kde v I. 1964-67 studoval hru na klavír a kompozici, v I. 1966-69 absolvoval výuku hry na varhany v LŠU Žerotín. V r. 1970 absolvoval dálkové studium na katedře hudební výchovy PdF UP, kde na něj působily výrazné hudební osobnosti jako Zdeněk Fridrich, Karel Jarolím, Jaromír Borovička, Pavel Klopal, Ladislav Daniel, Ferdinand Váňa a Jan Petzold. Poté absolvoval dvouletý sbormistrovský kurs v Ostravě, kde jej učili Božetěch Bílek, Lubomír Mátl, Josef Richter a Antonín Tučapský. V mimoškolním čase se věnoval sbormistrovské činnosti. Dětský pěvecký sbor holické školy si záhy získával dobré jméno u hudební veřejnosti. Od r. 1975 vykonával více než deset let funkci zástupce ředitele školy. Všechn volný čas věnoval hudbě. Komponoval na texty Františka Navary, Naděždy Hrabalové a dětské říkanky Petra Šafránka. Upravoval lidové písně, z nichž mnohé byly publikovány v ostravských a olomouckých kulturních sbornících, např. Severomoravští skladatelé dětem, Olomoučtí autoři dětem, Smíšené sbory aj. Některé písně byly publikovány časopisecky. Úzce spolupracoval s varhaníkem prof. Antonínem Schindlerem, Dr. h. c. (1925-2010), prezidentem MVF.V posledním období se jubilant věnoval hře na varhany, spolupracoval s olomouckým krematoriem a městem Velká Bystřice, kde hrával v obřadní síni zámku při svatebních obřadech, při vítání občánků. Organizoval i koncerty pro seniory města a okolí. Zemřel 14. 11. 2021 v Olomouci.

naseholice.cz

Před 85 lety - dne 4. července 1941 se v Litovli narodil Josef HAJNÝ, překladatel a nakladatelský redaktor.

Po maturitě na gymnáziu v Českém Krumlově studoval v I. 1958-65 romanistiku na FF UK v Praze. Po promoci působil do r. 1968 jako redaktor v nakladatelství Odeon. Souběžně v I. 1964-65 pracoval jako redaktor v literárním magazínu Světová literatura. Následně nastoupil do nakladatelství Melantrich a od r. 1970 byl překladatelem ve svobodném povolání. V I. 1988-89 byl redaktorem periodika Kmen, od r. 1990 pracoval v Československé televizi. V r. 1992 přešel opět ke svobodnému povolání překladatele. Překládal z francouzštiny, italštiny a španělštiny. Na svém kontě měl přes 40 překladů. Zabýval se též literární kritikou. Zemřel 15. 8. 2003 v Praze.

Před 35 lety - dne 4. července 1991 zemřel v Prostějově Josef GLIVICKÝ, matematik, literární vědec, bibliofil, znalec výtvarného umění a středoškolský a vysokoškolský pedagog.

Pocházel z Bojkovic u Uherského Hradiště, kde se narodil 15. 5. 1903. Souběžně studoval dvě vysoké školy v Brně, a to Masarykovu univerzitu a VUT. Působil na středních školách v Kremnici, Zvolenu, Novém Městě nad Váhom a od r. 1931 v Prostějově. V I. 1963-70 přednášel na Katedře matematiky PdF UP v Olomouci. Byl velkým milovníkem knih a umění, redaktor a editor.

Před 70 lety - dne 7. července 1956 tragicky zahynul při auto-nehodě v Teplicích nad Bečvou středoškolský profesor Josef HRDLÍČKA, známý překladatel a skautský činovník.

Narodil se ve Velkém Týnci 11. 2. 1883. Od jedenácti let studoval Slovanské gymnázium v Olomouci, kde maturoval v r. 1902. Poté pokračoval ve studiu na vysoké škole v Praze. Absolvoval PŘF UK. Od r. 1906 pedagogicky působil na České reálce v Olomouci, kde až do r. 1939 učil přírodopis, matematiku, fyziku a němčinu. Tehdy byl dán protektorátní vládou do výslužby, ale místo odpočinku byl 1. září zatčen gestapem a vězněn v koncentračních táborech po dobu téměř tří let. Zbytek války prožil ve Skaličce u Hranic. Po osvobození byl reaktivován a r. 1946 se vrátil opět za katedru a učil ještě tři roky. Patřil mezi oblíbené učitele. Už v r. 1919 stál u zrodu skautingu na Olomoucku, ve 20. l. se podílel na vzniku Církve československé husitské a později pravoslavné. Byl blízkým spolupracovníkem biskupa Gorazda. Byl též znám jako výborný překladatel z němčiny a vynikající řečník. Pracoval pro Osvětové sbory na Moravě a Vlastenecký spolek muzejní v Olomouci.

databazeknih.cz

Před 105 lety - dne 9. července 1921 se v Lašanech u Olomouce narodila Anděla JANOUŠKOVÁ, učitelka, básnířka a překladatelka.

Její otec byl úředníkem ministerstva dopravy. V Olomouci studovala Dívčí reformní reálné gymnázium, kde maturovala v r. 1940. Do konce války pracovala v kanceláři. Po válce studovala na Masarykově univerzitě v Brně defektologii a poté speciální pedagogiku na UP v Olomouci. V I. 1947-60 působila ve Šternberku, v Bohuňovicích a později v Olomouci, nejdříve na Zvláštní škole v budově Komenia v ulici 8. května. V r. 1978 odešla do důchodu a teprve poté se intenzivně věnovala literární práci. Poezii se věnovala od mládí. Debutovala básnickou sbírkou Kvítí

(1955). Vlastní verše vydala v pěti sbírkách. Pro děti napsala sbírku Nad paletou (1958). Sbíрка lyrických básní vyšla pod názvem Šeptem (1979). Její sbírka Modlitby a kvítí (1986) vyšla pod pseudonymem Jana Dufková v Mnichově. Dále vydala sbírky Modlitby (1992) a Po Karmelských stezkách (1995). Kromě vlastní tvorby se věnovala překladatelské činnosti. Překládala z francouzštiny, ruštiny, němčiny, litevštiny a lotyštiny. Většina jejích překladů vyšla až po r. 1989. Nejvíce spolupracovala s Karmelitánským nakladatelstvím v Kostelním Vydří. Zemřela po těžké nemoci 7. 1. 1999 v Olomouci.

Před 100 lety - dne 9. července 1926 se narodil v Kelči na Valašsku univ. prof. očního lékařství MUDr. Jaromír SVĚRÁK, DrSc., oftalmolog.

Maturoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci v r. 1945. Následně studoval na LF UK v Praze a po promoci v r. 1950 působil krátce v Olomouci. Poté zakotvil na oční klinice LF UK v Hradci Králové, kde se stal posléze přednostou. V r. 1990 byl jmenován vysokoškolským profesorem. Je autorem i spoluautorem 230 vědeckých prací z oboru. Záhy byl zvolen místopředsedou Oftalmologické společnosti. Byl rovněž členem mezinárodní organizace oftalmologů ISCEV. Zemřel 13. 5. 2008 v Hradci Králové.

Před 65 lety - dne 10. července 1961 zemřel v Olomouci Ludvík PŘIDAL, legionář, náměstský stavitel, sběratel lidové slovesnosti a autor rozhlasových her.

Rodák z Loučan, kde se narodil 12. 8. 1886. Za 1. sv. války bojoval v ruských legiích a vrátil se do vlasti až v r. 1921. Pracoval v Olomouci jako stavitel, bydlel v Náměstí na Hané. Sbíral lidovou slovesnost z Náměstí a okolí a staré hanácké zvyky, které zpracoval do 33 rozhlasových her, které byly vysílány brněnským rozhlasem. Psal pohádky, povídky, básničky, některé z nich byly publikovány v periodikách Selské listy, Moravský večerník, Obzor, Litovelský kraj ad. V r. 1941 byl jako starosta obce vězněn gestapem. Vrátil se v r. 1942 s velmi poškozeným zdravím a měl zakázanou publikační činnost. Tu mohl obnovit až po osvobození. Psal hry pro olomoucký rozhlas. Postavil amfiteátr v Náměstí na Hané. Knižně vyšly 2 publikace. Péčí Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci byla v r. 1935 vydána Sěpka na Hané, rozhlasová hra o hanáckém zvyku „sěpka“ s podtitulem Přijímání nového souseda. Hra byla vysílána rozhlasem v Brně v r. 1935. O dva roky později vyšla sbírka dvanácti povídek ze života Hanáků psaná dialektem s názvem Tetke a stráci mezi sebou.

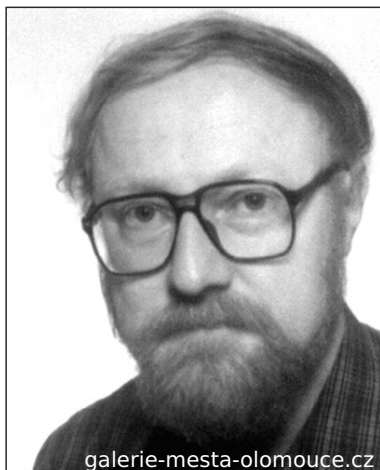

Před 120 lety - dne 11. července 1906 narozen v Lukavicích Emilián Božetěch GLOCAR, pravoslavný kněz, malíř a spisovatel.

Vyrůstal v Nových Mlýnech u Litovle. Otec mu zemřel v 1. sv. válce, matka v r. 1917 a on i jeho bratr byli vychováni příbuznými ve Zvoli u Zábřehu. V sedmnácti letech odešel do Jugoslávie, kde studoval teologii. Po studiích v Sarajevu působil jako učitel náboženství v Praze a Plzni. Poté, co nenašel práci, se vrátil do Jugoslávie a studoval na Bělehradské univerzitě. Získal doktorát a v malé vesničce byl vysvěcen na srbsko-pravoslavného kněze. Později působil jako pop na významné farnosti v Dalj u Osijeku. V r. 1939 byl i s rodinou poslán kvůli jazykovým znalostem do USA na misijní práci. Působil v Clevelandu, později v Ohio. Stal se učitelem na univerzitě v Marshfieldu ve Wisconsinu, kde začal kromě psaní i malovat. Kromě dvou svazků poezie psal romány a náboženskou literaturu, poslední většinou v srbsčině. Psal do náboženských časopisů, které sám redigoval. Básnická sbírka Písně sirotků (1931) a Vilgile (básně z l. 1928-29, 1932). Je autorem devíti titulů knih, zejména románů: Od jara do jara (1937), Fruška (1946), Rebelie (1949), Bloudění (angl. 1953), Olomoucká trilogie (1960-70). Zemřel 10. 2. 1985 v Liberty Ville Illions, USA.

Před 75 lety - dne 11. července 1951 se v Olomouci narodil Mgr. Petr EXLER, Ph.D., malíř, kreslíř, keramik, fotograf, autor realizací do architektury, vysokoškolský pedagog a lektor artefietika.

V l. 1966-69 absolvoval odborné učiliště Sigma Lutín, pak studoval Střední průmyslovou školu strojnickou v Olomouci, kde maturoval v r. 1972. Ve studiu pokračoval na katedře výtvarné výchovy PdF UP. Samostatně vystavovat začal už v r. 1974. Zprvu ve Vsetíně, pak v Olomouci, Šternberku. Na kolektivních výstavách se začal podílet v r. 1986 – vystavoval v Ostravě, Opavě, Praze, Bánské Bystrici a Bzenci. Úzká spolupráce se zahraničím byla možná až po r. 1990. Účastnil se na sympoziích, výstavách a jiných akcích. Začaly v Itálii, Německu, Slovensku, tam je dlouhodobá přátelská výměna inspirací s Univerzitou Mateje Bela v Banské Bystrici. Jubilant je oblíbeným vysokoškolským pedagogem. Je autorem učebních textů a doposud se věnuje lektorské práci s mladými výtvarníky. Od r. 1990 je členem Unie výtvarných umělců Olomoucka.

galerie-mesta-olomouce.cz

*Jubilantovi srdečně gratulujeme,
přejeme pevné zdraví a trvalý tvůrčí elán!*

Před 170 lety - dne 13. července 1856 se v Těšeticích u Olomouce narodil Jan HALOUZKA, kronikář národního obrození moravského.

V r. 1876 maturoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci. Již za studií psal básně, které vycházely ve studentském časopisu Háj pod pseudonymem Jan Těšetický. Také přispíval do Havelkovy Koley. Poté odešel studovat do Prahy práva. Jako jednorázový dobrovolník se účastnil bojů u Doboje-Lipače v Bosně a po návratu vstoupil do olomouckého kněžského semináře, kde studoval teologii. Také zde se zapojil do literární tvorby. Jeho práce byly vyznamenány cenou VI. Šťastného a publikovány v Museum. V r. 1884 byl vysvěcen na kněze. Působil jako farář v Řešově u Rýmařova, Veřovicích a v Mistríně u Kyjova, kde zemřel 31. 7. 1918. Téměř jeho veškerá literární činnost byla věnována dějinám národního probuzení Moravy, zejména pokud byla na něm účastna družina Sušilova. Byl za ně odměněn pamětním zlatým prstenem B. M. Kuldy a řádem Božího Hrobu v Jeruzalémě. V r. 1913 stál u zrodu Družiny literární a umělecké a byl jejím členem až do smrti, z toho v l. 1914-16 revizorem. V r. 1878 vydal vlastním nákladem Paměti farnosti Těšetické. Psal monografie o významných členech Sušilovy skupiny, psal také humorné črty v hanáckém nářečí. Redigoval lidové kalendáře, psal do časopisů Hlas míru, Náš domov, Našinec, Vlast, Pozor, Obzor, Sborník velehradský, Kalendář Svätého Hostýna aj. Jeho nejceněnější prací se staly trojdielné Pohledy do života církevního a vlasteneckého na Moravě (1909, 1913, 1917). Přispíval také do Ottova slovníku naučného.

muo.cz

Před 80 lety - dne 14. července 1946 se v Jihlavě narodil PhDr. Josef BLÁHA, archeolog, historik, vysokoškolský pedagog a hudebník.

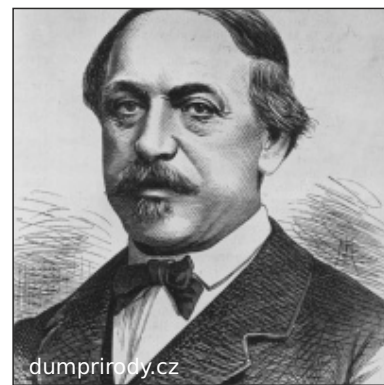
Po maturitě na gymnáziu v Telči studoval archeologii na FF UJEP v Brně v l. 1963-68, PhDr. 1983. Působil jako archeolog v Umělecko-historickém, později Okresním muzeu v Kroměříži v l. 1963-73 a poté v Památkovém ústavu v Olomouci, kde od r. 1980 jako vedoucí archeologického oddělení, na částečný úvazek i poté, co se stal odborným asistentem Katedry dějin umění FF UP v Olomouci. Jeho specialitou je raný a pozdní středověk. Od r. 1973 prováděl záchranné a předstihové odkryty v historickém jádru města Olomouce a též ve Šternberku. Od téhož roku vystupoval ve volném čase i jako hudebník, klarinetista, houslista a později též jako saxofonista jazzové skupiny Free Jazz Trio. Od r. 1978 je členem Sklářské odborné skupiny, později Odborné pracovní skupiny pro

dějiny skla při České archeologické společnosti. V l. 1990-93 byl členem Archeologické komise pro Pražský hrad. V r. 1996 dostal stříbrnou medaili rektora UP v Olomouci. Od r. 2000 též externím členem Centra pro mediivistická studia při Karlově univerzitě a Akademii věd ČR v Praze.

Jubilantovi přejeme hodně zdraví, štěstí a plno tvůrčí energie do dalších let!

Před 205 lety - dne 15. července 1821 se v Praze narodil Dr. Med. Jindřich WANKELE, lékař, archeolog a spisovatel.

Od r. 1840 studoval medicínu a o sedm let později byl promován na doktora medicíny, r. 1848 doktorem anatomie. V r. 1849 se stal hutním lékařem u hraběte Salma na Blanskou, kam se přestěhoval. Záhy se oženil a brzy se mu narodily čtyři dcery. Wankel si velmi oblíbil krajinu v Moravském krasu a jeho přírodu, o kterou se zajímal už od mládí. Jedny z prvních vykopávek provedl ve Sloupsko-Šošůvských jeskyních r. 1850, kde se mu podařilo objevit téměř celou kostru jeskynního lva. Podnikl také sestup do Macochy a od r. 1863 se soustředil na archeologické výzkumy. Kromě objevů v Býčí skále prováděl výzkumy také například v jeskyni Výpustku (1870) a Pekárně (1880). Jeden z jeho nejvýznamnějších objevů je ten v Býčí skále. Nazýval ho „Pohřeb halštatského velmože“. S odchodem do důchodu v r. 1883 se přestěhoval s manželkou, která mu pomáhala v jeho badatelské práci, do Olomouce. Při této příležitosti nabídl své sbírky muzeím v Brně i v Praze, ale ta neměla peníze a ani zájem, a tak sbírky odkoupila Antropologická společnost ve Vídni a dodnes jsou v Naturhistorisches Museum. O Moravském krasu, jeho historii a krásě a o svých bádáních a objevech napsal dr. Wankel knihu Bilder aus der Mährischen Schweiz und ihrer Vergangenheit neboli Obrazy z Moravského Švýcarska a jeho minulosti. Tato kniha vyšla v r. 1882 v němčině. Po přesídlení do Olomouce však archeolog nezačal odpočívat. Stál u zrodu tamního muzea i Vlasteneckého spolku muzejního a účastnil se nadále archeologických kongresů a sjezdů. Se skupinou přátel a svých čtyř dcer se zabýval i národopisem, zejména vyšíváním a lidovými ornamenty z doby halštatské. Zdůrazňoval jejich vzájemnou příbuznost a z toho usuzoval na dávný pobyt Slovanů u nás už v době neolitu. Protože chtěl získat co nejvíce srovnávacího materiálu, hodně cestoval po Evropě, Asii. Navštívil i Egypt a Palestinu. Prostudoval také ruská muzea. Odborné práce v českém jazyce publikoval v ČVSMO, kde je publikována i jeho článková bibliografie v r. 1897. Tehdejší vědci si jeho poznatky nesmírně vážili a uznávali je. Četnými články přispíval do Časopisu VSMO a spravoval archeologickou část olomouckého muzea až do r. 1892, kdy byl postižen záchvatem mozkové mrtvice s následným ochrnutím pravé ruky a o rok později díky zlomenině nohy přestal chodit, takže až do své smrti (5. 4. 1897) byl upoután na svůj byt. V Olomouci je jeho jménem nazvaná též ulice. Hrob na ústředním hřbitově je opatřen náhrobkem, jehož autorem je Julius Pelikán a v r. 1923 jej pořídil Vlastenecký spolek muzejní v Olomouci.

dumprinody.cz

Před 120 lety - dne 15. července 1906 se narodil v obci Soběchleby JUDr. František HRADIL, právník a básník.

V l. 1918-19 studoval na reálce v Lipníku, pokračoval na arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži, pak přešel na klasické gymnázium do Brna, kde maturoval r. 1917. Pro lingvistický talent byl poslán jako posluchač Masarykovy univerzity v Brně na studium do Atén. Činný v Orlu, člen katolické Omladiny, Ligy katolických studentů akademiků, člen Svazu slovanské inteligence. R. 1932 promován. Advokátní praxe a činnost v ČSL. R. 1939 zatčen a odsouzen k smrti, ale přežil koncentrační tábory. Od r. 1945 advokátem v Novém Jičíně, od r. 1948 v exilu. K 100. výročí narození Bedřicha Smetany napsal 25 básní. Báseň Gabrielka byla uveřejněna k 1. vydání životopisu B. Smetany od Zdenka Nejedlého. Zemřel 27. 5. 1985 v coloradském Denveru (USA).

Před 150 lety - dne 16. července 1876 se v Litovli narodil František HLUCHÝ, spisovatel, typograf, vojenský hudebník a sborníř.

Jeho otec rozprodal obchod se smíšeným zbožím a rodina se přestěhovala do Tuřan u Brna. V Brně se vyučil typografem a současně studoval soukromě hudbu. Nadání uplatnil u vojenských kapel v Olomouci, Josefově a ve Vídni. Tady také trvale zakotvil a trvale pracoval jako typograf českých dělnických listů, kde publikoval i své fejetony. Vydal romány Šťastní a nešťastní (1912); Luise 19.. (1933), sbírku povídek a fejetonů Symfonie života (1926) a divadelní hru Zhroucení (1923). Plně však jeho život vyplňovala láska k hudbě. Studoval harmonii u J. B. Foerstra, dvacet let byl sbornířem českých pěveckých spolků ve Vídni a skládal pro ně mužské sbory. Zemřel v r. 1941 ve Vídni.

Před 120 lety - dne 16. července 1906 se ve Slatinicích narodil Josef HUSIČKA, pedagog a publicista.

Žil v Náměšti na Hané a působil v Olomouci, kde byl ředitelem ZDŠ na ulici Spojenců. Hojně publikoval ve vlastivědných časopisech a regionálním tisku. Zemřel 4. 6. 1991 v Náměšti na Hané.

Před 105 lety - dne 17. července 1921 se narodil v Skřipově na Opavsku Doc. MUDr. Josef KLAPEK, CSc., významný český neurolog a epileptolog.

Gymnázium začal studovat v Opavě, ale maturoval v r. 1940 ve Valašském Meziříčí, protože Opava byla součástí Sudet, a tak se museli přestěhovat. Poté byl totálně nasazen jako horník magnezitových dolů v Rakousku. Zapojil se do protifašistického odboje, ale byl gestapem objeven, zatčen a poslán do koncentračního tábora Dachau. Po osvobození na podzim r. 1945 začal studovat medicínu na LF MU v Brně. V r. 1947 přešel na olomouckou univerzitu, kde promoval v r. 1950. Pak nastoupil na

Psychiatrickou kliniku Fakultní nemocnice v Olomouci, kde vedl oddělení pro léčbu alkoholismu. Od r. 1953 pracoval na neurologické klinice, od r. 1967 jako docent. Vedl laboratoř EEG a ambulantní léčbu epilepsie. Zkušenosti získával v zahraničí, v Lipsku, Hamburku a též byl několik let zástupcem Československa ve výboru Evropské ligy proti bolestem hlavy se sídlem v Oslo.

V r. 1991 odešel do důchodu, ale pokračoval dál v odborné a publikační činnosti. Plných devět let působil jako neurolog a zástupce ředitele Rehabilitačního lázeňského sanatoria ve Vráži u Písku. Rozsáhlou publikační činnost byl nucen ze zdravotních důvodů ukončit v 79 letech. Publikoval zejména historické studie, fejetony, ale také několik vydání měla kniha pro děti Abraca Dabra. Jeho osobním koníčkem bylo provozování kouzelnictví, a tak se chtěl s těmi nejmenšími podělit, jak na to. Zemřel 27. 1. 2004 v Olomouci.

Před 95 lety - dne 18. července 1931 zemřel v Ostravici Otakar BYSTRŮ, vl. jm. JUDr. Ferdinand Dostál, spisovatel.

Pocházel z Věrovan, kde se narodil 23. května 1861 jako pátý syn hostinského. Studoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci do r. 1878. Zde na něj působil ředitel Jan Evangelista Kosina a profesor dějepisu a kreslení Jan Havelka. Z olomouckého gymnázia byl však pro výtržnost vyloučen a zkoušku dospělosti dělal o rok později v Chrudimi. Poté odešel do Prahy na studium práv. První literární příspěvky posílal do časopisu Koleda, kde publikoval pod pseudonymem Otakar Bystřina. Na studia si v Praze přivydělával. Pracoval jako písař, korektor v tiskárně, sekretář spisovatele J. V. Friče anebo pomáhal na železnici. V l. 1882-85 jezdil za svým kamarádem Matoušem Beňou na Slovácko do Súčova.

Částečným zdrojem příjmů mu byly honoráře za básně publikované časopisecky či vesnické obrázky uveřejňované v různých časopisech. Právnická studia dokončil v r. 1885 a doktorát udělal o pět let později. Po praxi u pražského Zemského soudu pracoval v l. 1886-87 jako koncipient u soudu v Plumlově, poté působil rok v Prostějově, dva roky ve Vyškově a pak v Brně, kde setrval do r. 1893 a pak byl advokátem v Novém Jičíně, v l. 1921-26 v Brně a odtud přesídlil na chalupu na Ostravici v Beskydech, kterou r. 1920 zakoupil spolu s Petrem Bezručem. V r. 1927 se vrátil do Nového Jičína, kde si otevřel advokátní kancelář. Byl přední osobností Moravského kola spisovatelů, od r. 1912 byl místopředsedou a r. 1921-23 byl jeho předsedou. Debutoval prózou Na vsi v r. 1889. Právě uplatnění svého literárního talentu našel v humoristických povídkách se svéráznými figurkami z Hané, Slovácka a Valašska. Mezi nejoblíbenější prozaické sbírky patřily knihy Hanácké figurky (1890), Jak se naši škádlivají (1924), Hanácká legenda (1904), Súčovská republika (1926) a výbory Humor O. Bystřiny (1927), Úsměvná Morava (1979).

Před 110 lety - dne 19. července 1916 se v Horce nad Moravou narodil Rudolf DOLEŽAL, sochař a medailér, autor mnoha pomníků a soch na Moravě.

Studoval v Praze na Uměleckoprůmyslové škole u prof. Karla Štipla. Svému otci, který byl štukatérem, pomáhal při restaurování olomouckých památek i kostela sv. Mořice. Jeho tvorba byla negativně poznamenána zakázkami pro komunistický režim. Jeho nejzajímavější tvorbou jsou medaile. Ze zachovaných soch připomeňme Pomník Petra Bezruče Pěvci Slezských písní (1947), který se nachází v Bezručových sadech. V r. 1960 vzniklo sousoší Dělnická rodina, které je na Litovelské ulici. Před základní školou v rodišti je umístěna socha Chlapec s holubicí (1961). Pomníky politických špiček 50. l. - Gottwalda, Lenina a Stalina v Olomouci byly odstraněny v r. 1990. Zemřel 6. 9. 2002 v Olomouci.

Před 105 lety - dne 19. července 1921 se v Podbřežicích u Vyškova narodil PhDr. Václav BURIAN, význačný historik Olomouce a Hané, vlastivědný pracovník, badatel, archeolog, numizmatik, znalec církevních dějin Moravy a vojenské historie.

Po absolvování FF MU v Brně externě pracoval ve vyškovském muzeu a od r. 1951 ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Pracoval na historickém oddělení a do r. 1953 byl vedoucí numismatické sbírky. Publikovat do odborného tisku začal už v r. 1947 a to do Vlastivědného věstníku Moravského. Napsal přes 700 článků do vlastivědných periodik. Zprávy o archeologickém bádání v Dolanech, na hradě Tepenci u Jívové a v obcích Dub nad Moravou, Hněvotíně, Věrovanech jsou

dostupné v knižním fondu Vědecké knihovny a Státního okresního archivu v Olomouci, kde je uložena celá jeho pozůstalost. Kromě ikonografie kláštera Hradisko u Olomouce vyšly po r. 1990 taky Studie o Janu Sarkandrově i olomouckých biskupech a arcibiskupech. Sepsal historii tovačovské bitvy r. 1866. V r. 1995 ocenilo vedení Vojenské nemocnice v Olomouci jeho zásluhou na slavnostním ceremoniálu při

uložení dokumentů do makovice nově vystavěné centrální věže klášterního Hradiska za přítomnosti ministra kultury Pavla Tigrida a vyslovilo skromnému vědci poděkování. Zemřel 18. 9. 1998 ve Šternberku. V r. 2001 získal Cenu města Olomouce v oblasti historie in memoriam.

Před 100 lety - dne 19. července 1926 se v Hodoníně narodil doc. PhDr. Karel FLOSS, český filozof a politik, vysokoškolský pedagog a senátor za obvod č. 40 Kutná Hora, člen ČSSD.

V l. 1944-45 totálně nasazen a v r. 1945 maturoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci. Poté pokračoval ve studiu na FF MU v Brně, kde v l. 1945-48 studoval slovanštinou a klasickou filologií a filozofií, kterou dokončil v r. 1950 na FF UP v Olomouci. V l. 1948-50 absolvoval jako dominikánský novic „studium generale“ dominikánského řádu. R. 1950 internován v Broumově a následně do r. 1953 sloužil u PTP v obci Hajnky u Sliače vojenskou službu. Po propuštění mu bylo zakázáno uplatnit se v humanitních oborech. Mohl pracovat jako pomocná síla v rámci zemědělského výzkumu a knihovnictví a informatiky v Olomouci a Praze. V 60. l. se účastnil Ekumenického semináře v Praze-Jirchářích, a to ve spolupráci s J. Němcem a L. Hejdánkem. V 80. l. absolvoval na UK v Praze postgraduální studium aplikované logiky. V r. 2016 mu udělila UP v Olomouci pamětní medaili. Zemřel 15. 5. 2024 v Olomouci.

Před 110 lety - dne 21. července 1916 se v Kunovicích narodil Rudolf SMAHEL, umělecký fotograf, fotoreportér a odborný publicista.

Odbornou fotografickou školu absolvoval v Prostějově a do r. 1950 pracoval ve Valašském Meziříčí, poté v Přerově a v Olomouci. Stal se fotoreportérem Severomoravského krasu, Moravského krasu, Čedoku Praha a byl vedoucím fotolaboratoře KV ČSTV Ostrava. Od r. 1966 byl samostatným fotografem a členem Spolku československých výtvarných umělců. Dlouhodobě spolupracoval s prof. Karlem Plickou. Předmětem Smahelova fotografického zájmu byla malebná krajina severní Moravy, církevní i světská architektura a historické objekty. Vytvořil rozsáhlé dílo, které je uloženo v mnoha publikacích a článcích. Ve čtyřech vydáních obrazové publikace Olomouc ve fotografii reprezentoval krásy i význam tohoto historického města. Krásy severní Moravy podal v publikacích Jeseníky a Beskydy. Mezi jeho nejznámější díla patří barevná publikace Flora Olomouc. V publikaci Litovel představil nejen toto historické město, ale i celé Litovelské Pomoraví. Lidovým zvykům i specifické architektuře starých staveb Valašska se věnoval v publikaci Valašské muzeum v přírodě. V knize Kroměříž ve fotografii ukázal všem nejen krásy i bohatost barokních staveb, ale také malebnost kroměřížských parků a celé oblasti Hané. Na mnoha snímcích zachytil pestrost lidových krojů i tradice hanáckých slavností. Velmi dlouho připravoval publikaci Sousoší Nejsvětější Trojice v Olomouci. Tato publikace nemohla být v době totality z ideologických důvodů vydána. V l. 1979-90 nesměl publikovat, protože jeho syn Rudolf byl stíhán StB a později odsouzen k nepodmíněnému restu za šíření křesťanského samizdatu. Ve své poslední publikaci Velehrad (1990) představil krásy velehradské basiliky i historický význam tohoto místa. V r. 2007 mu byla udělena Cena města Olomouce in memoriam za rok 2006 v oblasti fotografie, kterou převzal jeho syn. Zemřel 15. 9. 1997.

Před 65 lety - dne 21. července 1961 se ve Šternberku narodil Petr LINDUŠKA, kulturní pracovník, spisovatel, ilustrátor a hanácký patriot.

Od útlého dětství žil v Litvli. Střední knihovnickou školu studoval v Brně. Po maturitě působil v l. 1980-86 v Okresní knihovně v Olomouci. Jako mladý začínající pracovník nemohl z platu knihovníka uživit rodinu, a proto odešel z oboru do obchodního resortu. Vystřídal několik zaměstnání. Výtvarný talent zúročil v propagačním oddělení Jednoty, kde pracoval jako litograf. Po sametové revoluci se opět dostal ke svým milovaným knížkám a vedl prodejnu hudebních kazet, knih a gramofonových desek v Olomouci, poté působil v Uničově a pak krátce vedl prodejnu TYCHO. V r. 1996 se stal majitelem knihkupectví a posléze Antikvariátu Atlas Alfa v Litvli. Ilustroval a psal lepoporela. U titulů Tom a Mimi (1992), Znáte je? (1994), Z pohádky do pohádky (1995), Jedeme, plujeme a létáme (1995), Grimm: Märchen (1995) aj. najdeme v tiráži jeho jméno. Psal texty a básničky, ilustroval učebnice a školní pomůcky pro pedagogická nakladatelství. V l. 2010-15 mu vyšly tyto knižní tituly hanáckých bájí a pověstí Tož tak (2010), fejetony, písničky, básničky a vzpomínky Tož baď (2011), No, deť (2012), Hanácká konverzace (2013) a Dež sem se narodil a co belo potom (2014). V posledních letech mu vyšly dvě knihy: Co včel. Povídky, fejetonky, básničky, písničky a iny plke (2018) a Hanácke těžko a pomalo (2020). Je aktivním členem ochotnického divadelního odboru Sokola v Litvli, kde se uplatnil nejen jako herec, ale i jako režisér. Vášnivě se věnuje také sběratelské činnosti - sbírá pohledy, zejména kulaté, staré pohlednice, zápalkové etikety a dětské knihy.

Jubilantovi srdečně gratulujeme a přejeme pevné zdraví i trvalý tvůrčí elán!

Před 130 lety, dne 24. července 1896 se narodila ve Vlkostě u Přerova Oldřiška JANČÍKOVÁ, učitelka, básnička, zajímavá se o hanácký národopis.

Autorka básně Pavlovice, která je publikována na webových stránkách obce Pavlovice, též veršů Zpěvy o Hané, Rodná země J. A. Komenského, Haná Bezručovi. Zemřela 18. 2. 1977 v Přerově.

Před 100 lety - dne 25. července 1926 se v Popradu na Slovensku narodil prof. MUDr. Vladimír JORDA, Csc.

Od r. 1952 působil jako vysokoškolský pedagog na Katedře kožního lékařství LF UP v Olomouci. Přednostou kožní kliniky Fakultní nemocnice v Olomouci byl od r. 1972. Byl vynikající odborník. Zemřel předčasně 26. 7. 1988 v Olomouci.

Před 105 lety - dne 27. července 1921 zemřel v Tršicích Hynek FLORYK, zakladatel moravského chmelařství.

Pocházel z Tršic, kde se narodil 29. 2. 1834. Od dětství se věnoval přírodě. Samostudiem si doplňoval vzdělání, hodně četl časopisy i knihy, v nichž hledal poučení. Jako mladý rolník založil štěpařskou školu a též se zaměřil na pěstování průmyslových rostlin. Prostřednictvím svého kamaráda profesora Karla Milana Lambla, ředitele německé rolnické školy v Libverdě, si opatřil v r. 1861 první sazenice chmele a zasadil je na své zahrádce. Časem rozšířil pěstování chmele dále a v l. 1863-87 byly založeny první chmelnice v Buku, Čekyni, Doloplazích, Krčmani, Kokorách, Suchonicích, Vinarech, Veselíčku, Zákřově, Pěničích a jinde. Stal se váženým občanem a byl zvolen i do různých spolků. V l. 1864-67 působil jako starosta obce Tršice. V r. 1883 založil Chmelařský spolek pro Tršice a okolí, který byl později změněn na Zemský chmelařský spolek pro markrabství moravské v Tršicích. Vedl rolníky k četbě odborných časopisů, výměně zkušeností s jinými pěstiteli. Pořádal exkurze a návštěvy výstav, dokonce i v zahraničí. Zastával též funkci předsedy okresního silničního výboru v Lipníku nad Bečvou. Byl řadu let místopředsedou akciového cukrovaru v Prosenicích. V l. 1888-95 byl poslancem zemského moravského sněmu. Do r. 1899 byl předsedou chmelařského spolku. Poté odešel na zasloužený odpočinek. Byl dlouhodobým spolupracovníkem a dopisovatelem mnoha odborných časopisů. Zajímal se nejen o chmelařství, ale též včelařství i chov drůbeže. Jeho články najdeme v Našinci, Selských listech i Záhorské kronice.

Před 130 lety - dne 29. července 1896 zemřel v Bludově Rudolf KAŠPAR, kněz, geolog, ornitolog, pedagog a odborný publicista.

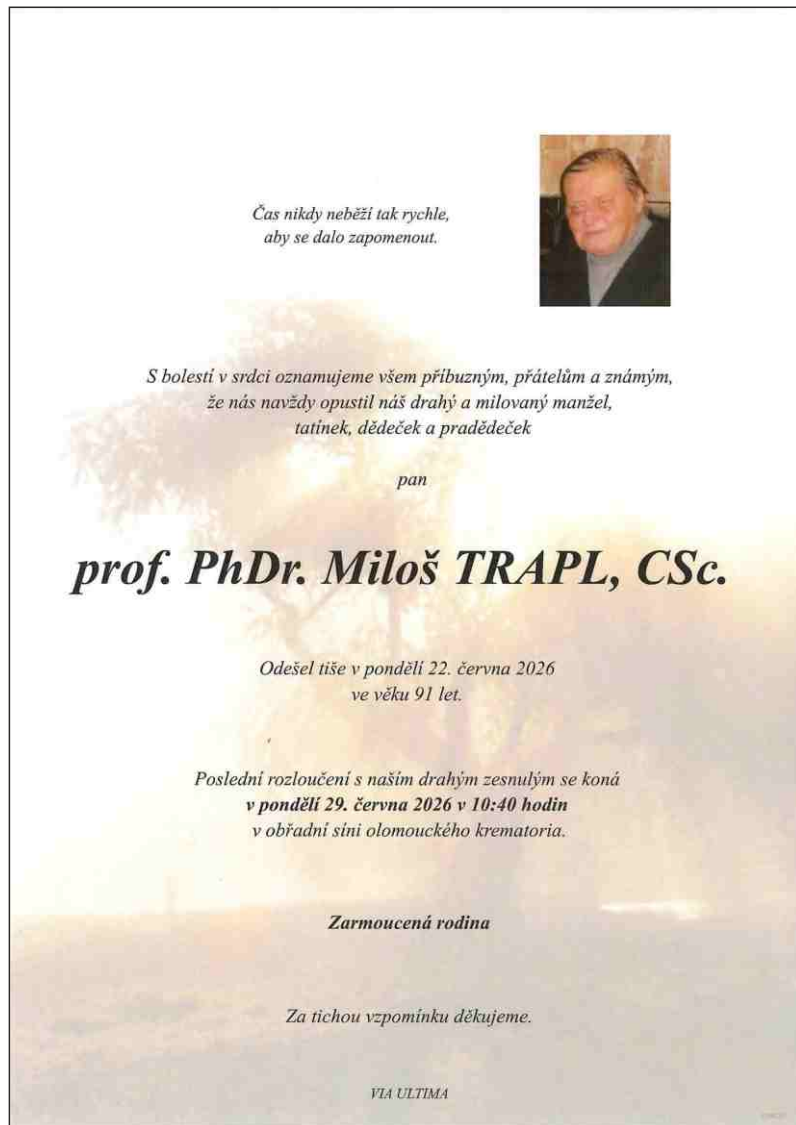
Bludovský rodák, který se narodil 22. 10. 1821 jako syn vesnického kováře. Po maturitě na gymnáziu vystudoval bohosloveckou fakultu v Olomouci a r. 1846 byl vysvěcen na kněze. Dva roky působil jako kaplan ve Velkém Týnci a poté se stal vikářem v Kroměříži. Když zde byl založen chlapecký seminář, stal se v něm učitelem přírodopisu. V l. 1872-87 působil jako farář a děkan v Holešově. Po založení Vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci se stal jeho stálým spolupracovníkem a stálým přispěvovatelem do Časopisu VSMO. Z jeho odborné přírodovědné práce nutno uvést spis Ptactvo moravské (1889) a zajímavou studii Bludovit neboli tak zvaná hornina silochroitová, nerosty a geologické poměry v okolí Bludova (1885). V okolí Bludova se nalézá taktit. Jde o nazelenalý až bělavý nerost s hnědými a červenými krystaly granátu - hesonitu, tzv. Bludovit, jehož název navrhl v r. 1884. Jeden kámen byl vsazen do základů Národního divadla v Praze.

Před 150 lety - dne 31. července 1876 se narodil v Čelčicích u Prostějova František DOHNAL, český římsko-katolický kněz, básník a esejista.

Jako nejstarší z deseti dětí studoval v l. 1888-92 na nižším gymnáziu v Brně, kde na něj měl výrazný vliv prof. František Bartoš. Poté přešel na první české gymnázium v Brně, kde maturoval v r. 1896. Poté studoval bohosloví v Brně a byl vysvěcen na kněze v r. 1900. Poté byl kaplanem ve Hvězdlicích a farářem v Šardicích. Stal se také redaktorem studentského časopisu Záboj, kde publikoval své prvotiny. Debutoval v Novém Životě překlady esejí Arnolda

Hella. Přátelil se s Dostálem-Lutinovem i Jakubem Demlem. Redigoval Obzor a Nový Obzor. Od r. 1923 působil v Křižanově u Brna. Od r. 1937 byl na odpočinku v Prostějově. V r. 1913 se stal členem Družiny literární a umělecké v Olomouci. V l. 1928-35, resp. 1936-37 vykonával funkci místopředsedy. Zemřel 28. 7. 1956 v Prostějově.

Rubriku sestavila Hana Ševčíková

ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

Tajemství starověké kletby z Nizozemí

V jihovýchodním Nizozemí, v obci Heerlen, byla ve studni náležející k bývalé římské vojenské osadě Coriovallum (součást římské provincie Germania Inferior) objevena olovená tabulka o velikosti 9,3 × 4,8 cm se špatně čitelným nápisem, starověkou kletbou. Tento artefakt je datovaný do 2. století n. l. Kletby, latinsky nazývané *defixiones*

a řecky *katadesmoi*, se obvykle vyráběly z olova, kovu, který starověcí lidé považovali za obdařený „pojivovými“ vlastnostmi a díky tomu se kletba měla k dotyčnému snadněji připoutat. Kromě toho, že je snadno tvárný, na dotek vyvolává pocit chladu a tíhy. Tyto vlastnosti byly spojovány se smrtí, hrotem a podsvětím.

Tyto malé tabulky s vyrytými kouzly nebo svazujícími zařikávanými bývaly vyráběny s úmyslem ovlivnit nebo „svázat“ protivníky v právních sporech, soutěžících v atletických soutěžích nebo rivaly v romantických záležitostech.

K rozluštění textu archeologům z Univerzity v Heidelbergu pomohla moderní výpočetní fotografická metoda (RTI), kdy byla pořízena série fotografií tabulky pod různými úhly osvětlení. Počítačový program následně tyto snímky spojil do jednoho digitálního obrazu, což umožnilo detailně zvýraznit reliéf povrchu a text přečíst.

Nález je výjimečný svým obsahem. Zatímco na území Římské říše se kletby obvykle ryly v latině, tento text je napsán ve starověké řečtině v egyptském stylu. Text kletby vzývá egyptské bohy a demony. Na tabulce jsou vyryty tři specifické magické symboly (*characteres*), které měly sloužit ke komunikaci s nadpřirozenými silami.

Zatím není zcela jasné, komu byla kletba určena. V textu se objevují jména dvou mužů s latinskými jmény a dvou žen s jmény řeckými, identifikovaných jako otroci. Podle vědců mohla být kletba namířena přímo proti nim, nebo jako

kouzlo pronesené jejich jménem proti blíže neurčené osobě.

Vědci pracují s hypotézou, že jedna ze dvou žen mohla být autorkou nápisu a mohla si s sebou z římského Egypta přinést údajnou schopnost komunikovat s božskými silami prostřednictvím tohoto typu kouzel. Tato možnost by spojovala nález s magickými tradicemi údolí Nilu, kde tyto praktiky dosáhly obzvláště sofistikovaného rozvoje. V egyptské vyspělé civilizaci hrála magie důležitou roli a některé její projevy, zejména ty související s ochranou a léčením, se těšily oficiálnímu uznání a byly akceptovanou součástí náboženského života.

Jiné praktiky, při nichž byly sledovány osobní zájmy na úkor druhých, však byly obvykle prováděny tajně. Během prvních století našeho letopočtu docházelo k postupnému prolínání tradic z Blízkého východu, Egypta, judaismu a občas i křesťanství, které se rozšířilo po celé Římské říši – jev, který výmluvně ilustruje objev z Heerlenu.

Vendula Vránová
Autorka je archeoložka

LIDOVÉ OKÉNKO

Život bez ledniček

Když udeří letní tropická horka, většina z nás automaticky zamíří k chladničce pro vychlazenou limonádu, led do kávy nebo nanuk. Pro nás je to samozřejmost, ale zkusili jste si někdy představit, jak horké letní dny zvládali lidé na vesnici před sto lety? Bez elektřiny, mrazáků a moderních vymožeností museli zapojit důvtip, přírodní zákony a pořádný kus chlapecké síly.

Jedním z nejfascinovanějších způsobů, jak v létě udržet potraviny a nápoje studené, bylo takzvané ledování. Tento proces sice patřil k nejtěžším zimním pracím, ale jeho plody se sklízely až v letních měsících. V lednu nebo únoru, když místní rybníky a tůň pokryla tlustá vrstva ledu, nastoupili muži se speciálními pilami a sekerami. Vyřezávali obrovské ledové bloky, které se pak na vozech svážely do hlubokých, speciálně izolovaných sklepů – takzvaných ledoven. Tyto sklepy měly tlusté zdi, byly zasypané hlínou a led se v nich prokládal slámou nebo pilinami, aby k němu nemohl vzduch. Výsledek? Led v těchto podzemních královstvích vydržel neroztátý po celé jaro i nejparnější léto. Hospodští z něj pak odsekalí kusy, kterými chladili sudy s pivem, a řezníci v něm uchovávali maso.

V domácnostech mohlo jít o dřevěné skříňky opláštěné kovem, kdy do mezer mezi nimi se vkládal led, který se musel kupovat, takže tento způsob chlazení nebyl pro každého dostupný. V běžných chalupách tak musely hospodyně improvizovat jinak. Nejlepším společníkem byla domácí studna. Voda hluboko pod zemí si držela stálou, velmi nízkou teplotu. Mléko, čerstvě utlučené máslo nebo

hrnec s polévkou se proto ukládaly do speciálních plechových nádob nebo kbelíků, které se na provaze spustily těsně nad hladinu studny, někdy dokonce kousek pod ni. Studna tak fungovala jako spolehlivá a ekologická chladnička. Kdo studnu neměl, využíval nejtemnější kouty kamenných sklepů nebo chladný proud místního potoka, kam se nádoby schovávaly do stínu pod vrby.

A co s potravinami, které bylo potřeba mít při ruce přímo v kuchyni? Tady nastupovaly osvědčené babské rady. Čerstvé maso nebo ryby se například balily do listů čerstvých kopřiv. Ty v sobě mají látky, které brání množení bakterií, a maso tak vydrželo čerstvé mnohem déle. Maso se ze stejného důvodu také namáčelo do octa nebo se potíralo solí. Hliněné džbány s mlékem nebo vodou se balily do silných pláten namočených ve studené vodě. Jak se voda z plátna v horku postupně odpařovala, nádobu přirozeně ochlazovala. Stejně tak se máslo ukládalo do hliněných nádob s dvojítm dnem, kam se lila studená voda.

A čím se v létě naši předci osvěžovali na polích? Zapomeňte na sladké sycené nápoje. Nejoblíbenějším letním pitím bylo kyselé mléko, podmásí nebo syrovátka – vedlejší produkt při výrobě tvarohu. Tento lehce kyselkavý nápoj se nosil na pole v hliněných pecanech (džbáněch), které udržovaly tekutinu chladnou. Sirovátka nejen skvěle zahnala žízeň, ale unavenému tělu dodala i potřebné minerály a energii pro těžkou práci.

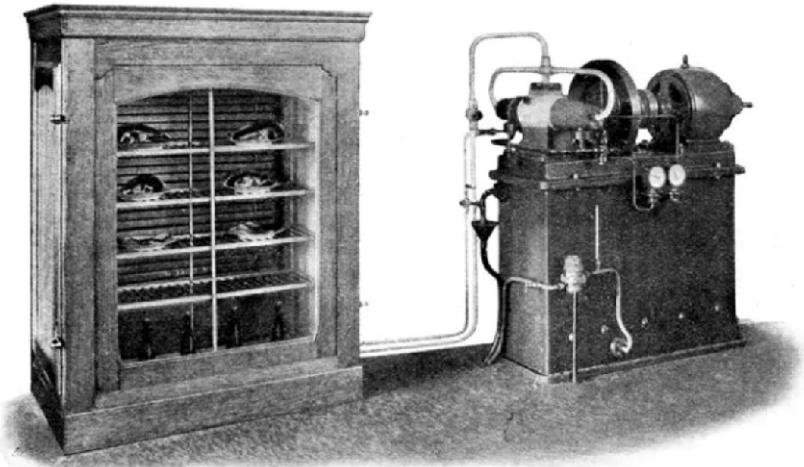
Život bez chladicí techniky sice vyžadoval spoustu práce a plánování, ale záro-

veň ukazoval, jak dokonale lidé tehdy rozuměli přírodě a dokázali využít vše, co jim nabízela.

Vendula Vránová
Autorka je archeoložka

Lednička byla dvakrát dražší než auto

V roce 1756 představil skotský chemik William Cullen (1710–1790) princip umělého chlazení, na němž fungování ledničky stojí.

Elektrická lednice

Umělé zimotvorné zařízení pro malopřímýsl a domácnost.

Zdroj obrázku: časopis Epocha 1906 (dostupný na www.digitalniknihovna.cz)

KAPSÁŘ

Novým českým apoštolským nunciem se stal arcibiskup Eugene Martin Nugent. Dnes ho jmenoval papež Lev XIV. Arcibiskup z Irska již vykonával službu ve stejné funkci na Madagaskaru, Haiti, Kuvajtu, Bahrajnu a v Kataru. Sjezd sudetských Němců by se mohl v budoucnu konat střídavě v Bavorsku a v Česku, řekl stanicí BR Bernd Posselt. Příští rok se uskuteční v Norimberku. Finové jsou popáté hokejovými mistry světa. Ve finále šampionátu v Curychu porazili Švýcarsko 1:0 v prodloužení. Domácí tým prohrál finále třetím rokem za sebou, aniž by skóroval. V čase 70:42 rozhodl dvacetiletý útočník Konsta Helenius, čistě konto uhájil Justus Annunen, potřeboval na něj 22 úspěšných zásahů. Když se 1. června 1926 narodila v Los Angeles Norma Jeane Mortensonová, nikoho to nijak zvlášť nevzrušilo. O čtvrtstoletí později jí padali muži k nohám. Zrodila se Marilyn Monroe, sexy blondýnka, která navíc uměla hrát. Za to druhé musela ale urputně bojovat. Nebylo jí navíc přáno dožít se bohaté kariéry ani dlouhého života. Zemřela v pouhých 36 letech na předávkování barbituráty.

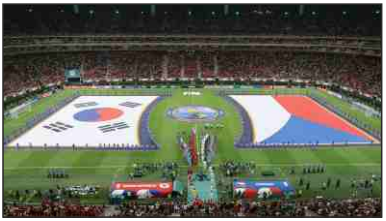

Přes čtyřicet procent hlasů pro AfD by bylo pro Německo šok. Tolik jich ale směrem k zářijovým volbám vykazují průzkumy v Sasku-Anhaltsku. Tamní lídr Ulrich Siegmund, „tiktokový kluk z plákatu“ a „nejhezčí muž AfD“, chce prosadit remigraci, deportační jednotku, konec sankcí proti Rusku a výuku ruštiny. Šílenství! NASA jmenovala čtyři astronauty, kteří v roce 2027 odstartují v rámci mise Artemis III - dalšího kroku k návratu lidí na Měsíc. Posádka se příští rok vydá na oběžnou dráhu Země z Kennedyho vesmírného střediska na Floridě na palubě kosmické lodi Orion na vrcholu rakety Space Launch System (SLS).

Spojené státy výrazně sníží počty svých letadel a lodí vyčleněných pro operace Severoatlantické aliance, u letadel až o třetinu. Uvedl to v pátek list The New York Times s odvoláním na dva evropské představitele obeznámené s plánem. Radikální snížení amerického závazku vůči NATO má navíc proběhnout velmi rychle.

Češi prohráli na mistrovství světa ve fotbale s Jižní Koreou 1:2.

V noci na pondělí 15. června zaútočili Rusové na Kyjev a okolní oblasti. Kombinovaným útokem se jim podařilo zasáhnout několik oblastí. První informace hovoří o tom, že v hlavním městě jsou nejméně čtyři oběti a přes 20 zraněných. Hoří na nejméně sedmi místech. Ve slavném pravoslavném klášteře Kyjevskopečerská lávra vypukl požár, hoří střecha Uspenského chrámu, uvedl starosta Vitalij Kličko.

Sršel energií, rozdával úsměvy, vyprávěl historky. Tak si pamatuje většina lidí trenéra Petra Uličného, který v pátek 12.

Ale až v roce 1876 si německý profesor Carl von Linde (1842–1934) nechal patentovat čpavkovou kompresorovou ledničku, která otevřela cestu tomuto spotřebiči do běžných domácností. První lednička pro domácnosti od společnosti General Electric z roku 1911 stála 1000 dolarů, což byl tehdy dvojnásobek ceny automobilu. Až Frigidaire z roku 1923 se do kuchyně již vešla celá. Modelu Monitor-Top z roku 1927 se následně prodalo milion kusů.

června zemřel po dlouhé nemoci ve věku 76 let. Další historku, šměčko ani legendární hlášku už tak nepřidá. Během života jich však vypustil nespočet.

Kdo byl milovník, není zapomněl.

S bolestí v srdci oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým, že nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, dědeček, bratr, svag, strýc a kamarád.

pan

Petr John ULIČNÝ

Zesnul po delší nemoci v pátek 12. června 2026 ve věku 76 let.

S drahým zesnulým se rozloučíme: **V PÁTEK 19. ČERVNA 2026 V 11.20 HODIN** v obchůdku smutečnické katedrály.

MILUJÍCÍ RODINA

85 Mladoborů s.r.o., Olomouc, Tel. 800 808 - tel. 585 423 334

Hokejisté Caroliny po 20 letech získali Stanley Cup. Hurricanes v šestém zápase porazili Vegas 3:0 a finálovou sérii ovládli 4:2 na zápasy. Klíčové vítězství vystřelili Taylor Hall, Jackson Blake a Nikolaj Ehlers. Brankář Brandon Bussi se blýskl 22 zákroky a první nulou v play off NHL.

Čelní představitelé ekonomicky vyspělých zemí G7 se na summitu ve Francii shodli na posílení sankcí proti Rusku a navýšení vojenské podpory Ukrajiny, která se už pátým rokem brání rozsáhlé ruské vojenské agresi. Vyplývá to ze společného prohlášení lídrů Spojených států, Německa, Británie, Francie, Itálie, Japonska a Kanady.

Po letech reforem, byrokracie a blokování ze strany bývalého maďarského premiéra Viktora Orbána včera Ukrajina a Moldavsko dosáhly historického milníku: byla formálně zahájena jejich přístupová jednání s EU, píše Gaia Neiman z Bruselu.

Neobvyklý pohled se naskytl motoristům na dálnici D35 na Olomoucku. Armáda zde prováděla historicky první nácvič jízdy tanků Leopard 2A4 po tuzemské dálniční síti. Šest strojů z průslavického 73. tankového praporu testovalo přesuny a manévry, přičemž díky speciálním gumovým patkám na pásech šetřilo vozovku více než běžné kamiony. Cílem cvičení bylo připravit řidiče na logistické úkoly NATO.

Ostrava je pro Lurdes Glorii Manuel městem zaslíbeným. Před necelými dvaceti lety se tu narodila, předloni ohromila čtvrtým nejlepším časem evropské juniorské historie. A v úterý 16. června na Zlaté třetí ukořistila česká čtvrtkačka ceněnou skleněnou trofej pro vítězku. Navíc se po dalším zlepšení osobního rekordu na 49,74 s posunula na šesté místo letošních světových tabulek.

Festival Rock for People, který o víkendu 13. - 14. června vyvrcholil v Hradci Králové, letos navštívilo rekordních 80 tisíc lidí včetně prezidenta Petra Pavla nebo ministra kultury Klompíře.

Tenistka Karolína Muchová má za sebou silný zážitek, když na berlínské trávě nastoupila vedle legendární Sereny Williamsové. Česko-americký pár ale na úvod neuspěl v souboji s Mexičankou Giulianou Olmosovou a Erin Routliffeovou z Nového Zélandu, kterým podlehl za hodinu a půl dvakrát 4:6.

Tenistka Markéta Vondroušová dostala čtyřletý zákaz činnosti za neodevzdání

svorku při mimosoutěžní kontrole. Podle rozhodnutí Mezinárodní agentury pro bezúhonnost tenisu (ITIA) nesmí čtyři roky hrát zápasy ani se angažovat jako trenérka.

Tradiční domácí anketu Zlatá hokejka pro nejlepšího českého hráče sezony vyhrál poprvé útočník Martin Nečas z Colorada. Druhý skončil v 58. ročníku osminásobný vítěz David Pastrňák z Bostonu, jenž kraloval v předchozích třech letech.

Ústavní soud v předběžném opatření nařídil vládě a ministerstvu zahraničí, že musí zařadit účast prezidenta Petra Pavla na summitu NATO v turecké Ankarě. Prezident rozhodnutí vítá, Babiš respektuje.

Zázrak se nestal. Česká fotbalová reprezentace prohrála na světovém šampionátu s domácím Mexikem 0:3 a s turnajem se loučí. Dostali menší nářez, než jsem předpokládal.

Venezuelu zasáhla krátce po sobě dvě silná zemětřesení, informovala Americká geologická služba (USGS). V Caracasu se zřítily některé domy. USGS odhaduje, že katastrofa má mnoho obětí a rozsáhlé materiální škody.

Praha 3 zrušila nájemní smlouvu na městský byt šéfe Úřadu vlády Tünde Barthé. V bytě nebydlela a pronajímala ho dál studentkám. Sama přitom vlastní několik dalších nemovitostí a žije v bytě patřícím premiérovi Andreji Babišovi. Obraz Sleeping by the Lion Carpet od britského umělce Luciana Freuda byl dnes v londýnské aukční síni Sotheby's vydražen za 39 milionů dolarů. Dílo za-

chycuje tehdy pětaticetiletou úřednici Sue Tilley.

Meteorologové potvrdili nový teplotní rekord Česka 41,9 stupně z neděle 28. června.

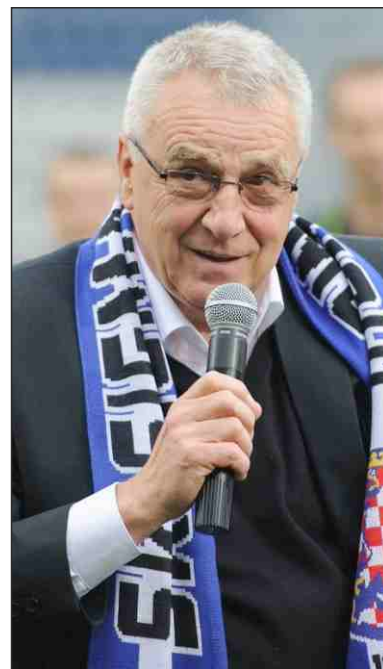
Podle slovenského Denníku N je vypískání dvou ministrů vlády premiéra Andreje Babiše na folklorním festivalu ve Strážnici drsnou reakcí na nekulturnost a nebezpečí, které představuje současná vláda pro českou demokracii. Na festivalu vypískali ministra kultury Otta Klempíře a ministra zahraničí Petra Macinku.

V Chráněné krajinné oblasti Beskydy byl letos v červnu nalezen nejstarší buk v České republice. Je mu 492 let a v okolí Velkých Karlovic na Zlínsku ho našli vědci z pralesního týmu Modrá kočka z brněnského pracoviště Výzkumného ústavu pro krajinu. Jde o senzaci, protože tento buk je důkazem, že tyto stromy mohou v krajině přežít celá staletí. Na mistrovství světa v kopané překvapivě v šestnáctifinále vypadli Němci s Paraguayí a Nizozemci s Maročany - oba na penalty. To jsou věci!

Připravil Petr Hanuška

Speciální příloha Červnového kapsáře - Hlášky trenéra Petra Uličného

„V životě jsem vyhrál dvě trofeje: manželku a teď tenhle pohár. Manželky si ale rozhodně vážím víc.“

po vítězství v poháru se Sigmou v roce 2012

„Chceš se mnou chodit, kocóre?“

trenérská legenda prozradila, jak kdysi manželku „sbalila“

„Já jsem se dozvěděl, že vy prý chodíte s tím krásným kocórem Luckou Borhyovou. Je to jenom líbačka, nebo už je to se vším všudy? Já jsem věděl, že jste krásný kluk, ale na Borhyovou si myslím, že nemáte. Tak to blahopřeju a klobouk dolů, jste dobří!“

debata s moderátorem Michalem Hrdličkou v televizním studiu

„Vpředu dát gól, vzadu nedostat. A máš všecko. Jinou taktiku nevymyslíš.“

fotbal je vlastně jednoduchá hra

„Srdce trenéra prý dostává zabrat stejně jako start kosmonauta. Mám 409 startů, z toho jsem třeba 150 prohrál, 150 vyhrál a zbytek remízy. Sto padesát porážek - to je pět let a každou sobotu prohraješ. Z toho třeba dvacetkrát v 93. minutě. To tě musí za chvíli zabít. A to nepočítám přáteláky v HFK u Ladu Dostála. Tam musíš vyhrávat i ty!“

o náročnosti trenérského povolání

„Napište to krásně a bez chyb. Uličný vyskočil z lavičky, jaké i tam bude, Jirko? Né, že tam budou nějaký pi....y!“

dobré rady pro novináře

„Mám vás rád, č...i!“

Uličného hláška k hráčům po vítězných zápasech

„Hráči jsou šlechtá, oni dělají trenéra, až už pozitivně, nebo negativně.“

„Hráčům říkám čísla. Zbožínek je holo-hlavý, tak je Bruce Willis.“

„Občas musím ty rozhodčí trochu učit. Jednou byl ofsajd, pomezní běžel dál. Zvedl jsem ruku a zařval Ofsajd! Hlavní to píslí. Tak jsem spustil: Pánové, já nemůžu hlídat ofsajdy a ještě koučovat.“

„Prostě na hráče něco hrknu a je to. Kde jsi byl včera? Byl jsi chlastat! No nebyl. Ale byl, no tak se přiznej. Nebyl. No tak jsi nechlastal. Já jsem se jen ptal. No to je šmé, šméčko.“

„Zápas s Budějovicemi se divákům moc nelíbil. Ve vípce jsem slyšel i hlasy, že hráli takové hovno jak za Uličného.“

„Považuji to za hon na svoji osobu, a protože trenérčina je můj život, tak mi jde vlastně o život!“